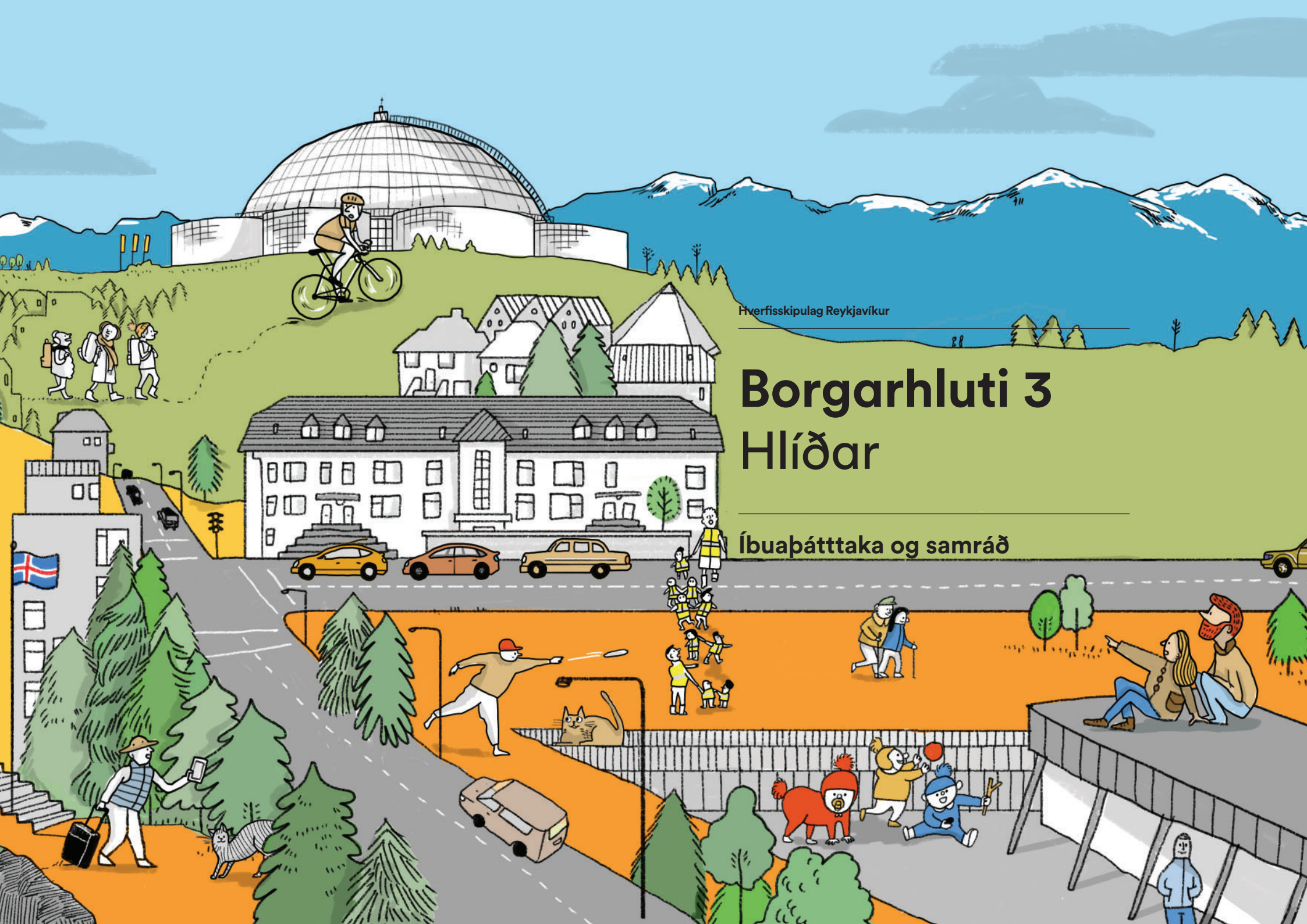

Hverfisskipulag Reykjavíkur

Borgarhluti 3
Hlíðar

Íbuaþátttaka og samráð

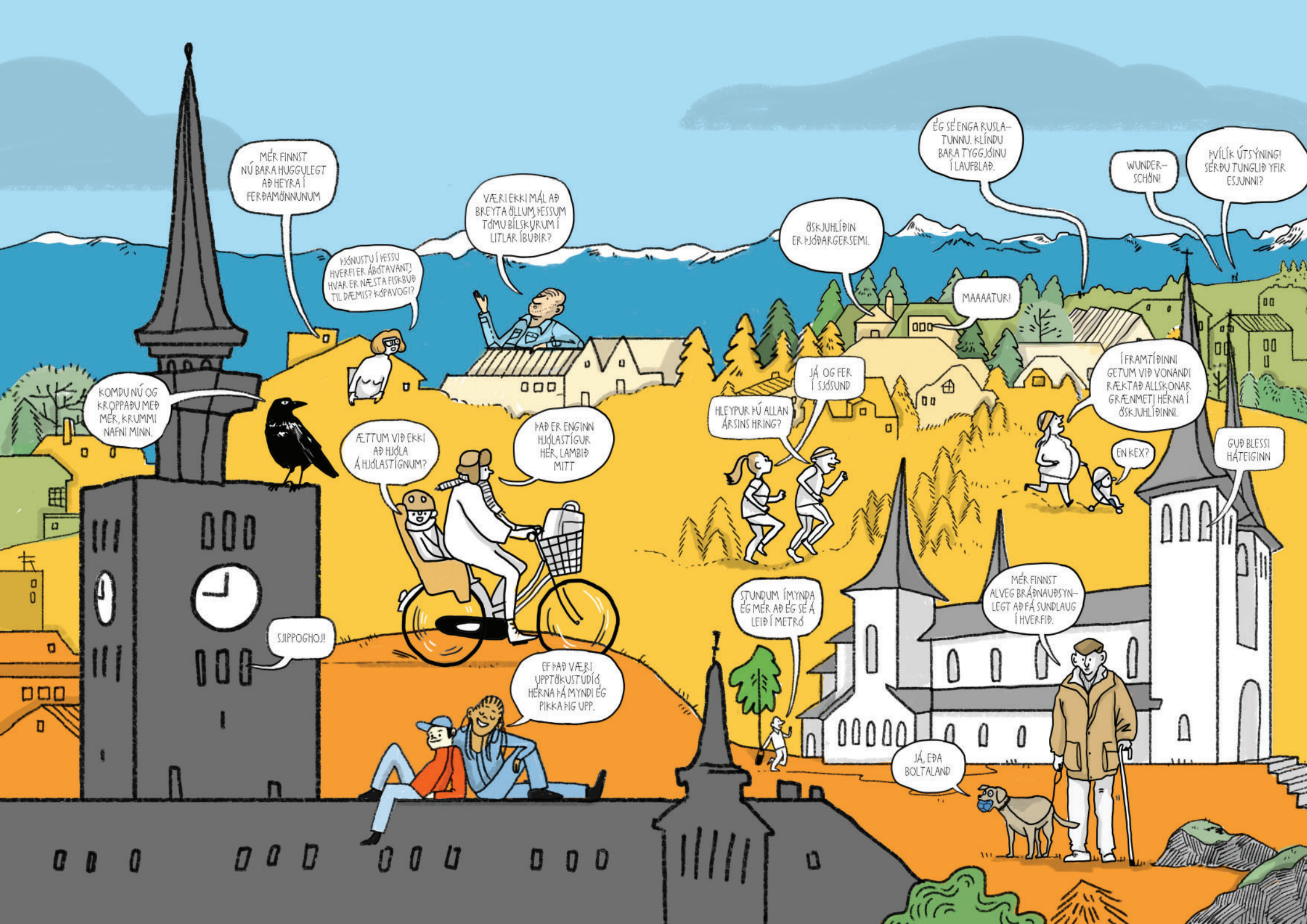
KOMDU NÚ OG KROPPAÐU MEÐ MÉR, KRUMMI NAFNI MINN.
MÉR FINNST NÚ BARA HUGGULEGT AÐ HEYRA Í FERÐAMÖNNUNUM
ÞJÓNUSTU Í ÞESSU HVERFI ER ÁBÓTAVANT! HVAR ER NÆSTA FISKBÚÐ TIL DÆMIS? KÓPAVOGI?
VÆRI EKKI MÁL AÐ BREYTA ÖLLUM ÞESSUM TÓMU BÍLSKÚRUM Í LITLAR ÍBÚÐIR?
ÆTTUM VIÐ EKKI AÐ HJÓLA Á HJÓLASTÍGNUM?
ÞAÐ ER ENGINN HJÓLASTÍGUR HÉR, LAMBIÐ MITT
SJIPPOGHOJ!
EF ÞAÐ VÆRI UPPTÖKUSTUDÍÓ HÉRNA ÞÁ MYNDI ÉG PIKKA ÞIG UPP.
ÖSKJUHLÍÐIN ER ÞJÓÐARGERSEMI.
JÁ OG FER Í SJÓSUND
HLEYPUR ÞÚ ALLAN ÁRSINS HRING?
ÉG SÉ ENGA RUSLATUNNU. KLÍNDU BARA TYGGJÓINU Í LAUFBLAÐ.
MAAAATUR!
STUNDUM ÍMYNDA ÉG MÉR AÐ ÉG SÉ Á LEIÐ Í METRÓ
WUNDERSCHÖN!
ÞVÍLÍK ÚTSÝNING! SÉRÐU TUNGLIÐ YFIR ESJUNNI?
Í FRAMTÍÐINNI GETUM VIÐ VONANDI RÆKTAÐ ALLSKONAR GRÆNMETI HÉRNA Í ÖSKJUHLÍÐINNI.
EN KEX?
GUÐ BLESSI HÁTEIGINN
MÉR FINNST ALVEG BRÁÐNAUÐSYNLEGT AÐ FÁ SUNDLAUG Í HVERFIÐ.
JÁ, EÐA BOLTALAND

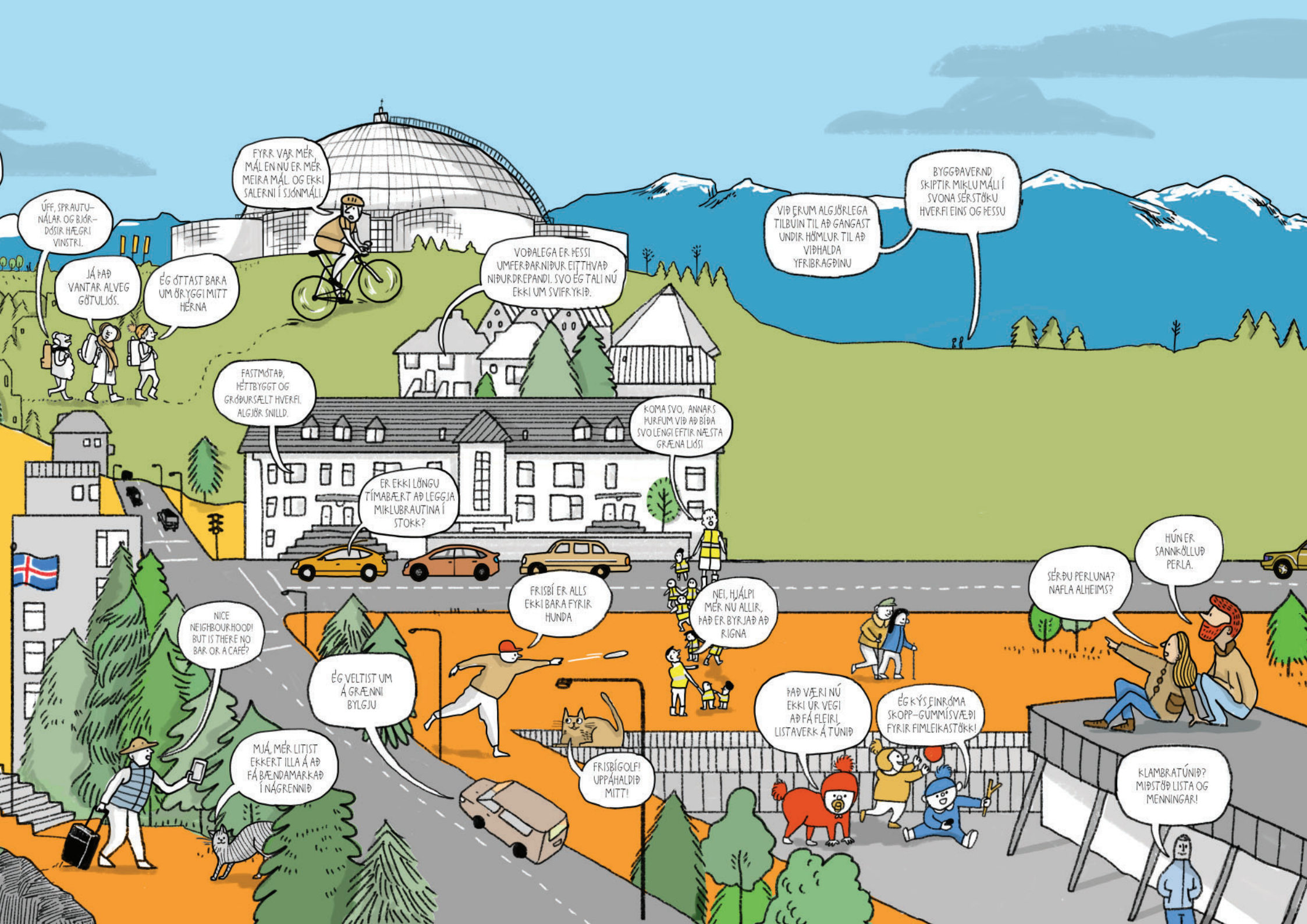
ÚFF, SPRAUTU-NÁLAR OG BJÖR-DÓSIR HÆGRI VINSTRI.
JÁ ÞAÐ VANTAR ALVEG GÖTULJÓS.
ÉG ÓTTAST BARA UM ÖRYGGI MITT HÉRNA
FYRR VAR MÉR MÁL EN NÚ ER MÉR MEIRA MÁL. OG EKKI SALERNI Í SJÓNMÁLI.
VOÐALEGA ER ÞESSI UMFERÐARNIÐUR EITTHVAÐ NIÐURDREPANDI. SVO ÉG TALI NÚ EKKI UM SVIFRYKIÐ.
VIÐ ÆRUM ALGJÖRLEGA TILBUIN TIL AÐ GANGAST UNDIR HÖMLUR TIL AÐ VIÐHALDA YFRIBRAGÐINU
BYGGÐAVERND SKIPTIR MIKLU MÁLI Í SVONA SÉRSTÖKU HVERFI EINS OG ÞESSU
FASTMÓTAÐ, ÉTTBYGGT OG GRÓÐURSÆLT HVERFI. ALGJÖR SNILLD.
KOMA SVO, ANNARS ÞURFUM VIÐ AÐ BÍÐA SVO LENGI EFTIR NÆSTA GRÆNA LJÓSI
ER EKKI LÖNGU TÍMABÆRT AÐ LEGGJA MIKLUBRAUTINA Í STOKK?
NICE NEIGHBOURHOOD! BUT IS THERE NO BAR OR A CAFÉ?
MJÁ, MÉR LÍTIST EKKERT ILLA Á AÐ FÁ BÆNDAMARKAÐ Í NÁGRENNIÐ
ÉG VELTIST UM Á GRÆNNI BYLGJU
FRISBÍ ER ALLS EKKI BARA FYRIR HUNDA
FRISBÍGOLF! UPPÁHALDIÐ MITT!
NEI, HJÁLPI MÉR NÚ ALLIR, ÞAÐ ER BYRJAÐ AÐ RIGNA
ÞAÐ VÆRI NÚ EKKI ÚR VEGI AÐ FÁ FLEIRI LISTAVERK Á TÚNIÐ
ÉG KÝS EINRÓMA SKOPP-GÚMMÍSVÆÐI FYRIR FIMLEIKASTÖKK!
SÉRÐU PERLUNA? NAFLA ALHEIMS?
HÚN ER SANNKÖLLUÐ PERLA.
KLAMBRATÚNIÐ? MIÐSTÖÐ LISTA OG MENNINGAR!

ÚTGEFANDI

Reykjavíkurborg
Umhverfis- og skipulagssvið
Skipulagsfulltrúi Reykjavíkur

ÁBYRGÐ, UMSJÓN OG RÁÐGJÖF

Skipulagsfulltrúi Reykjavíkur
Björn Axelsson *skipulagsfulltrúi*

Verkefnisstjórar skipulagsfulltrúa
Ævar Harðarson *verkefnisstjóri hverfisskipulags*
Guðlaug Erna Jónsdóttir *verkefnisstjóri*
Jón Kjartan Ágússon *verkefnisstjóri*

Ráðgjafar við gerð hverfisskipulag
Gylfi Guðjónsson *Teiknistofa arkitekta*
Jóhann Einar Jónsson *Teiknistofa arkitekta*
Guðbjörg Lilja Erlendsdóttir *EFLA*
Pétur Jónsson *Landark*

Hönnun , teikningar og ljósmyndir
Ox Collective *grafísk hönnun*
Rán Flygenring *myndlist*
Pétur Stefánsson *teiknari*
Trípólí Arkitektar *myndefni*
DLD - Dagný Land Design ehf *myndefni*
Búi Hrafn Jónuson *hönnun og myndefni*
Hulda Einarsdóttir *umbrot og lokafrágangur*
Ólafur Ingibergsson *umbrot og lokafrágangur*

SAMÞYKKTAR– OG STAÐFESTINGARFERLI

Hverfisskipulag þetta sem fengið hefur meðferð í samræmi við ákvæði 1. mgr. 41 gr. sbr. 4. mgr. 37. gr. skipulagslaga nr.123 / 2010 var samþykkt í _____ _____ þann _____ 20___

og í _____ þann _____ 20___.

Tillagan var auglýst frá _____ 20___ með athugasemdafresti til _____ 20___.

Auglýsing um gildistöku breytingarinnar var birt í B-deild Stjórnartíðinda þann _____ 20___.

_____

Skipulagsfulltrúi

Efnisyfirlit

KAFLAR	BLS
1 Formáli	6
2 Samantekt	10
3 Aðferðarfræði	16
4 Samráðsferlið	32
5 Helstu niðurstöður samráðs	46
6 Viðauki	66

KLAMBRATÚNIÐ?
MIÐSTÖÐ LISTA OG
MENNINGAR!

1

Formáli

1

1. Formáli

Í þessari greinargerð er leitast við að draga saman það markverðasta úr samráði við tillögugerð að hverfisskipulagi fyrir borgarhluta 3 Hlíðar. Samantektinni er ætlað að sýna hvernig samráðið var skipulagt, hvaða hugmyndir komu fram og hvernig unnið var úr þeim við mótun að tillögu að hverfisskipulagi í Háteigshverfi, Hlíðum og Öskjuhlíðarhverfi. Samráðið hefur verið víðtækt og náð til margra aðila. Þó hefur einkum verið leitast við að ná til þriggja hópa:

- Íbúa og hagsmunaaðila í borgarhlutanum.
- Eininga og sviða Reykjavíkurborgar sem hverfisskipulagið varðar.
- Opinberra stofnana og fyrirtækja sem hafa þarf samráð við samkvæmt lögum.

Auk þessa hefur mikilvægur hluti af samráðinu verið upplýsingamiðlun á vefnum hverfisskipulag.is, samfélagsmiðlum og með fræðsluerindum verkefnisstjóra á fundum og ráðstefnum.

Greinargerðin er þannig uppbyggð að fyrst er samantekt á helstu niðurstöðum. Síðan kemur lýsing á þeim aðferðum sem beitt var við samráðið. Þar á eftir er gerð grein fyrir samráðsferlinu og helstu hugmyndum sem voru kynntar. Að lokum er farið yfir niðurstöður. Í viðauka aftast er yfirlit yfir þær hugmyndir og tillögur sem kynntar voru í samráðsferlinu ásamt yfirliti yfir annað kynningarefni.

Það er von okkar sem stöndum að hverfisskipulaginu að þessi greinargerð gefi góða mynd af því víðtæka samráði sem átti sér stað við gerð hverfisskipulags í borgarhlutanum Hlíðum.

Reykjavík, 15/04/2021

Ævar Harðarson, verkefnisstjóri Hverfisskipulags Reykjavíkur

LEIKSKÓLAR,
GRUNNSKÓLAR,
MENNTASKÓLI, SÉRSKÓLI.
HLÍÐAHVERFI SKÓLAR
ÞIG TIL!

2

Samantekt

2

2. Samantekt

Í þessari skýrslu er leitast við að draga saman það markverðasta úr því samráði sem farið hefur fram í vinnu við hverfisskipulag í borgarhluta BH3- Hlíðum. Skýrslan er ætluð íbúum, þeim sem koma að vinnu við hverfisskipulagið og þeim sem þurfa að vinna úr niðurstöðum samráðs eða hafa gagn af niðurstöðunum í sínum daglegu störfum. Þetta geta verið ráðgjafahópar sem eru að vinna með hverfisskipulagið, verkefnisstjórar skipulagsfulltrúa, fulltrúar eininga og sviða sem koma að vinnu við hverfisskipulagið og kjörnir fulltrúar sem koma að ákvarðanatöku.

Skipulag samráðsins var þannig að fyrst mótuðu ráðgjafahópar í hverjum borgarhluta hugmyndir að framtíðarsýn á grundvelli verklýsinga sem búið var að kynna og samþykkja. Farið var í gegnum nokkur þrep og beitt nokkrum ólíkum aðferðum við samráðið samkvæmt skilgreiningum í verklýsingum og verkáætlunum fyrir vinnu í einstökum borgarhlutum. Þegar hugmyndir að framtíðarsýn lágu fyrir voru þær lagðar fyrir rýnihópa sem Gallup hélt utan um. Niðurstöður rýnihópa Gallup voru notaðar til þess að þróa áfram hugmyndir. Ráðgjafar lagfærðu síðan eftir atvikum hugmyndir sem síðan voru kynntar á A0-veggspjöldum á íbúafundum. Þar var íbúum gefinn kostur á að koma á framfæri skoðunum á hugmyndunum og óskum um úrbætur með miðakerfi sem hægt var að leggja á líkön af hverfunum, sem byggð höfðu verið af nemendum í hverfisskólum. Einnig gafst íbúum kostur á að segja sína skoðun á hugmyndum með því að skila inn ljósritum af veggspjöldum í lok íbúafunda.

Rétt er að nefna að fjölmörg atriði sem fram hafa komið í samráði við íbúa snúa að óskum um ýmsar úrbætur í hverfunum, s.s. viðhaldi gatna og stíga og umhirðu, en þetta eru atriði sem ekki rata inn í hverfisskipulag en eru samt mjög mikilvægur þáttur í því að bæta hverfin og borgina. Slíkum ábendingum og athugasemdum verður komið til viðkomandi eininga og sviða með því að veita fulltrúum þeirra aðgang að niðurstöðum samráðsins.

Nefna verður að oft heyrast þær raddir að lítið tillit sé tekið til ábendinga íbúa í samráði. Í vinnu við hverfisskipulag hefur hins vegar verið leitast við að taka tillit til hugmynda íbúa um úrbætur í sínum hverfum við útfærslu á endanlegum tillögum. Hægt er að skoða niðurstöður samráðs í þessari skýrslu en einnig eru ábendingar og athugasemdir íbúa birtar í svokallaðri miðasjá sem er aðgengileg á hverfisskipulag.is

Í kafla 5 er farið yfir helstu niðurstöður samráðsins eftir hverfum. Niðurstöðurnar eru flokkaðar eftir áherslum aðalskipulags og sjö lykiláherslum hverfiskipulags um vistvæna byggð.

Tekið verður mið af þessum niðurstöðum þegar gengið verður frá endanlegum tillögum að hverfisskipulagi í Háteigshverfi, Hlíðahverfi og Öskjuhlíðarhverfi.

Mynd 2.1
Íbúafundur í Hlíðaskóla.

MIKLABRAUT
KRINGLUMÝRARBRAUT

VIÐ ERUM ALGJÖRLEGA TILBÚIN TIL AÐ GANGAST UNDIR HÖMLUR TIL AÐ VIÐHALDA YFIRBRAGÐINU
BYGGÐAVERND SKIPTIR MIKLU MÁLI Í SVONA SÉRSTÖKU HVERFI EINS OG ÞESSU

KAFLI

3

Aðferðafræði

EFNISYFIRLIT

3.0 Yfirlit

3.1 Íbúar og hagsmunaaðilar

3.2 Samráð við einingar og svið Reykjavíkurborgar

3.3 Lögbundið samráð

3.4 Upplýsingamiðlun um verkefnið

3

3. Aðferðafræði

3.0 Yfirlit

Í þessum kafla er farið yfir skipulag samráðsins og gerð grein fyrir hvaða aðferðum var beitt við það. Eins áður hefur komið fram var samráðinu ætlað að ná til fjölmargra aðila sem til hagræðis eru flokkaðir í þrjá hópa:

- Íbúar og hagsmunaaðilar í borgarhlutanum.
- Einingar og svið Reykjavíkurborgar sem hverfisskipulagið snertir.
- Opinberar stofnanir og fyrirtæki sem hafa þarf samráð við samkvæmt lögum.

Í samráði við þessa hópa var beitt nokkrum aðferðum sem lýst verður nánar hér á eftir. Samráðinu er sérstaklega ætlað að gefa þessum aðilum rödd í skipulagsferlinu samhliða því að leita eftir góðum hugmyndum sem stuðlað geta að betra og vistvænna hverfisskipulagi. Mynd 3.1. lýsir því hvernig samráðið var byggt upp og skipulagt í tímaröð.

Auk þess ber að geta þess að liður í samráði er upplýsingagjöf um verkefnið á heimasíðum, samfélagsmiðlum og í fjölmiðlum en gerð er grein fyrir þeim þætti í lok þessa kafla.

3.1 Íbúar og hagsmunaaðilar

Einn mikilvægasti hópurinn sem samráðinu var ætlað að ná til voru íbúar og hagsmunaaðilar í hverfunum. Eins og gefur að skilja er þetta samsettur hópur bæði hvað varðar aldur, áhugasvið og þarfir. Við skipulag samráðsins höfðu komið fram ábendingar um að hefðbundnir íbúafundir með kynningum, framsögum og fyrirspurnum næðu ekki að virkja íbúa nægilega vel. Sérstaklega var þar horft til aðferða sem næðu betur til barna og ungmenna, barnafjölskyldna og eldri borgara en allt eru þetta mikilvægir aðilar í hverju hverfi. Bent var á að hefðbundnir íbúafundir henta ekki þessum hópum sérlega vel. Hefðbundnir íbúafundir voru hins vegar taldir henta betur miðaldra fólki með sterkar skoðanir sem er fært í að tjá sig með framsögu á opinberum fundum. Af þessum sökum voru innleiddar nokkrar nýjungar í samráði sem höfðu þann tilgang að ná til sem flestra og gefa þeim rödd í skipulagsferlinu, en farið verður yfir þessar aðferðir á eftir. Aðferðunum má þó skipta í fimm flokka:

- Fundir með hverfisráði
- Viðvera í hverfinu
- Rýnihópar Gallup
- SKAPANDI SAMRÁÐ „Planning for Real“ í hverfum
- Íbúafundir fyrir alla í tengslum við SKAPANDI SAMRÁÐ

3.1.1 Fundir með hverfisráði

Mikilvægur samstarfsaðili við gerð hverfisskipulags var hverfisráðið í borgarhlutanum. Áætlanir um framkvæmd vinnu við hverfisskipulag voru kynntar fyrir hverfisráðinu á fundum ráðsins. Þar var leitað eftir áliti ráðsmanna um einstök atriði. Einnig voru hugmyndir um helstu áherslur og tillögur sem ráðgjafateymi voru að þróa fyrst kynntar fyrir hverfisráði áður en þær voru kynntar fyrir íbúum. Á vinnslutíma hverfisskipulagsins var fundað nokkrum sinnum með hverju hverfisráði, sjá nánar umfjöllun í 4 kafla þar sem farið er yfir samráðsferlið.

3.1.2 Viðvera í hverfinu

Til að ná til sem flestra íbúa í borgarhlutanum voru verkefnisstjórar hverfisskipulagsins með viðveru í hverfinu á vinnslutíma skipulagsins. Þessi viðvera var skipulögð í samstarfi við starfsmenn þjónustumiðstöðvarinnar í borgarhlutanum og auglýst sérstaklega í fjölmiðlum. Tilgangur viðverunnar var að koma á framfæri upplýsingum um skipulagsvinnuna og leita eftir ábendingum og hugmyndum um úrbætur frá íbúum í beinum samtölum við íbúa. Verkefnisstjórar hverfisskipulagsins voru með viðveru í borgarhlutanum þegar verklýsing hverfisskipulags var í kynningu og í tengslum við auglýsta íbúafundi. Nánar er gerð grein fyrir viðveru í kafla 4.

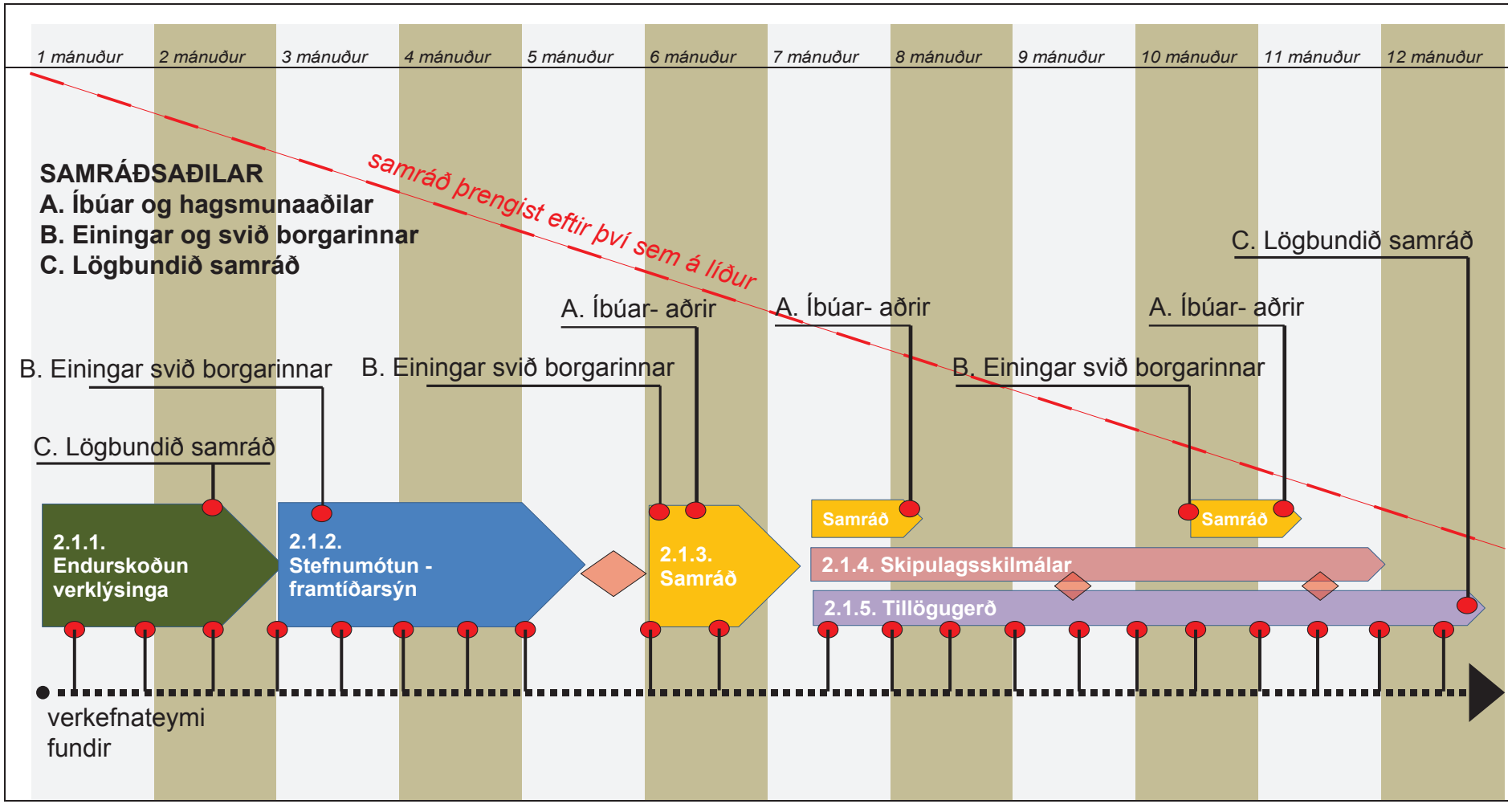

Mynd 3.1
Skýringarmynd sem sýnir hvernig samráðið var skipulagt og raðað niður í tímaröð. Í upphafi var samráðið opið en þrengist eftir því sem leið á ferlið. Leitast var við því að tengja samráðið við þá verkþætti sem voru í gangi hverju sinni.

Mynd 3.2
Verkefnastjórar með viðveru vegan hverfisskipulags.

Mynd 3.3
Mynd sem sýnir dæmigerðan rýnihóp að störfum. Heimild: http//www.pra.ca/en/focus-group-facility

3.1.3 Rýnihópar Gallup

Þegar ráðgjafateymi voru komin með drög að stefnumótun og framtíðarsýn fyrir borgarhlutana og áður en komið var að íbúafundum var Gallup fengið til að koma upp rýnihópum til að fá fram viðhorf íbúanna til þessara hugmynda. Hugmyndin á bak við rýnihópana var að gera fulltrúum borgarinnar og ráðgjöfum kleift að setja sig í spor íbúa í borgarhlutanum og skoða viðhorf þeirra til þéttingarsvæða, hverfiskjarna, samgöngumála, grænna áherslna og skilmálagerðar fyrir núverandi byggð.

Rýnihópavinnan fór þannig fram að fylgst var með hópi fólks ræða þær hugmyndir sem verið var að meta þar sem nærvera frá fulltrúum borgarinnar og ráðgjafa hafði ekki áhrif á umræðuna. Fundir rýnihópanna fóru fram í þægilegu og óþvinguðu umhverfi í húsakynnum Gallup. Umræðustjóri, sem er frá Gallup, sá um að stýra umræðum. Lýsa má framkvæmdinni sem óformlegu samtali fámenns hóps þátttakenda þar sem umræðustjórinn kynnti hugmyndir að hverfisskipulagi með glærusýningu á skjávarpa og leiddi umræðurnar. Umræðurnar í hópunum stýrðust af skilgreindum ramma og voru verkefni eða leikir notaðir þegar við átti, til að auka samskiptaflæði og fá fólk til að hugsa á ferskan hátt um viðfangsefnið.

Hópaskipting var ákveðin í samráði Reykjavíkurborgar og Gallup og tók mið af því að þátttakendur í hverjum hópi væru á svipuðum aldri. Þannig voru búnir til fjórir til fimm hópar úr hverjum borgarhluta þar sem þátttakendur voru að jafnaði átta til tíu talsins, ýmist á aldrinum 20–35 ára, 35–55 ára, 55–70 ára eða 67 ára og eldri. Yngstu þátttakendurnir voru rétt um tvítugt en þeir elstu á níræðisaldri. Samkvæmt þeirri aðferðarfræði sem Gallup starfar eftir er reynt að hafa aldursmun þátttakenda í rýnihópum ekki mikinn. Þetta er gert til að koma í veg fyrir árekstra á milli kynslóða vegna aldurs, reynslu eða þekkingar. Einnig ber að nefna að íbúar á ólíkum aldri nota mismunandi þjónustu, s.s. leikskóla, grunnskóla, vegakerfi, almenningssamgöngur, velferðarþjónustu o.s.frv.

Gallup sá um að bjóða íbúum þátttöku í rýnihópunum og var það gert með því að hringja í íbúa eftir slembiúrtaki. Hver rýnihópur tók um eina og hálfa klukkustund og fengu þátttakendur gjafabréf í lokin sem þakklætisvott fyrir veitta aðstoð.

Gallup leggur mikla áherslu á að viðskiptavinurinn fylgist með umræðum hópanna, en það er gert á skjá í öðru rými með vitund og vilja þátttakenda í rýnihópunum. Auk þess voru umræður teknar upp en starfsmaður Gallup gerði síðan orðrétt afrit af samræðum í rýnihópnum ásamt stuttum úrdrætti og voru þessi gögn síðan afhent fulltrúum hverfisskipulagsins og notuð við úrvinnslu og áframhaldandi tillögugerð.

3.1.4 Skapandi samráð

Við vinnu að nýju hverfisskipulagi fyrir öll hverfi borgarinnar var ákveðið að byggja á samráðsaðferðinni *Planning for Real.* Þessi aðferð er upprunin í Bretlandi en við framkvæmd verkefnisins í Reykjavík var hún kölluð *Skapandi samráð*. Hugmyndafræðin að baki *Planning for Real* er að skapa grundvöll fyrir samráð við íbúa og nýta sérfræðiþekkingu þeirra á nærumhverfi sínu. Til að undirbúa verkefnið kom einn af frumkvöðlum aðferðafræðinnar, Margaret Wilkinson, til landsins haustið 2015 og hélt námskeið fyrir lykilstarfsmenn hverfisskipulagsins en Wilkinson hefur þróað og unnið með *Planning for Real*-aðferðina í hartnær fjörutíu ár og haldið námskeið víða um heim.

Mynd 3.4
Mynd af Margaret Wilkinson og verkefnistjórum á námskeiði um Planning for Real aðferðarfræðina.

3.1.5 Skapandi samráð – hugmyndafræðin

Grunnhugmynd *Planning for Real* og *Skapandi samráðs* er að fá íbúa (oft börn) til að hjálpa til við að búa til einfalt módel af sínu hverfi, sem svo er notað sem samráðstæki á íbúafundum. Gestum fundarins er þá boðið að koma á framfæri sínum athugasemdum með því að leggja litla miða með hugmyndum inn á módelið á þann stað sem við á. Hver miði er svo í fundarlok skráður í gagnabanka sem nýtist við áframhaldandi skipulagsvinnu. Kostirnir við þessa aðferðafræði eru m.a.:

- Módelvinna barna/íbúa hverfisins vekur athygli á verkefninu og gefur íbúunum hlutdeild í því.
- Tækifæri eru til að koma fleiri skoðunum á framfæri en heyrast á hefðbundnum íbúafundum.
- Auðveldara er fyrir þá sem eru óframfærnir, feimnir eða finnst óþægilegt að viðra skoðanir sínar opinberlega að koma hugmyndum sínum á framfæri þar sem ekki þarf að gera það munnlega.
- Módelin eru meðfærileg svo auðvelt er að setja þau upp hvar sem er og færa þannig fundina nær íbúum eða einstökum hópum sem óskað er eftir hugmyndum frá.
- Skráning á niðurstöðum funda (þ.e. miðunum sem lagðir eru á módelið) er fljótleg og auðvelt er að miðla þeim á aðgengilegan hátt til almennings og annarra sem málið varðar.
- Aðferðin styrkir beint íbúalýðræði.

Í köflum 3.1.6 til 3.1.9 verður verður framkvæmd samráðsferlisins *Skapandi samráð* útskýrð nánar.

3.1.6 Skapandi samráð – módelgerð í grunnskólum

Leitað var eftir samstarfi við grunnskólana í hverjum borgarhluta við módelgerðina og úr varð að nemendur í sjötta bekk í hverfisskólunum bjuggu til módel af sínu skólahverfi. Auðvelt var að fá flesta skóla til samstarfs enda sáu skólastjórnendur og kennarar talsverð tækifæri í þessari vinnu fyrir nemendur sína til óhefðbundins náms og fræðslu um umhverfi sitt, s.s. um samfélags-, umhverfis- og samgöngumál. Það ríkti því almenn ánægja með verkefnið innan skólanna sem tóku þátt í því. Módelvinnan tók um það bil vikutíma í hverjum skóla og var unnin undir handleiðslu starfsmanna umhverfis- og skipulagssviðs Reykjavíkur með aðstoð kennara á hverjum stað.

Starfsmenn hverfisskipulagsins hittu kennara og skólastjórnendur í hverjum skóla á fundi nokkrum dögum áður en vinna barnanna við módelgerðina hófst. Þar var verkefnið kynnt, tilgangur þess og markmið og aðkoma grunnskólanemanna að því en starfsmenn skólanna settu svo upp tímaáætlun fyrir vinnuna í samráði við starfsmenn hverfisskipulagsins.

Við upphaf vinnunnar í hverjum skóla var byrjað á að halda stutt fræðsluerindi fyrir nemendur um arkitektúr, skipulagsmál og umhverfismál. Starfsmenn umhverfis- og skipulagssviðs sáu um fræðsluna og var hvert erindi u.þ.b. 10–15 mínútna langt en að þeim loknum var hafist handa við módelgerðina.

Sigurður Halldórsson módelsmiður var fenginn til að útbúa módelgrunna á skalanum 1:500. Borginni var reitaskipt þannig að hver reitur sem var 250×350 m að raunstærð var 50×70 cm fleki í módelinu. Hvert módel var því útbúið þannig að það samanstóð af mismörgum 50×70 cm flekum, allt eftir stærð hvers skólahverfis. Með þessu móti var módelið meðfærilegt, auðvelt að geyma það og flytja í kössum sem voru sérstaklega útbúnir fyrir það og einfalt að ákvarða hvernig skipta ætti hverjum borgarhluta milli grunnskóla og ganga úr skugga um að engin svæði yrðu útundan. Módelflekarnir voru búnir til úr foam-plötum og frauðplasti og komu með áprentuðu korti úr landupplýsingakerfi Reykjavíkur sem sýndi allar götur, stíga, hús og önnur mannvirki. Húsin á módelin voru teiknuð í viðeigandi stærðarhlutföllum og prentuð á litaðan pappír. Litir húsanna tóku nokkurn veginn mið af litum landnotkunarflokka í Aðalskipulagi Reykjavíkur, þ.e. íbúðahús voru fjólublá, verslunar- og þjónustuhúsnæði var gult en húsnæði samfélagsþjónustu var rautt.

Nemendur í skólunum máluðu módelin með akrýlmálningu, klipptu húsin út úr pappír, brutu þau saman og límdu á módelið. Að lokum útbjuggu þeir tré og gróður úr vatt- og trékúlum og tannstönglum.

Við lok módelgerðarinnar í hverjum skóla voru haldnir svokallaðir *valfundir* þar sem nemendurnir sem útbjuggu módelið fengu tækifæri til að koma á framfæri eigin hugmyndum/athugasemdum um framtíðarsýn og úrbætur í hverfinu. Það gerðu þeir með því að leggja miða með hugmyndum úr sérstöku miðakerfi *Skapandi samráðs* sem lýst verður í kafla 3.1.7. Þessa miða skráðu svo starfsmenn hverfisskipulags í gagnagrunn. Nánar verður sagt frá gagnagrunninum í kafla 3.1.8. Þessir valfundir nemenda fylgdu sömu grundvallaraðferð við notkun miðakerfisins og beitt var á íbúafundum sem haldnir voru í kjölfar módelgerðarinnar, þó að valfundir nemendanna hafi verið talsvert styttri en íbúafundirnir.

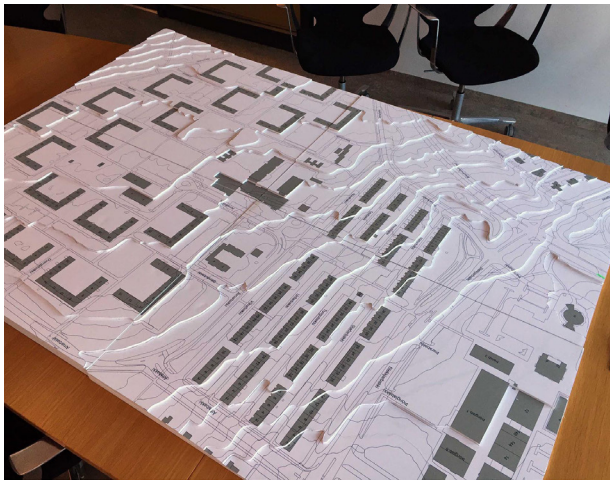

Mynd 3.5
Módelgrunnur í skalanum 1:500 sem notaður var í vinnunni.

3.1.7 Skapandi samráð – miðakerfi

Sérstakt miðakerfi var útbúið fyrir *Skapandi samráð* sem notað var á samráðsfundum með íbúum. Fundargestir gátu valið miða með tilbúnum hugmyndum/athugasemdum eða tekið tóma miða og skrifað á þá eigin hugmyndir og lagt á viðeigandi stað á módelið sem grunnskólanemar höfðu gert.

Miðakerfi *Skapandi samráðs* byggði að miklu leyti á grunni sem Margaret Wilkinson, einn af frumkvöðlum aðferðafræðinnar *Planning for Real*, sendi verkefnisstjóra hverfisskipulags. Sá grunnur var þýddur, staðfærður og tekið úr honum og bætt við eftir aðstæðum. Miðakerfinu var skipt í sex yfirflokka og útbjó Múlalundur sérstakar möppur fyrir miðakerfið. Á íbúafundum var möppunum raðað á borð í kringum módelin, tvær til þrjár möppur fyrir hvern yfirflokk svo fleiri kæmust að í einu til að skoða hugmyndirnar í hverjum flokki.

Í möppu hvers aðalflokks voru á bilinu 15–35 miðar með fyrirfram skráðum hugmyndum auk þess sem í hverjum flokki voru auðir miðar merktir *Þín hugmynd* þar sem gestum gafst færi á að skrá eigin hugmynd undir hvern yfirflokk. Hver flokkur hafði sinn litakóða og voru miðarnir prentaðir á pappír í viðeigandi lit. Einnig voru í boði auðir miðar í hlutlausum lit en þeir voru ætlaðir hugmyndum sem fólk gat ekki fundið stað innan þessara sex yfirflokka.

Yfirflokkarnir og litir þeirra voru:

- Mennta-, íþrótta- og tómstundamál (dökkbláir miðar)
- Menningar- og félagsmál (ljósbláir miðar)
- Verslun og þjónusta (bleikir miðar)
- Umhverfi og náttúra (grænir miðar)
- Húsnæðismál (gulir miðar)
- Samgöngur (rauðir miðar)

Yfirflokkunum var skipt niður í nokkra undirflokka og hverjum miða gefið númer sem gaf til kynna yfirflokk og undirflokk tiltekins miða. Undirflokkarnir voru þó ekki sýnilegir notendum á íbúafundunum enda frekar hugsaðir til hagræðis við skráningu og úrvinnslu gagnanna og framsetningu niðurstaðna.

Ekki var í öllum tilfellum augljóst undir hvaða yfirflokk einstakar hugmyndir ættu að heyra. Í endanlegri útgáfu miðakerfisins var horft til þess að yfirflokkarnir yrðu ekki of margir og að enginn flokkur yrði of stór eða yfirgripsmikill enda mikilvægt fyrir aðferðafræðina að miðakerfið sé aðgengilegt og auðskiljanlegt. Miðakerfinu má heldur ekki vera of þröngur stakkur skorinn þannig að þátttakendum finnist sem einungis sé sóst eftir tilteknum hugmyndum en ekki öðrum. Mikilvægt er að íbúar upplifi að öllum skoðunum sé fagnað í ferlinu og að úrval fyrirfram skráðra hugmynda geti um leið kveikt nýjar hugmyndir.

Mennta-, íþrótta- og tómstundamál • Menntamál • Tómstundamál • Íþróttamál • Þín hugmynd.	**Menningar- og félagsmál** • Aðstaða og aðgegni • Dýrahald • Menning og listir • Velferð • Öryggi • Þín hugmynd	**Verslun og þjónusta** • Matur og drykkur • Önnur þjónusta • Annað • Þín hugmynd
Umhverfi og náttúra • Ræktun • Gróður og garðar • Sorp og mengun • Þín hugmynd	**Samgöngur** • Akandi umferð • Gangandi og hjólandi • Almenningssamgöngur • Annað • Þín hugmynd	**Húsnæðismál** • Húsnæði sem vantar • Heimildir til breytinga • Verndun • Annað • Þín hugmynd

Mynd 3.6
Yfirlit yfir miðakerfi skapandi samráðs.

3.1.8 Skapandi samráð – íbúafundir

Íbúafundir voru haldnir í öllum borgarhlutunum þegar módelsmíðinni var lokið í skólunum. Allur gangur var á því hversu snemma eftir módelsmíðina fundirnir voru haldnir. Einn fundur var haldinn aðeins viku seinna en oftast liðu nokkrar vikur eða mánuðir frá módelvinnu í skólunum til íbúafundanna. Það sem helst réð tímasetningu íbúafundanna var hvenær hugmyndir ráðgjafa að stefnumótun og framtíðarsýn borgarhlutans voru tilbúnar og hvenær módelgerð var lokið í hverjum borgarhluta.

Yfirleitt var sá háttur hafður á að halda einn íbúafund í hverju hverfi og að vera með fundinn í viðkomandi hverfisskóla eða að tvö hverfi innan sama borgarhluta hefðu sameiginlegn fund. Í einhverjum tilfellum var haldinn einn íbúafundur fyrir allan borgarhlutann. Fyrsti íbúafundurinn var haldinn í Ártúnsskóla fyrir íbúa Ártúnsholts í beinu framhaldi af módelgerðinni þar, en Ártúnsskóli var fyrsti skólinn til að taka þátt í skapandi samráði. Líta má á þann íbúafund sem prófun á aðferðum *Skapandi samráðs*.

Til fundanna var boðað með dreifibréfi sem sent var inn á öll heimili í viðkomandi hverfi. Hengdar voru upp auglýsingar á áberandi stöðum í hverju hverfi. Skólastjórnendur sáu um að kynna íbúafundi með netpósti og hverfisráð og íbúasamtök kynntu viðburði á samfélagsmiðlum. Auk þess voru keyptar útvarpsauglýsingar fyrir nokkra íbúafundi. Þessu til viðbótar voru íbúafundirnir kynntir á heimasíðum hverfisskipulagsins og Reykjavíkuborgar og á tiltækum samfélagsmiðlum. Þannig má segja að allmikið hafi verið lagt í að kynna þessa viðburði vel.

Hver íbúafundur hófst síðan með því að Ævar Harðarson, verkefnisstjóri hverfisskipulags, setti fundinn og sagði stuttlega frá fyrirkomulagi fundarins.

Fyrirkomulag allra íbúafunda var með svipuðum hætti og í grunninn má segja að fundafyrirkomulagið hafi byggst á fjórum meginatriðum:

- Á veggi voru hengd veggspjöld þar sem kynntar voru hugmyndir ráðgjafahópa að stefnumótun fyrir hvern borgarhluta.
- Í miðju fundarrýminu var stillt upp módeli sem nemendur í hverfinu/borgarhlutanum höfðu gert og á borðum í kring um módelið lágu möppur með miðakerfi sem fundargestir gátu notað til að koma hugmyndum sínum á framfæri á módelinu.
- Á íbúafundi mættu fulltrúar ráðgafahópa og starfsmenn umhverfis- og skipulagssviðs og gátu fundargestir beint spurningum og athugasemdum til þeirra í óformlegu spjalli.
- Afrit af stefnumótunarhugmyndum ráðgjafahópa, sem til sýnis voru á veggspjöldum á fundinum, var dreift til fundargesta á A4 úthendum og þeir beðnir um að gefa einstökum hugmyndum einkunn með lituðum límmiðum eða túspennum; grænn (fylgjandi hugmynd), gulur (hvorki fylgjandi né andvíg/ur hugmynd) eða rauður (andvígu/ur hugmynd). Það var undir hverjum og einum komið hvort viðkomandi gaf öllum hugmyndum einkunn eða bara þeim sem hann/hún hafði sterkasta skoðun á. Þessari aðferð var ekki beitt á fyrstu fjórum íbúafundunum, þ.e. í Ártúnsholti, neðra Breiðholti, Seljahverfi og efra Breiðholti. Þar var fundargestum gefinn kostur á að skrifa skoðanir sínar á hugmyndum ráðgjafahópa á flettitöflum en sú aðferð þótti ekki nógu skilvirk.

Fundirnir stóðu í eina og hálfa klukkustund og voru allir haldnir eftir kvöldmatartíma á virkum dögum nema fundurinn í Efra-Breiðholti sem haldinn var á laugardagseftirmiðdegi.

Mynd 3.8
Dæmigerður íbúafundur þar sem veggspjöld hanga á veggjum, módel er á miðju gólfi, ráðgjafar og starfsmenn svara fyrirspurnum og leiðbeina og íbúar gefa hugmyndum og stefnumótun og framtíðarsýn einkunnir, sbr. lið 4 fyrir ofan.

P-15
P-15

Fundargestir gátu nýtt sér miðakerfið og módelið til að bregðast við hugmyndum ráðgjafateyma, sem kynntar voru á veggspjöldum á fundinum en einnig komið á framfæri ýmsum öðrum hugmyndum og athugasemdum sem þeir kunnu að hafa um hverfið, hvort sem þær tengdust hverfisskipulagi beint eða óbeint. Þátttakendur gátu sett eins marga miða á módelið og þeir kusu og engin krafa var gerð um að viðkomandi setti nafn sitt við hugmyndina/athugasemdina. Þannig söfnuðust heilmiklir gagnabankar um hugmyndir íbúanna um nauðsynlegar úrbætur í hverfunum og um framtíðarsýn íbúanna.

Í fundarlok skráðu starfsmenn hverfisskipulags niður allar athugasemdir og hugmyndir sem lagðar höfðu verið á módelið í rafrænan gagnagrunn sem sérstaklega var útbúinn fyrir hverfisskipulagið. Staðsetning hvers miða var skráð í gagnagrunninn með gps hniti. Úr gagnagrunninum er svo mögulegt að kalla fram þær upplýsingar sem skráðar hafa verið með ýmsum síunarmöguleikum. Nánar verður sagt frá gagnagrunninum í næsta kafla.

3.1.9 Skapandi samráð – miðasjá

Í fundarlok voru allir miðar sem lagðir voru á módelin, hvort sem var á valfundi nemenda eða á íbúafundum í hverfunum, skráðir í rafrænan gagnagrunn sem sérstaklega var útbúinn fyrir hverfisskipulagið og kallaður hefur verið *Miðasjá*. Skráning í grunninn er eingöngu opin fyrir starfsmenn umhverfis- og skipulagssviðs sem vinna að hverfisskipulagi

Grunnurinn byggir á kortavef frá Mapbox sem býður upp á að hægt sé að gefa hverjum miða sem lagður hefur verið á módel, gps-hnit með nokkurri nákvæmni. Hver miði hefur sérstakt númer sem hann er skráður eftir og mögulegt að skrá aukalegar athugasemdir ef slíkar athugasemdir voru handskrifaðar á viðkomandi miða, sem oft kom fyrir. Í miðasjánni er því hægt að kalla fram alla miða sem lagðir hafa verið á módelin auk þess sem hægt er að sía niðurstöðurnar á ýmsan máta, t.d. eftir yfirflokkum, undirflokkum eða einstökum miðum eða eftir tilteknum svæðum s.s. borgarhlutum, hverfum eða öðrum afmörkuðum svæðum.

Sérstakan aðgang þarf að fá að miðasjánni til að geta leitað í gagnagrunninum eftir öllum áðurnefndum síunaraðferðum og hafa starfsmenn hverfisskipulagsins slíkan aðgang auk ráðgjafahópanna sem vinna tillögur að hverfisskipulagi og annarra lykilaðila í vinnunni sem málið varðar. Einfaldari útgáfa af miðasjánni hefur einnig verið tengd við heimasíðu hverfisskipulagsins, sjá *hverfisskipulag.is*, þar sem hver sem er getur skoðað alla miða sem skráðir hafa verið í miðasjána og síað niðurstöður eftir hverfum og yfirflokkum.

Mynd 3.7
Mynd sem sýnir uppbyggingu miðasjár.

Miðasjá

Leita | Velja hverfi

Yfirflokkur

- Menntun, íþróttir & tómstundir
- Menning & félagsmál
- Verslun & þjónusta
- Umhverfi & náttúra
- Samgöngur
- Húsnæðismál

Sýni allar miðagerðir

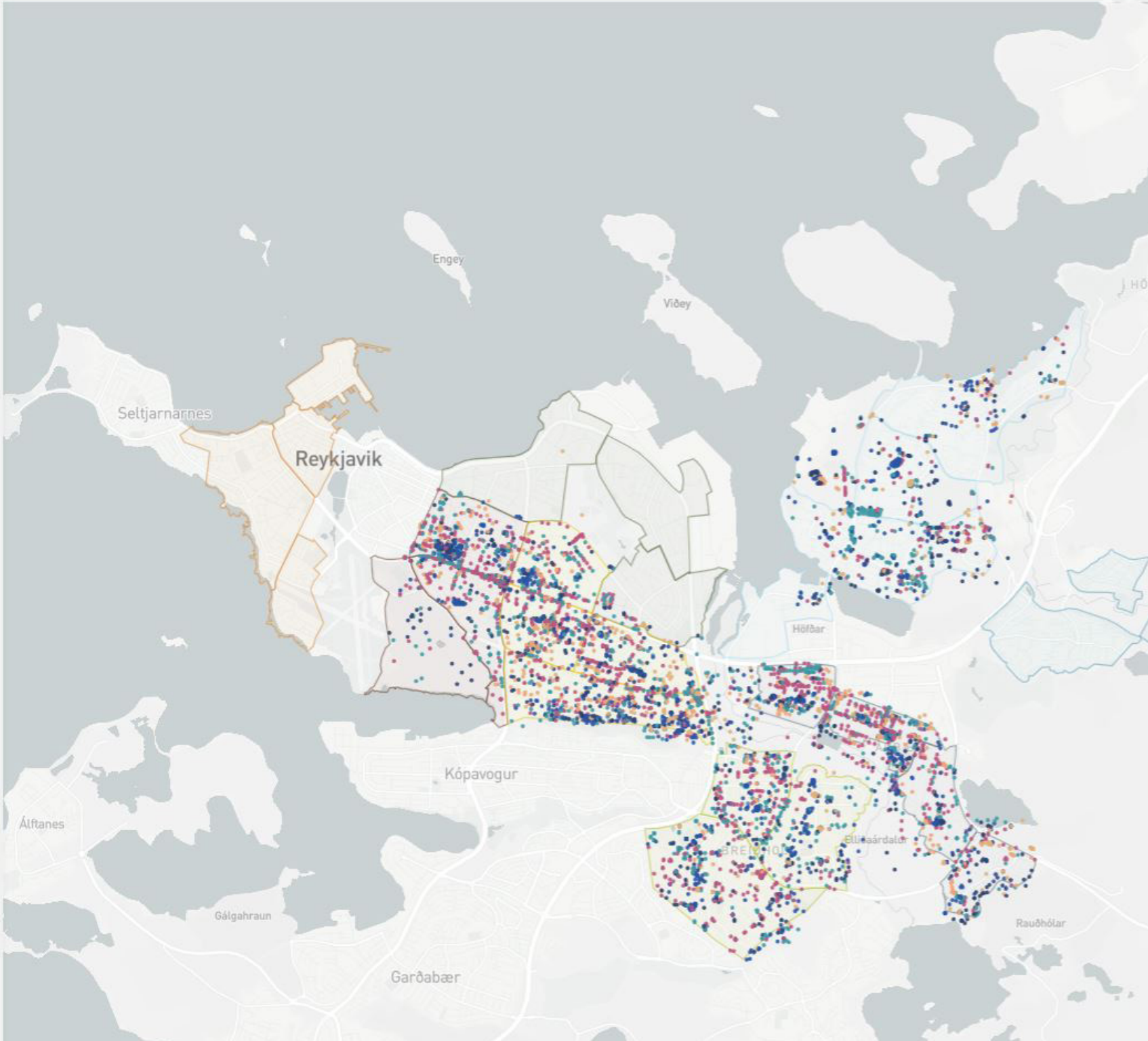

3.2 Samráð við einingar og svið Reykjavíkurborgar

Víðtækt samráð var haft við einingar og svið Reykjavíkurborgar. Þetta samráð fór annars vegar fram með upplýsingamiðlun í formi fræðsluerinda þar sem verkefnistjóri hverfisskipulags kynnti verkefnið og helstu áherslur. Hins vegar var leitað eftir því að þær einingar og svið sem hverfisskipulagið var talið snerta tilnefndu fulltrúa sem tækju að sér ákveðin verkefni um þau málefni sem snerti þeirra sérsvið og þörf væri á að taka tillit til í vinnunni. Meginhlutverk þessara sérfræðinga var að:

- Veita faglega ráðgjöf og upplýsingar um þá málaflokka sem þeir eru fulltrúar fyrir í vinnu við hverfisskipulag í einstökum borgarhlutum.
- Taka þátt í kynningu og svara fyrirspurnum á íbúafundum í borgarhlutunum um sína málaflokka.
- Taka þátt í mótun skilmála um sína málaflokka og sinna faglegri rýni á lokaafurðum hverfisskipulagsins.

3.3 Lögbundið samráð

Samráð var haft við eftirfarandi umsagnaraðila meðan á vinnu við tillögu að hverfisskipulagi stóð:

- Skipulagsstofnun
- Umhverfisstofnun
- Nærliggjandi sveitarfélög
- Svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins
- Heilbrigðiseftirlit
- Minjastofnun Íslands
- Vegagerðina
- Veðurstofu Íslands
- Strætó bs.
- Veitur ohf (Orkuveitan)
- Aðrar hlutaðeigandi stofnanir eftir atvikum

Samráðið fór þannig fram að skipulagsgögn voru send þessum aðilum til umsagnar.

3.4. Upplýsingamiðlun um verkefnið

Litið er svo á að mikilvægur liður í samráði sé upplýsingamiðlun um hverfisskipulagið. Við þá upplýsingamiðlun hefur verið beitt nokkrum aðferðum sem taldar eru upp hér fyrir neðan:

- Heimasíða hverfisskipulagsins www.hverfisskipulag.is, en heimasíðan hefur verið í stöðugri þróun allan vinnslutíma skipulagsins. Heimasíðan er nátengd heimasíðu Reykjavíkurborgar þar sem gagnkvæm fréttamiðlun um skipulagsmál fer fram.
- Upplýsingamiðlun á Facebook-síðum hverfisskipulagsins, Reykjavíkurborgar, hverfisráða og íbúasamtaka.
- Sýningar á afurðum hverfisskipulagsins þar sem tilgangurinn er að veita upplýsingar og m.a. vekja athygli fjölmiðla á hverfisskipulaginu. Einn slíkur viðburður var haldinn 9. til 15. júní 2016 í Tjarnarsal Ráðhússins.
- Umfjöllun um verkefnið í fjölmiðlum

Nánar verður gerð grein fyrir framkvæmd upplýsingamiðlunar í kafla 4.

KOMA SVO, ANNARS
ÞURFUM VIÐ AÐ BÍÐA
SVO LENGI EFTIR NÆSTA
GRÆNA LJÓSI

KAFLI

4

Samráðsferlið

EFNISYFIRLIT

4.0 Yfirlit

4.1 Íbúa og hagsmunaaðili í borgarhlutanum

4.3 Samráð við einingar og svið Reykjavíkurborgar

4.5 Opinberar stofnanir og fyrirtæki

4.6 Kynningar og samráð við aðra

4.7 Upplýsingamiðlun og samráð í gegnum vef, fjölmiðla og dreifipóst

4

4. Samráðsferlið

4.0 Yfirlit

Við mótun tillagna að hverfisskipulagi fyrir hverfi borgarinnar hefur verið leitað eftir hugmyndum og áliti frá eftirfarndi hópum:

- íbúum og hagsmunaaðilum í hverfunum,
- stjórnsýslu Reykjavíkurborgar, þ.m.t. einingum og sviðum sem eru ábyrg fyrir málaflokkum,
- opinberum stofnunum og fyrirtækjum sem hverfisskipulagið varðar,
- öðrum hagsmunaaðilum.

Auk þessa hefur hverfisskipulagið verð kynnt og rætt við fjölda annarra aðila, s.s. fulltrúa fjölmenningar, eldri borgara, grunnskóla, framhaldsskóla og fulltrúa frá háskólum til að nefna þá helstu. Þess ber að geta að meðan á vinnunni fyrir fjóra borgarhluta hefur staðið hafa verið haldnir um 300 fundir og samráðsviðburðir, en u.þ.b. fjórðungur þessara viðburða tengjast hverfisskipulagi Hlíða með beinum og óbeinum hætti.

Framkvæmd samráðsins fylgdi vinnuferli hverfisskipulagsins sem skipt hafði verið upp í sex verkþætti og sýnd er á meðfylgjandi skýringarmynd.

Hér á eftir verður gerð grein fyrir framkvæmd samráðsins sem fylgir þeim verkferlum sem lýst er á mynd 4.1.

Í undirköflum er gerð grein fyrir samráði við áðurnefnda þrjá hópa en frásögnin af viðburðum er í tímaröð. Myndir í kaflanum eru annars vegar ljósmyndir af viðburðum og hins vegar myndir af hugmyndum og tillögum sem voru kynntar. Í viðauka er að finna fleiri myndir og tillögur í heild sinni.

Þessi framsetning á að gefa greinargott yfirlit yfir það víðtæka samráð sem átt hefur sér stað við gerð hverfisskipulags fyrir hverfin í borgarhlutanum Hlíðum.

4.1 Íbúar og hagsmunaaðilar í borgarhlutanum

Umfjöllunin í kaflanum er tengd þeim verkþáttum sem farið var í gegnum. Fyrst var unnið að endurskoðun verklýsinga og þær kynntar og síðan auglýstar. Þar á eftir hófst vinna við stefnumótun og framtíðarsýn þar sem tvinnað var inn margháttuðu samráði. Síðustu tveir verkþættirnir voru svo tillögu- og skilmálagerð.

4.2.1 Endurskoðun verklýsinga

Hér birtist yfirlit yfir samráð við íbúa og hagsmunaðila meðan á endurskoðun verklýsinga fór fram:

Heimasíða og kynningarefni um hverfisskipulag
Samhliða því sem unnið var að endurskoðun verklýsingar fyrir hverfisskipulag í borgarhluta 3 Hlíðum var opnuð ný heimasíða fyrir hverfisskipulagið. Til þess að kynna þessa síðu var bæklingum dreift í öll hús í borgarhlutanum. Samhliða var væntanlegur íbúafundur borgarstjóra í Hlíðum auglýstur.

Fundur borgarstjóra um hverfisskipulag
Fjölsóttur íbúafundur var svo haldinn á Kjarvalsstöðum þriðjudaginn, 22. september 2015. Þar flutti Dagur B. Eggertsson borgarstjóri ávarp og fór yfir viðhorf íbúa til þjónustunnar í hverfinu og fyrirhugaðar framkvæmdir. Ævar Harðarson kynnti hverfisskipulag í Hlíðum.

Þess bera að geta að borgarstjóri færði skrifstofu sína á Kjarvalsstaði í heila viku eða frá 21. til 25. september sem hluta af því að kynna hverfisskipulag Hlíða.

Viðvera verkefnisstjóra í borgarhlutanum
Verkefnisstjórar hverfisskipulags voru með viðveru á Kjarvalsstöðum í kjölfar íbúafundar borgarstjóra, dagana 23. og 24. september kl. 15-17 báða dagana. Þar gafst íbúum tækifæri til að koma hugmyndum og athugasemdum um hverfisskipulag Hlíða á framfæri. Allnokkrir íbúar gerðu sér ferð til þess að ræða við verkefnisstjóra.

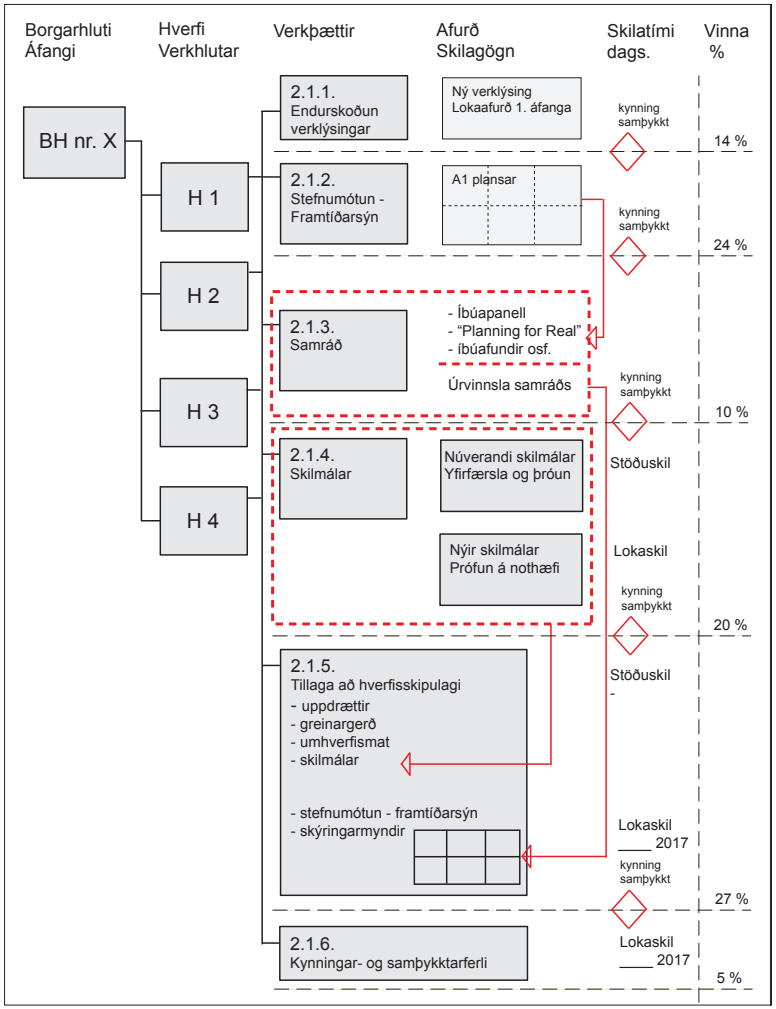

Mynd 4.1
Skýringarmynd sem sýnir hvernig vinnu við hverfisskipulagið var skipt upp í verkþætti.

Auglýsing á endurskoðuðum verklýsingum
Eftir að endurskoðuð verklýsing hafði verið kynnt á íbúafundi borgarstjóra fór hún í efnislega umfjöllun hjá umhverfis- og skipulagsráði og var síðan samþykkt af borgaráði dag/mán/ár í auglýsingu. Samhliða var verklýsing send til umsagnar hjá opinberum stofnunum og fyrirtækjum sem hafa þarf samráð við samkvæmt lögum.

Verklýsingin var auglýst í 4 vikur. Umsagnir og ábendingar sem borist höfðu á auglýsingartíma voru síðan teknar til efnislegrar meðferðar hjá umhverfis- og skipulagsráði dag/mán/ár

4.2 2. Stefnumótun og framtíðarsýn

Þegar verklýsing hafði verið auglýst hófst vinna við næsta verkþátt sem var stefnumótun og framtíðarsýn fyrir borgarhlutann og einstök hverfi innan hans. Þessi vinna byggðist á efni í verklýsingum og hugmyndum sem borist höfðu á kynningartíma verklýsingar. Samráð við íbúa og hagsmunaðila í þessum verkþætti var margháttað og er nánar lýst í kafla 4.2.3.

4.2.3. Samráð við íbúa og hagsmunaaðila í borgarhlutanum

Þegar drög að stefnumótun og framtíðarsýn fóru að verða tilbúin var leitað álits hverfisráðs og drögin kynnt íbúasamtökum.

Í þessum verkhluta var ákveðið að fá Gallup til þess að prófa hugmyndir í rýnihópum áður en þær færu í opinbera umfjöllun, sjá yfirlit yfir rýnihópa hér fyrir aftan.

Rýnihópar Gallup í Hlíðum
Í borgarhluta 3 Hlíðum voru myndaðir fjórir rýnihópar og fór vinna þeirra fram á tímabilinu 29. til 30. mars 2016. Hver fundur tók um eina og hálfa klukkustund. Mæting var ágæt eða frá 7 til 11 í hverjum hópi. Kynnt voru drög að framtíðarsýn fyrir öll hverfin í borgarhlutanum sem tóku til þéttingarsvæða, hverfiskjarna, samgangna, grænna áhersla og skilmála fyrir núverandi byggð. Þessi drög voru kynnt með glærum á skjávarpa og fylgdust ráðgjafar og fulltrúar Reykjavíkurborgar með umræðum í öðru rými.

Þátttakendur úr öllum hópum voru jákvæðir gagnvart þeim hugmyndum sem voru kynntar og sérstaklega til hugmynda um að grafa Miklubraut í göng. Hugmyndir um að breyta Miklubraut í borgargötu, lækka umferðarhraða og gera „græna bylgju“ umferðarljósa fengu heilt yfir nær engan hljómgrunn og þóttu ekki leysa vandamál tengd mengun eða umferð. Niðurstaðan var sú að grafa Miklubraut í göng og gera borgargötu þar ofan á en ekki endilega að reisa verslanir og atvinnuhúsnæði heldur frekar íbúðir.

Þátttakendur í öllum hópum lýstu ánægju með Klambratún og langflestir nýttu það nokkuð. Klambratún þótti vel heppnað og skemmtilegt væri að hafa meira líf þar með menningartengdum viðburðum. Því virðist vera nægur stuðningur við frekari nýtingu og uppbyggingu á Klambratúni. Hugmyndir komu um skautasvell, hundagerði, hlaupabrautir og fleira. Hóparnir voru til í fleiri menningartengda viðburði en álagi þyrfti að stýra varðandi fjölda viðburða. Tekið var fram að stýra þyrfti fjölda tónleika svo þeir væru ekki um hverja helgi. Þátttakendum leist vel á að byggja upp félagsheimili í garðinum en töldu einnig að hægt væri að nýta Kjarvalsstaði betur.

Meirihluti þátttakenda var samþykkur hugmyndinni um verndum útlits og byggðamynsturs hverfisins eins og þær voru kynntar. Þátttakendur gerðu sér vel grein fyrir að erfitt gæti verið að setja reglur um hvað þætti „rétt útlit“ og viðeigandi varðandi breytingar í hverfinu, til dæmis á kvistum og hækkunum á húsum. Niðurstaðan var að þátttakendur voru flestir tilbúnir að taka á sig kvaðir og hömlur varðandi breytingar en það þyrfti að fylgja því vel eftir og skýra vel út með góðum leiðbeiningum.

Hugmyndir um gagngerar breytingar á Skógarhlíðinni þóttu mjög góðar og voru þátttakendur sammála um að þar væri vannýtt svæði sem nýta mætti betur. Tekið var vel í hugmyndir um að breyta Skógarhlíðinni í borgargötu og að ný byggð yrði aðlöguð byggðinni í hverfinu. Þá var áhugavert að heyra að þátttakendum þótti flestum í lagi að þétta á reitum í kringum Veðurstofuna en voru minna hrifnir þegar minnst var á að koma fleiri stofnunum fyrir á reitnum. Þar vildu þátttakendur frekar fá íbúðir og atvinnuhúsnæði.

Mynd 4.2
Nemendur í Háteigskóla við líkan af hverfinu sem þeir tóku þátt í að fullklára. Myndin er frá því í febrúar 2016.

Mynd 4.3
Nemendur í Hlíðaskóla við líkan af hverfinu sem þeir tóku þátt í að fullklára. Myndin er frá því í maí 2016.

Skapandi samráð í Háteigsskóla
Háteigsskóli var fyrri skólinn í borgarhlutanum til að taka þátt í *Skapandi samráði* sem fór fram 29. febrúar til 4. mars 2016. Þá unnu nemendur í 6. bekk við smíði líkans af hverfinu. Við upphaf vinnunnar fengu nemendur stutt fræðsluerindi um arkitektúr, skipulagsmál, vistvænar samgöngur og græn svæði í borginni. Fræðsluerindin voru haldin af starfsmönnum umhverfis- og skipulagssviðs og vinnu við módelgerðina var sömuleiðis stýrt af starfsmanni hverfisskipulagsins í samstarfi við kennara. Nemendur máluðu módelgrunninn, bjuggu til hús úr pappír og tré úr vattkúlum og tannstönglum. Rúmlega 40 börn tóku þátt í vinnunni í Háteigsskóla.

Valfundur nemenda þar sem börnin sem unnu að gerð módelsins gátu komið á framfæri eigin hugmyndum um úrbætur og framtíðarsýn hverfisins, var haldinn í vikunni á eftir, þriðjudaginn 8. mars.

Skapandi samráð í Hlíðaskóla
Módelgerð í Hlíðaskóla fór fram dagana 7. til 11. mars 2016. Nemendur í 6. bekkjum unnu að gerð módelsins og var fyrirkomulag vinnunnar með sama sniði og í Háteigsskóla. Byrjað var á fræðsluerindum áður en módelgerðin hófst og var vinnunni stýrt af starfsmanni hverfisskipulagsins í samstarfi við kennara. Um það bil 35 börn tóku þátt í vinnunni í Hlíðaskóla.

Valfundur nemenda var haldinn í vikunni á eftir, mánudaginn 14. mars.

Íbúafundur í Hlíðaskóla
Tveir íbúafundir voru haldnir í borgarhlutanum og var sá fyrri í Hlíðaskóla þriðjudaginn 17. maí 2016 kl. 19.30 til 21.00. Fundurinn var ætlaður íbúum í Hlíðahverfi og kynnt var framtíðarsýn fyrir Hlíða- og Öskjuhlíðarhverfi.

Fundarformið var eins og lýst var í kafla 3.1.7 og á fundinn mættu um 40–50 manns. Góðar umræður sköpuðust milli íbúa, ráðgjafa og starfsmanna hverfisskipulagsins og margar áhugaverðar ábendingar voru skráðar í miðasjá *Skapandi samráðs*.

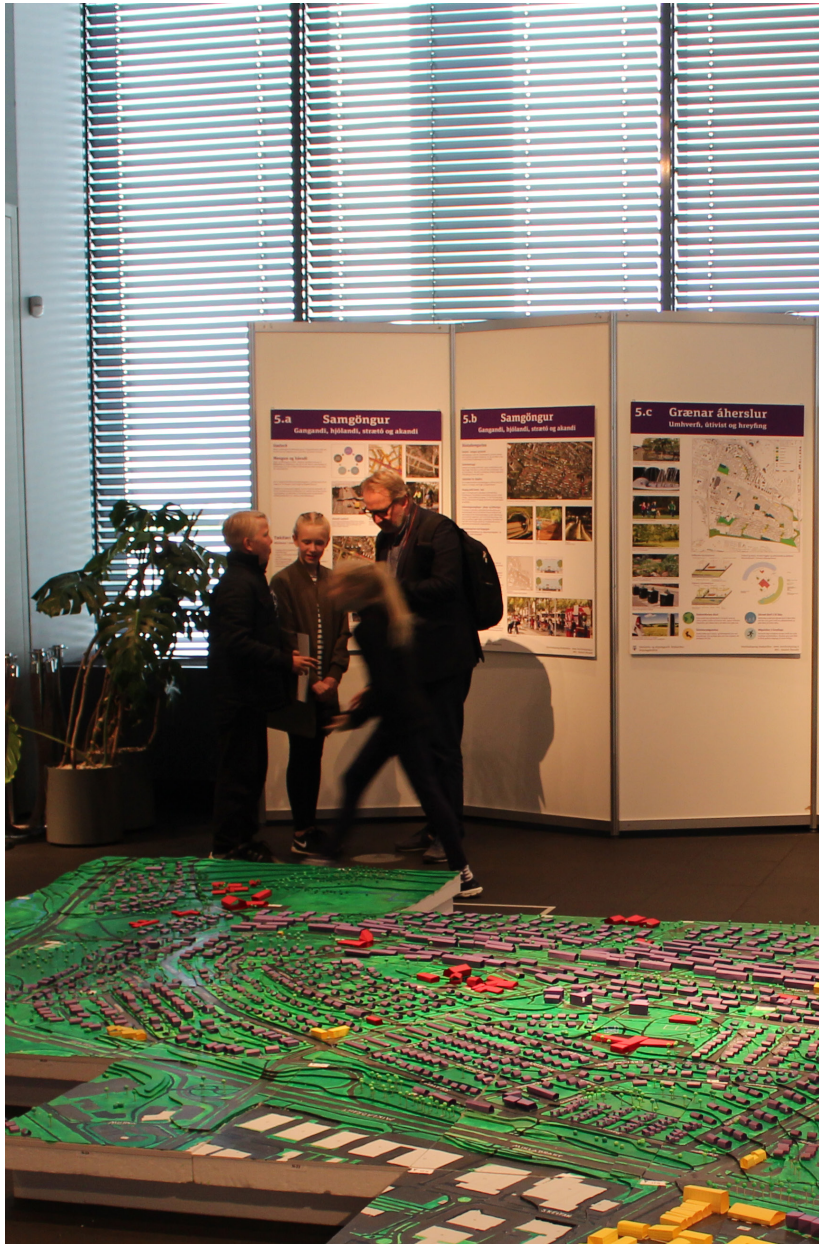

Íbúafundur í Háteigsskóla
Seinni íbúafundurinn var haldinn í Háteigsskóla miðvikudaginn 18. maí 2016 kl. 19.30 til 21.00. Fundurinn var ætlaður íbúum Háteigshverfis.

Eins og áður var fundarformið eins og lýst var í kafla 3.1.7. Mæting var svipuð og á fundinn í Hlíðaskóla, u.þ.b. 40-50 íbúar. Fundurinn gekk mjög vel og eins og á fyrri fundinum voru ýmis mál rædd óformlega meðal gesta, ráðgjafa og starfsmanna hverfisskipulagsins og fjölmargar hugmyndir skráðar í miðasjána.

Sýning í Tjarnarsal Ráðhússins
Í tilefni þess að búið var að halda íbúafundi í fjórum borgarhlutum (Árbæ, Breiðholti, Hlíðum og Háaleiti-Bústöðum) var opnuð sýning á afrakstri hverfisskipulags fimmtudaginn 9. júní 2016 í Tjarnarsal Ráðhússins, en sýningin var opin til miðvikudagsins 15. júní. Þar voru sýndar hugmyndir ráðgjafa að framtíðarsýn í Hlíðum, Háaleiti- Bústöðum, Breiðholti og Árbæ ásamt líkönunum sem 6. bekkingar í hverfisskólum höfðu smíðað.

Á opnunarhátíðina var boðið öllum 6. bekkingum sem tekið höfðu þátt í verkefninu og þeim veitt viðurkenning fyrir þátttökuna.

Á meðan á sýningunni stóð var viðvera allan tíma frá starfsmönnum umhverfis- og skipulagssviðs. Töluvert rennsli var af fólki á sýninguna. Það voru hins vegar mest erlendir ferðamenn sem voru komnir til að skoða Íslandslíkanið svokallaða sem tekur stóran hluta af Tjarnarsalnum þegar það er til sýnis. Giskað er á að hátt í 80% gesta á sýningunni hafi verið erlendir ferðamenn.

Mynd 4.4
Mynd frá sýningunni í Tjarnarsal ráðhússins.

4.3 Samráð við einingar og svið Reykjavíkurborgar

Víðtækt samráð var haft við fjölda aðila innan borgarkerfisins við gerð hverfisskipulags í þessum borgarhluta. Um var að ræða samráð við kjörna fulltrúa, fulltrúa í nefndum og ráðum, hverfisráði og fulltrúa einiga og sviða sem verkefnið tengdist.

Stýrihópur hverfisskipulags

Hluti af innra eftirlit með verkefninu var í höndum stýrihóps sem hafði það hlutverk að tryggja gæði skilagagna, fylgjast með framvindu og tryggja að tekið væri tillit til niðurstaðna úr samráði við íbúa. Í stýrihóp hafa setið borgarstjóri og kjörnir fulltrúar meirihluta ásamt embættismönnum. Frá því að 2. áfangi hverfisskipulags hófst snemma árs 2015 hefur stýrihópur verið með fastan fundartíma síðasta mánudag í hverjum mánuði. Fundirnir voru haldnir í Maríubúð á 3. hæð í Ráðhúsinu undir forystu Dags B. Eggertssonar borgarstjóra.

Umhverfis og skipulagsráð

Á vinnslutíma 2. áfanga hverfisskipulags (janúar 2015 – ágúst 2017) hefur verið fjallað um málefni tengd hverfisskipulagi á 25 fundum, sbr. lista yfir samráðsfundi og viðburði sem er að finna í viðauka.

Í upphafi voru verk- og tímaáætlanir ásamt áætlunum um samráð bornar undir umhverfis- og skipulagsráð. Næsti liður í samráði við umhverfis- og skipulagsráð var síðan að fjalla efnislega um skipulags- og matslýsingu eða það sem kallað er verklýsingar fyrir hverfisskipulag í einstökum borgarhlutum. Þessar verklýsingar voru kynntar og ræddar í ráðinu sem síðan samþykkti að senda þær í opinbera kynningu.

Verklýsingar fyrir borgarhlutana Árbæ og Breiðholt fengu efnislega umfjöllun í umhverfis- og skipulagsráði á vormánuðum 2015. Verklýsing fyrir borgarhlutann Hlíðar fékk efnislega umfjöllun á haustmánuðum 2015. Verklýsing fyrir borgarhlutann Háaleiti-Bústaðir fékk síðan efnislega umfjöllun á fyrri hluta árs 2016.

Hugmyndir að framtíðarsýn fyrir borgarhlutana Árbæ, Breiðholt, Hlíðar og Háaleiti-Bústaði voru kynntar og ræddar á vormánuðum 2016 samhliða íbúafundum úti í hverfunum sem fóru þá fram.

Niðurstöður úr samráði við íbúa voru kynntar fyrir umhverfis- og skipulagsráði á haustmánuðum 2016.

Á vormánuðum 2017 var staðan í vinnunni við hverfisskipulag í borgarhlutunum Árbæ, Breiðholti, Hlíðum og Háaleiti- Bústöðum kynnt fyrir ráðsmönnum. Jafnframt voru drög að skipulagsskilmálum kynnt.

Sumarið 2018 var umhverfis- og skipulagsráði skipt upp í tvö ráð; skipulags- og samgönguráð annarsvegar og umhverfis- og heilbrigðisráð hinsvegar. Málefni hverfisskipulags hafa síðan þá heyrt undir skipulags- og samgönguráð.

Þegar vinnu við frágang tillögu að hverfisskipulagi fyrir einstök hverfi í áðurnefndum borgarhlutum er lokið verða þær kynntar og bornar upp til samþykktar í skipulags- og samgönguráði áður en þær verða kynntar á opinberum vettvangi.

Mynd 4.5
Nemendur í Hlíðaskóla við líkan af hverfinu.

Einingar og svið Reykjavíkurborgar

Umfangsmikið samráð var haft við einingar og svið Reykjavíkurborgar en 57 formlegir fundir og kynningar eru skráðar sem tengjast þessum aðilum, sbr. lista yfir samráðsfundi og viðburði í viðauka.

Samráð við einingar og svið Reykjavíkurborgar fór fram með tvennum hætti.

Annars vegar var haldinn fjöldi kynningarfunda fyrir starfsmenn á einstökum deildum og sviðum í samráði við yfirstjórnendur. Hins vegar fór samráðið þannig fram að þær einingar og svið sem talin voru hafa sérstakra hagsmuna að gæta í vinnu við hverfisskipulag voru beðin um að tilnefna sérfræðinga til að vinna með verkefnisstjórn hverfisskipulagsins til að sjá til þess að þeirra sjónarmið kæmust til skila í vinnunni.

Hér er um að ræða sérfræðinga borgarinnar á sviði skipulags- og byggingarmála, framkvæmda- og mannvirkjamála, umhverfismála, sorp- og endurvinnslumála, íþróttamála, velferðarmála, skóla- og frístundamála, menningar- og ferðamála o.fl.

Meginhlutverk þessara sérfræðinga var að:

- Veita verkefnisstjórn og ráðgjafahópum sem eru að vinna við hverfisskipulag í einstökum borgarhlutum faglega ráðgjöf og upplýsingar um þá málaflokka sem þeir eru fulltrúar fyrir.
- Taka þátt í að móta og rýna tillögur að hverfisskipulagi í hverfunum.

Samráð við þessa sérfræðinga fór fram á vinnufundum verkefnisstjórnar hverfisskipulags og sérstökum vinnufundum með ráðgjöfum hverfisskipulags en einnig unnu sérfræðingarnir ákveðin verkefni. Yfirlit yfir þessa vinnufundi er ekki að finna í lista yfir samráðsfundi en minnispunktar frá vinnufundum eru í skjalasafni hverfisskipulags.

Hverfisráð í BH3 Hlíðum

Mikilvægur hluti samráðs við gerð hverfisskipulags fyrir hverfin í Hlíðum fór í gegnum hverfisráð borgarhlutans. Samráðið fór þannig fram að verkefnisstjóri hverfisskipulags kynnti verk- og tímaáætlanir og fór yfir helstu hugmyndir sem voru í vinnslu á hverjum tíma á formlegum fundum hverfisráðsins. Þess á milli fundaði verkefnisstjóri með formanni og varaformanni hverfisráðs. Samkvæmt lista yfir samráðsfundi eru skráðir fundir verkefnisstjóra með aðilum úr hverfisráði Hlíða 5 talsins.

Mynd 4.6
Flygildi.

4.5 Opinberar stofnanir og fyrirtæki

Samráð við opinberar stofnanir og fyrirtæki var skipulagt með tvennum hætti. Annars vegar var um að ræða samráð við aðila sem hafa það hlutverk að veita umsagnir um skipulagsgögn hverfisskipulagsins. Þetta eru aðilar eins og Skipulagsstofnun, Umhverfisstofnun, Minjastofnun, Vegagerðin, nærliggjandi sveitarfélög osfv. Hins vegar er um að ræða aðila með beina hagsmuni vegna eignaraðildar eða umsjónar með ákveðnum þáttum á skipulagssvæðinu. Þetta eru aðilar eins og Veitur ohf, sem er dótturfyrirtæki OR, og Vegagerðin.

Aðilar með umsagnarhlutverk

Í upphafi vinnu við hverfisskipulag var leitað umsagna við skipulags- og matslýsingar og óskað eftir skriflegum umsögnum hjá eftirtöldum aðilum, sjá lista fyrir neðan:

- Skipulagsstofnun
- Umhverfisstofnun
- Nærliggjandi sveitarfélögum
- Svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins
- Heilbrigðiseftirliti
- Minjastofnun Íslands
- Vegagerðinni
- Veðurstofu Íslands
- Strætó bs
- Veitum (Orkuveitunni)
- Öðrum hlutaðeigandi stofnunum eftir atvikum

Þegar tillaga að hverfisskipuagi verður tilbúin verður hún send til umsagnar hjá sömu aðilum.

Þess bera að geta að Skipulagsstofnum hefur einnig ráðgefandi hlutverki að gegna en stofnunin á að tryggja að þau gögn sem hverfisskipulagið lætur útbúa standist ákvæði skipulagslaga og reglugerða. Því hefur í vinnu við hverfisskipulagið verið haft náið samráð við stofnunina, m.a. með sérstökum fundum þar sem ákveðin mál hafa verið rædd. Í fundayfirliti fyrir þennan málaflokk eru skráðir 15 formlegir fundir, þar af 5 fundir með Skipulagsstofnun.

4.6 Kynningar og samráð við aðra

Verkefnisstjóri hverfisskipulags hefur haldið fjölda kynninga á hverfisskipulagi fyrir ýmsa aðila, sjá lista hér fyrir neðan.

4.7 Upplýsingamiðlun og samráð í gegnum vef, fjölmiðla og dreifipóst

Upplýsingum um hverfisskipulagið hefur verið komið reglulega á framfæri með eftirfarandi hætti:

- Á heimasíðu hverfisskipulagsins með helstu upplýsingum og möguleikum á að koma ábendingum á framfæri.
- Á Facebook-síðu verkefnisins.
- Upplýsingamiðlun í gegnum fjölmiðla.
- Gefið verður út prentað upplýsingaefni á vegum Reykjavíkurborgar.

Sérstaklega ber að nefna miðasjá hverfisskipulags.

ÚFF, SPRAUTU-
NÁLAR OG BJÖR-
DÓSIR HÆGRI
VINSTRI.
ÉG ÓTTAST BARA
UM ÖRYGGI MITT
HÉRNA
JÁ ÞAÐ
VANTAR ALVEG
GÖTULJÓS.

KAFLI

5

Helstu niðurstöður samráðs

EFNISYFIRLIT

5.1 Háteigshverfi

5.2 Hlíðar

5.3 Öskjuhlíðarhverfi

5

5. Helstu niðurstöður samráðs

Gerð er grein fyrir niðurstöðum samráðs í borgarhluta 3, annars vegar fyrir allan borgarhlutann og hins vegar fyrir einstök hverfi.

Í samráðinu var beitt þremur mismunandi aðferðum til að fá fram skoðanir og viðhorf íbúa, annars vegar til hugmynda sem kynntar voru í skipulagsferlinu og hins vegar hugmynda íbúa um aðgerðir til bæta hverfin sín. Allar þessar aðferðir hafa kosti og galla sem hafa þarf í huga þegar niðurstöður eru skoðaðar.

Fyrsta aðferðin var að fá rýnihópa íbúa úr hverfunum til að rýna og ræða frumhugmyndir að hverfisskipulagi en Gallup sá um framkvæmd rýnihópanna. Niðurstöðurnar úr þeirri vinnu voru notaðar til að lagfæra hugmyndir sem síðan voru kynntar á íbúafundum.

Á íbúafundum var beitt tveimur aðferðum til að fá fram skoðanir íbúa bæði til hugmynda sem kynntar voru á veggspjöldum og til hugmynda íbúanna sjálfra um aðgerðir til að bæta hverfin. Fyrri aðferðin er svokölluð miðaaðferð en seinni aðferðin var skoðanakönnun; gerð er grein fyrir þessum aðferðum í kafla 3 í Greinargerð um samráð sem er fylgigagn hverfisskipulags í borgarhluta 3.

Fyrirvara þarf að setja við þær niðurstöður sem reifaðar verða hér. Íbúar sem tjáðu sig um skipulagsmál í borgarhluta 3, hvort heldur um var að ræða rýnihópa eða íbúafundi var minnihluti íbúa. Í borgarhluta 3 voru 4 rýnihópar með 7–11 íbúum í hverjum rýnihóp, 35 manns alls, en á íbúafundina mættu samtals um 80-100 manns sem er aðeins lítill hlut þeirra tæplega 11 þúsund íbúa sem búa í öllum borgarhlutanum. Öðru máli gegnir um þátttöku sjöttubekkinga í hverfisskólunum en þar þar tóku nær allir nemendur í árganginum þátt í fundum þar sem þeir gátu komið skoðunum um skipulag í sínu hverfi á framfæri.

Þó að þau gögn sem skráð eru í miðasjá og skoðanakönnunum sé hægt að draga saman sem tölfræði þarf að setja fyrirvara við að nota gögnin á þann hátt bæði vegna þess hversu fáir íbúar létu í ljós álit sitt með þessum hætti og hins að úrvinnsluaðferðir eru en sem komið er ófullkomnar.

Samráðsaðferðirnar hafa þó dregið fram fjölbreyttar skoðanir íbúa á margvíslegum málum og gefa nokkuð góða vísbendingu um hvert þeir íbúar sem tóku virkan þátt í samráðinu vilja stefna. Rétt þykir að benda á að þótt flestar hugmyndir sem sem koma fram tengist beint skipulagsmálum er eitthvað um athugasemdir við viðhald og rekstur en slíkum hugmyndum verður komið á framfæri við viðkomandi einingar og deildir Reykjavíkurborgar.

Mynd 5.1
Mynd frá íbúafundi í Háteigsskóla.

gagnvart
ánægð né óánægð/jákvæð
ð gagnvart hugmynd
/neikvæð gagnvart
BOLLAGÖTA

Háteigshverfi

Í úrvinnslu samráðs í Háteigshverfi hefur annars vegar verið horft til ákveðinna svæða og málefna sem aðalskipulagið mótar stefnu um og hins vegar til tillagna sem kynntar voru á íbúafundum og var fjallað um undir hinum sjö höfuðflokkum *Gátlista um visthæfi byggðar.* Fyrst í þessari samantekt er farið yfir áherslur frá aðalskipulagi en síðar er fjallað um málefni sem dregin eru fram undir höfuðflokkum *Gátlista um visthæfi byggðar.*

Stefna og áherslur aðalskipulags

Miklabraut

Í rýnihópum og á íbúafundum voru kynntar hugmyndir um breytingar á Miklubraut með það að markmiði að auka öryggi vegfarenda og minnka og hljóð- og loftmengun frá götunni. Annarsvegar voru kynntar hugmyndir um að grafa Miklubraut í göng milli Stakkahlíðar og Rauðarárstígs og hinsvegar um að gera Miklubraut að borgargötu, byggja að götunni, lækka hámarkshraða og sporna gegn hljóðmengun með sértækum aðgerðum.

Hugmyndin um að grafa Miklubraut í göng hlaut góð viðbrögð, bæði í rýnihópum og á íbúafundum. Töldu þátttakendur að með göngum væri hægt að auka öryggi, minnka hjóð- og loftmengun í borgarhlutanum og tengja hverfin betur saman. Þátttakendur höfðu margir litla trú á að aðrar sértækar lausnir, s.s. um lækkun hámarkshraða, myndu leysa áðurgreindan vanda. Margir tóku vel í að ef gegnumakstursumferð færi í göngum undir yfirborði mætti gera rólega borgargötu á yfirborðinu. Fannst sumum þátttakendum í rýnihópum að göngin mættu einnig byrja austar en við Stakkahlíð.

Skiptar skoðanir voru um hugmyndir um þéttingu byggðar meðfram Miklubraut næst Kringlumýrarbraut. Heldur fleiri voru mótfallnir hugmyndunum en yngra fólk almennt jákvæðara.

Klambratún

Í rýnihópum voru kynntar tvennskonar hugmyndir að framtíðarsýn fyrir Klambratún, annarsvegar með áherslu á svæðið sem hefðbundinn borgargarð með áherslu á innviði fyrir útivist og leiki, dvalarsvæði o.þ.h., og hinsvegar sem svæði fyrir ýmiskonar menningar- og félagsstarfsemi, m.a. með uppbyggingu félagsmiðstöðvar fyrir alla aldurshópa á túninu.

Mjög skýrt kom fram í rýnihópum að þátttakendur voru hrifnir af báðum áherslum fyrir framtíð Klambratúns og töldu annað ekki útiloka hitt. Almennt koma fram í viðhorfum fólks að það lítur á Klambratún sem hjarta borgarhlutans og flestir er ánægðir með svæðið og sækja það reglulega. Margir lýstu ánægju með hugmyndir um uppbyggingu félagsmiðstöðvar á túninu og töldu slíka starfsemi geta styrkt Klambratún enn frekar. Almennt var mikil jákvæðni með að Klambratún væri nýtt til hverskonar menningarviðburða, s.s. tónleika og sirkussýninga, en að stýra þyrfti álaginu svo ekki skapaðist af því of mikið ónæði fyrir íbúa. Í rýnihópum komu fram fjölmargar hugmyndir um aukna nýtingu á svæðinu, s.s. skautasvell, hundagerði, hlaupabrautir o.fl.

Gististarfsemi

Spurt var sérstaklega um viðhorf þátttakenda í rýnihópum til gististarfsemi í hverfinu og hugmynda um að heimildir fyrir gististaði yrðu takmarkaðar við skilgreindar borgargötur.

Almennt töldu þátttakendur að gististarfsemi væri ekki að skapa mikil vandamál í hverfinu og að ferðamenn lífguðu upp á hverfið. Fáir nefndu að hávaði frá ferðamönnum að koma og fara um nætur væri vandamál en þátttakendum leist yfirleitt vel á að gististaðir væru við borgargötur frekar en inn í íbúðargötum.

Mynd 5.2
Flygildi: Háteigshverfi.

Nærþjónusta
Í rýnihópum og á íbúafundum var ekki mikil umræða um nærþjónustu innan hverfisins. Í tengslum við mögulega þéttingu meðfram Miklubraut var rætt um möguleikann á verslunar og þjónustuhúsnæði en töldu margir ekki þörf á verslunarhúsnæði þar vegna nálægðar við Laugaveg og Kringlu. Hugmyndir um breytingar á Skógarhlíð, með verslun- og þjónustu á jarðhæðum, fékk hinsvegar góð viðbrögð. Hugmyndir sem kynntar voru á veggspjöldum á íbúafundum um hlúa að verslun og þjónustu í borgarhlutanum með því að takmarka heimildir til breytinga á verslunarhúsnæði í íbúðir hlutu einnig mjög góð viðbrögð á svarblöðum sem skilað var í lok fundanna. Nokkrir þátttakendur í rýnihópum og á íbúafundum sögðu helst vanta kaffihús og bakarí í göngufæri.

Fastmótuð gróin byggð
Í rýnihópum var leitað viðbragða við hugmyndum um að takmarka heimildir til breytinga á húsum, s.s. breytinga á þaki, svölum, girðingum, kvistum o.s.frv., til að varðveita byggðarmynstur í einstaka hverfishlutum.

Meirihluti þátttakenda var samþykkur hugmyndum um verndun útlits og byggðarmynsturs eins og þær voru kynntar og sögðust flestir tilbúnir til að taka á sig kvaðir og hömlur á breytingum. Fram kom að mikilvægt væri að góðar leiðbeiningar þyrfti fyrir fasteignaeigendur að fylgja varðandi mögulegar breytingar á húsum og fylgja þyrfti slíkum reglum vel eftir.

Borgargötur
Í rýnihópum og á íbúafundum voru kynntar hugmyndir um borgargötur. Umræður um þær náðu þó ekki miklu flugi nema um mögulega borgargötu á Miklubraut ef mesti umferðarþunginn færðist neðanjarðar í göng, sbr. umfjöllun að ofan um Miklubraut.

Hjólreiðar
Ekki var mjög mikil umræða um hjólreiðar í rýnihópum en fram kom samt að nokkrir þátttakendur hjóla reglulega um hverfið. Almennt var að heyra að vilji væri til að bæta aðstæður til hjólreiða í hverfinu og sáu t.d. þátttakendur tækifæri til bættra aðstæðna hjólafólks á rólegri borgargötu á Miklubraut ef mesti umferðarþunginn færðist í göng neðanjarðar. Hugmyndir um uppbyggingu hjólastígakerfis á forsendum samgönguhjólreiða fengu einnig jákvæð viðbrögð á svarblöðum sem dreift var á íbúafundum auk þess sem á fundunum komu fram óskir um sérstaka hjólastíga meðfram Miklubraut og Kringlumýrarbraut sunnan Miklubrautar.

Gátlisti um visthæfi byggðar – höfuðflokkar

Til þess að tengja betur saman niðurstöður úr samráði og tillögur að hverfisskipulagi í Háteigshverfi er farin sú leið að greina niðurstöður eftir þeim höfuðflokkum sem tilteknir eru í *Gátlista um visthæfi byggðar*.

SAMFÉLAG

Undir samfélag flokkast menntun og tómstundir, menning og félagsmál, verslun og þjónusta og fjölgun íbúa til þess að bæta aldursdreifingu. Horft verður á þennan flokk út frá hugmyndum sjöttubekkinga í Háteigsskóla annars vegar og fullorðinna íbúa hins vegar, enda viðhorf og áherslur ólíkar.

Þessi málaflokkur var sá vinsælasti á valfundi nemenda og voru helstu hitasvæði skráðra hugmynda á lóð skólans og Klambratúni. Höfðu nemendur mikinn áhuga á uppbyggingu á aðstöðu til ýmiskonar íþrótta og leikja, s.s. fótbolta, hjólabretta og línuskauta en einnig var áberandi ósk um trampólíngarð.

Klambratún var einnig mikið hitasvæði hugmynda hjá öðrum íbúum hverfisins þó hugmyndir í þessum málaflokki hafi líka dreyfst mun víðar um hverfið. Höfðu íbúar mikinn áhuga á uppbyggingu ýmiskonar innviða í borgarlandinu, s.s. bekkja, drykkjarfonta og annarskonar aðstöðu sem hvetur til útiveru. Einnig eru ýmiskonar menningarmál ofarlega á baugi eins og uppbygging menningarhúss/félagsmiðstöðvar, bókasafns og listaverka í opinberu rými.

GÆÐI BYGGÐAR

Undir gæði byggðar flokkast öll þau atriði sem snúa að því hvernig hægt sé að þróa byggðina á vistvænum forsendum, þ.e. byggðarmynstur, staðarandi og efling almenningsrýma.

Helstu hugmyndir sem skráðar voru í þennan flokk af íbúafundum voru um svæði til uppbyggingar íbúarhúsnæðis, s.s. meðfram Kringlumýrarbraut, við Miklubraut og á Heklureit.

SAMGÖNGUR

Undir samgöngur flokkast borgargötur, göngu- og hjólastígar, almenningsamgöngur og bílastæði.

Fjölmargar athugasemdir bárust í þennan flokk og eðlilega var Miklabraut og umhverfi hennar mikið hitasvæði hugmynda. Langalgengasta hugmyndin sem skráð var af íbúafundum var um að gatan væri sett í göng en á valfundum nemenda komu fram ákveðnar hugmyndir um að hægja þyrfti á umferðinni, að hún væri of mikil og bæta þyrfti gönguþveranir. Á Klambratúni voru einnig margar hugmyndir skráðar um bætta göngustíga og lýsingu á túninu og um hjóla- og göngustíga við Rauðarárstíg, Flókagötu og Miklubraut.

Víða annarsstaðar í hverfinu voru gerðar athugasemdir um akstursshraða og umferðarmagn. Einnig voru nokkrar óskir um göngubrú yfir Kringlumýrarbraut til móts við Álftamýri og íþróttasvæði Fram.

VISTKERFI OG MINJAR

Vistkerfi og minjar taka til vistkerfa í hverfum, meðhöndlun ofanvatns, menningar- og fornminja.

Nemendur höfðu fyrst og fremst áhuga á auknum gróðri á Klambratúni. Aðrir íbúar hverfisins kölluðu sömuleiðis eftir auknum gróðri, bæði blómabeðum og kerjum og trjágrórði, á Klambratúni og víðar um hverfið. Nokkuð var einnig um að óskað eftir að svæðið við Grettisgötu, milli Rauðarárstígs og Snorrabrautar, yrði hreinsað upp en þar brann hús til grunna fyrir nokkrum árum. Talsvert var einnig um athugasemdir um hljóð- og loftmengun, sérstaklega við Miklubraut og Snorrabraut.

ORKA OG AUÐLINDIR

Orka og auðlindir fjalla um vistvæna orkugjafa, sorpflokkun og úrgangsstjórnun, kolefnisbindingu og bætta nýtingu auðlinda og betri landnýtingu.

Í þessum flokki voru nánast eingöngu skráðar hugmyndir um fjölgun ruslastampa á opnum svæðum í hverfinu.

MANNVIRKI

Undir þennan málaflokk falla úrbætur á núverandi húsnæði og hvernig hægt sé að bæta og þróa húsnæðið í takt við auknar kröfur um vistvænar áherslur.

Mjög fáar athugasemdir eru skráðar í þennan málaflokk en þó eru nokkrar hugmyndir um heimildir til breytinga á húsnæði, s.s. um svalir, kvisti, hækkun á þaki og íbúðir í bílskúrum.

NÁTTÚRUVÁ

Þessum málaflokki tilheyra atriði sem snúa að náttúruvá.

Engar athugasemdir eru skráðar í þennan málaflokk frá íbúafundum eða valfundum nemenda.

Mynd 5.3
Flygildi: Háteigshverfi.

Hlíðahverfi

Í úrvinnslu samráðs í Hlíðahverfi hefur annars vegar verið horft til ákveðinna svæða og málefna sem aðalskipulagið dregur fram og hins vegar tillagna sem kynntar voru á íbúafundum og sett eru fram undir hinum sjö höfuðflokkum *Gátlista um visthæfi byggðar.* Fyrst í þessari samantekt er farið yfir áherslur frá aðalskipulagi en síðan er fjallað um málefni sem koma fram í gátlistanum.

Stefna og áherslur aðalskipulags

Miklabraut

Í rýnihópum og á íbúafundum voru kynntar hugmyndir um breytingar á Miklubraut með það að markmiði að auka öryggi vegfarenda og minnka og hljóð- og loftmengun frá götunni. Annarsvegar voru kynntar hugmyndir um að grafa Miklubraut í göng milli Stakkahlíðar og Rauðarárstígs og hinsvegar um að gera Miklubraut að borgargötu, byggja að götunni, lækka hámarkshraða og sporna gegn hljóðmengun með sértækum aðgerðum.

Hugmyndin um að grafa Miklubraut í göng hlaut góð viðbrögð, bæði í rýnihópum og á íbúafundum. Töldu þátttakendur að með göngum væri hægt að auka öryggi, minnka hjóð- og loftmengun í borgarhlutanum og tengja hverfin betur saman. Þátttakendur höfðu margir litla trú á að aðrar sértækar lausnir, s.s. um lækkun hámarkshraða, myndu leysa áðurgreindan vanda. Margir tóku vel í að ef gegnumakstursumferð færi í göngum undir yfirborði mætti gera rólega borgargötu á yfirborðinu. Fannst sumum þátttakendum í rýnihópum að göngin mættu einnig byrja austar en við Stakkahlíð, t.d. við Kringlumýrarbraut.

Klambratún

Í rýnihópum voru kynntar tvennskonar hugmyndir að framtíðarsýn fyrir Klambratún, annarsvegar með áherslu á svæðið sem hefðbundinn borgargarð með áherslu á innviði fyrir útivist og leiki, dvalarsvæði o.þ.h., og hinsvegar sem svæði fyrir ýmiskonar menningar- og félagsstarfsemi, m.a. með uppbyggingu félagsmiðstöðvar fyrir alla aldurshópa á túninu.

Mjög skýrt kom fram í rýnihópum að þátttakendur voru hrifnir af báðum áherslum fyrir framtíð Klambratúns og töldu annað ekki útiloka hitt. Almennt koma fram í viðhorfum fólks að það lítur á Klambratún sem hjarta borgarhlutans og flestir er ánægðir með svæðið og sækja það reglulega. Margir lýstu ánægju með hugmyndir um uppbyggingu félagsmiðstöðvar á túninu og töldu slíka starfsemi geta styrkt Klambratún enn frekar. Almennt var mikil jákvæðni með að Klambratún væri nýtt til hverskonar menningarviðburða, s.s. tónleika og sirkussýninga, en að stýra þyrfti álaginu svo ekki skapaðist af því of mikið ónæði fyrir íbúa. Í rýnihópum komu fram fjölmargar hugmyndir um aukna nýtingu á svæðinu, s.s. skautasvell, hundagerði, hlaupabrautir o.fl.

Þ34 Skógarhlíð

Svæðið er skilgreint sem miðsvæði í Aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030, blanda skrifstofa, þjónustu og stofnana. Í rýnihópum og íbúafundum voru kynntar hugmyndir um uppbyggingu blandaðrar byggðar við Skógarhlíð, með verslun og þjónustu á jarðhæðum, og íbúðum og skrifstofum á efri hæðum, samhliða því sem gatan væri gerð að borgargötu.

Hugmyndirnar hlutu mjög góðar viðtökur í rýnihópum og á íbúafundum. Þátttakendur voru sammála um að þar væru vannýtt svæði sem mætti byggja á og tóku vel í hugmyndir um að gatan tengdist Hlíðahverfi betur og fengi fallegra yfirbragð.

Þ35 Veðurstofuhæð

Skv. Aðalskipulagi Reykjavíkur er um að ræða svæði fyrir skrifstofur og stofnanir og áætlað aukið byggingarmagn um 5-10 þúsund fermetrar. Almennt var tekið vel í að þétta byggð á Veðurstofuhæð en þátttakendur í rýnihópum vildu margir frekar sjá íbúðir en stofnanir.

Mynd 5.4
Flygildi: Hlíðahverfi.

Bústaðavegur
Um er að ræða athugunarsvæði í hverfisskipulagi á opnu svæði norðan Bústaðavegar milli Litluhlíðar og Veðurstofu Íslands þar sem gert er ráð fyrir að byggja megi 20-25 smágerð sérbýli (sjá nánari afmörkun svæðis í .

Nokkuð skiptar skoðanir voru um uppbygginu á þessu svæði og kom fram í rýnihópum að vestast á svæðinu er mikill halli og svæðið gjarnan nýtt sem sleðabrekka af börnum og öðrum íbúum. Flestum þátttakendum hugnaðist betur að byggja austar á svæðinu.

Gististarfsemi
Spurt var sérstaklega um viðhorf þátttakenda í rýnihópum til gististarfsemi í hverfinu og hugmynda um að gististaðir yrðu takmarkaðir við skilgreindar borgargötur.

Almennt töldu þátttakendur að gististarfsemi væri ekki að skapa mikil vandamál í hverfinu og að ferðamenn lífguðu upp á hverfið. Fáir nefndu að hávaði frá ferðamönnum að koma og fara um nætur væri vandamál en þátttakendum leist yfirleitt vel á að gististaðir væru við borgargötur frekar en inn í íbúðargötum.

Nærþjónusta
Í rýnihópum og á íbúafundum var ekki mikil umræða um nærþjónustu innan hverfisins. Í tengslum við mögulega þéttingu meðfram Miklubraut var rætt um möguleikann á verslunar og þjónustuhúsnæði en töldu margir ekki þörf á verslunarhúsnæði þar vegna nálægðar við Laugaveg og Kringlu. Hugmyndir um breytingar á Skógarhlíð, með verslun- og þjónustu á jarðhæðum, fékk hinsvegar góð viðbrögð. Hugmyndir sem kynntar voru á veggspjöldum á íbúafundum um hlúa að verslun og þjónustu í borgarhlutanum með því að takmarka heimildir til breytinga á verslunarhúsnæði í íbúðir hlutu einnig mjög góð viðbrögð á svarblöðum sem skilað var í lok fundanna. Á íbúafundum voru skráðar hugmyndir um aukna þjónustu í hverfið, s.s. um kaffihús/bar, sjoppu og fiskbúð.

Fastmótuð gróin byggð
Í rýnihópum var leitað viðbragða við hugmyndum um að takmarka heimildir til breytinga á húsum, s.s. breytinga á þaki, svölum, girðingum, kvistum o.s.frv., til að varðveita byggðarmynstur í einstaka hverfishlutum.

Meirihluti þátttakenda var samþykkur hugmyndum um verndun útlits og byggðarmynsturs eins og þær voru kynntar og sögðust flestir tilbúnir til að taka á sig kvaðir og hömlur á breytingum. Fram kom að mikilvægt væri að góðar leiðbeiningar þyrfti fyrir fasteignaeigendur að fylgja varðandi mögulegar breytingar á húsum og fylgja þyrfti slíkum reglum vel eftir.

Borgargötur
Í rýnihópum og á íbúafundum voru kynntar hugmyndir um borgargötur. Umræður um þær náðu þó ekki miklu flugi nema um mögulega borgargötur í Skógarhlíð samhliða uppbyggingu þar og á Miklubraut ef mesti umferðarþunginn færðist neðanjarðar í göng, sbr. umfjöllun að ofan um þessi svæði.

Hjólreiðar
Ekki var mjög mikil umræða um hjólreiðar í rýnihópum en fram kom samt að nokkrir þátttakendur hjóla reglulega um hverfið. Almennt var að heyra að vilji væri til að bæta aðstæður til hjólreiða í hverfinu og sáu t.d. þátttakendur tækifæri til bættra aðstæðna hjólafólks á rólegri borgargötu á Miklubraut ef mesti umferðarþunginn færðist í göng neðanjarðar. Hugmyndir um uppbyggingu hjólastígakerfis á forsendum samgönguhjólreiða fengu einnig jákvæð viðbrögð á svarblöðum sem dreift var á íbúafundum auk þess sem á fundunum komu fram óskir um sérstaka hjólastíga meðfram Miklubraut og Kringlumýrarbraut sunnan Miklubrautar.

Gátlisti um visthæfi byggðar – höfuðflokkar

Til þess að tengja betur saman niðurstöður úr samráði og tillögur að hverfisskipulagi í Hlíðahverfi er farin sú leið að flokka frekari úrvinnslu niðurstaðna eftir þeim höfuðflokkum sem settir eru fram í *Gátlista um visthæfi byggðar*.

SAMFÉLAG

Undir samfélag flokkast menntun og tómstundir, menning og félagsmál, verslun og þjónusta og fjölgun íbúa til þess að bæta aldursdreifingu. Horft verður á þennan flokk út frá hugmyndum sjöttubekkinga annars vegar og annarra íbúa hins vegar, enda viðhorf og áherslur ólíkar.

Rúmur helmingur skráðra athugasemda af valfundi nemenda í Hlíðaskóla er í þessum málaflokki. Langflestar hugmyndirnar eru skráðar á skólalóð Hlíðaskóla og snúast að mestu leyti um bætta leikvelli á lóðinni.

Málaflokkurinn er hinsvegar ekki eins ofarlega í huga annarra íbúa og engar skýrar línur í skráðum athugasemdum. Fram komu hugmyndir um bændamarkað og svæði fyrir grænmetisræktun og sundlaug við MH.

GÆÐI BYGGÐAR

Undir gæði byggðar flokkast öll þau atriði sem snúa að því hvernig hægt sé að þróa byggðina á vistvænum forsendum, þ.e. byggðamynstur, staðarandi og efling almenningsrýma.

Helst fannst íbúum vanta bekki í hverfið og vildu að svæði í niðurníðslu væru lagfærð, s.s. leikskólalóð Björtuhlíðar og svæði í kringum húsin Eskihlíð 2-4. Einnig höfðu íbúar áhuga á aukinni þjónustu, s.s. kaffihúsi/bar, sjoppu og fiskbúð.

SAMGÖNGUR

Undir samgöngur flokkast borgargötur, göngu- og hjólastígar, almenningssamgöngur og bílastæði

Nánast allar skráðar hugmyndir af valfundi nemenda í þessum flokki voru við Miklubraut, Kringlumýrarbraut og Hamrahlíð. Flestar sneru að umferðarhraða og umferðarmagni á Miklubraut og óskum um fleiri og betri gönguþveranir. Einnig er óskað eftir hjólastíg meðfram Miklubraut og Kringlumýrarbraut.

Hjá öðrum íbúm hverfisins er þetta langstærsti málaflokkurinn og Miklabraut sérstakt hitasvæði þó fjölmargar athugasemdir séu einnig skráðar víðsvegar annarsstaðar í hverfinu, s.s. við Lönguhlíð, Skógarhlíð, Hamrahlíð og víðar. Áberandi ósk er um að Miklabraut sé sett í göng. Einnig hafa íbúar áhyggjur af umferðarhraða víða um hverfið, t.d. við Lönguhlíð og Hamrahlíð. Einnig er óskað eftir göngu- og hjólabrú við gatnamót Miklubrautar og Kringlumýrarbrautar og hjólastíg meðfram Miklubraut og Kringlumýrarbraut sunnan Miklubrautar.

VISTKERFI OG MINJAR

Vistkerfi og minjar taka til vistkerfa í hverfum, meðhöndlun ofanvatns, menningar- og fornminja.

Langflestar athugasemdir í þessum málaflokki snúa að hjóð- og lofmengun frá Miklubraut og Kringlumýrarbraut.

ORKA OG AUÐLINDIR

Orka og auðlindir fjalla um vistvæna orkugjafa, sorpflokkun og úrgangsstjórnun, kolefnisbindingu og bætta nýtingu auðlinda, svo sem landrýmis.

Örfáar athugasemdir eru skráðar í þennan flokk og snúast um að fjölga ruslatunnum og grenndargámum

MANNVIRKI

Undir þennan málflokk falla úrbætur á núverandi húsnæði og hvernig hægt sé að bæta og þróa húsnæðið í takt við auknar kröfur um vistvænar áherslur.

Einungis ein hugmynd er skráð í þennan málaflokk, um heimild til að byggja svalir við hús.

NÁTTÚRUVÁ

Til þessa málaflokks taka atriði er snúa að náttúruvá.

Engar athugasemdir eru skráðar í þennan flokk af íbúafundum eða valfundum nemenda.

Mynd 5.5
Flygildi: Hlíðahverfi.

Öskjuhlíðarhverfi

Á íbúafundum í Háteigshverfi og Hlíðahverfi voru kynntar tillögur að þéttingarsvæðum í Öskjuhlíðarhverfi og helstu áherslur í framtíðarsýn hverfisins. Þéttingar- og athugunarsvæði sem kynnt voru má sjá hér að neðan. Mjög fáar athugasemdir bárust á íbúafundum um hugmyndir að framtíðarsýn Öskjuhlíðarhverfis og því er ekki gerð nánari grein fyrir niðurstöðum samráðs í hverfinu.

Þ28 Hlíðarendi
Þriggja til fimm hæða blönduð byggð. Smásöluverslun og veitingastaðir á fyrstu hæð, þjónusta, skrifstofur og íbúðir á efri hæðum. Áætlað er að byggja 600 íbúðir og um 250 þúsund fermetra atvinnuhúsnæðis.

Þ29 Háskólinn í Reykjavík
Miðsvæði með áherslu á stofnanir og skrifstofur. Á svæðinu er gert ráð fyrir háskólastarfsemi, rannsóknarstofnunum og hátækni- og þekkingarfyrirtækjum, auk íbúðarhúsnæðis fyrir nemendur.

Athugunarsvæði 8 og 11
Opnu svæði breytt í miðsvæði. Hugmynd að þar rísi þriggja til fimm hæða byggð fyrir blandaða starfsemi. Verslun, þjónusta, skrifstofur og íbúðir á efri hæðum. Fjölgun íbúða í Öskjuhlíðarhverfi kallar á grunn- og leikskóla á svæðinu.

Öskjuhlíð Perlan
Skilgreint sem borgargarður í Aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030. Uppbygging í tengslum við útivistarsvæði Öskjuhlíðar

Nauthólsvík
Skilgreint sem strandsvæði í Aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030. Stefnt að frekari uppbyggingy á íþrótta- og útivistarsvæði og að hlúa að náttúruminjum við Fossvogsstrendur. Svæðið verði skoðað sérstaklega með tilliti til brúartengingar við Kópavog.

Mynd 5.6
Flygildi: Öskjuhlíðarhverfi.

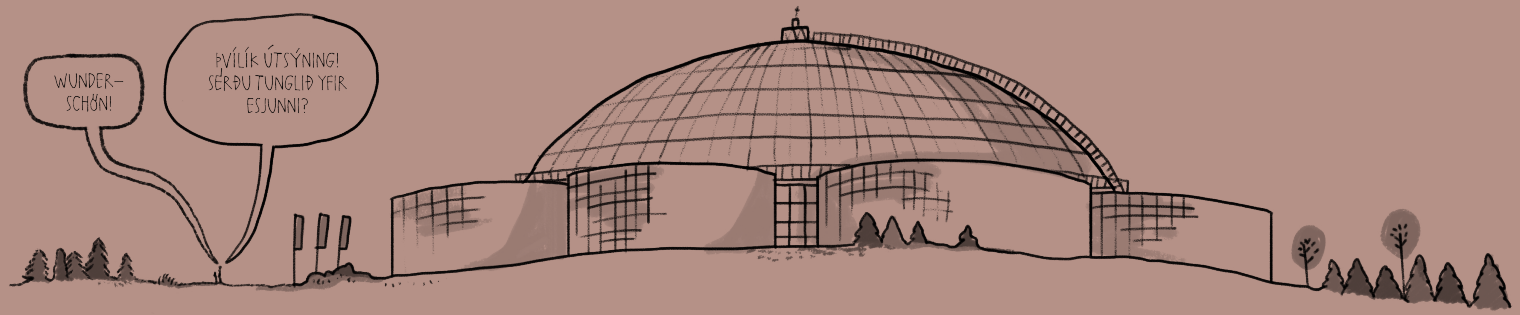
WUNDER-
SCHÖN!
ÞVÍLÍK ÚTSÝNING!
SÉRÐU TUNGLIÐ YFIR
ESSJUNNI?

KAFLI

6

Viðauki

EFNISYFIRLIT

6.0 Yfirlit

6.1 Hugmyndir að framtíðarsýn

6.2 Annað efni

6.3 Myndir

6

6. Viðauki

6.0 Yfirlit

Í viðauka er að finna myndir sem sýna þær hugmyndir sem kynntar voru í samráðsferlinu, myndir af heimasíðu hverfisskipulagsins, skjáskot úr miðasjá og ljósmyndir frá samráðsferlinu. Þetta er gert til þess að þeir sem vilja kynna sér hvernig staðið var að samráðinu geti á einum stað farið yfir efnið í samráðsferlinu.

6.1 Hugmyndir að framtíðarsýn

Hér er að finna myndir af þeim hugmyndum sem kynntar voru í samráðsferlinu. Þessar hugmyndir sýna drög að stefnumótun og framtíðarsýn fyrir hverfin í borgarhlutanum. Ýmist er um að ræða afrit af glærusýningum sem rýnihópar tóku til umfjöllunar eða smækkanir á stórum veggspjöldum sem voru til sýnis á íbúafundum. Vilji lesendur kynna sér betur efnið á stóru veggspjöldunum er bent á rafræna útgáfu af greinargerð um samráðið þar sem hægt er að stækka myndir að vild.

Efni sem sýnt er:

- Glærur frá rýnihópum Gallup 29. til 31. mars 2016
- Veggspjöld frá íbúafundi í Hlíðaskóla 17. maí 2016
- Veggspjöld frá íbúafundi í Háteigsskóla 18. maí 2016

Glærur frá rýnihópum Gallup 29. til 31. mars 2016

Samgöngur

Tillögur í skoðun

A: Miklabraut í göng

- Milli Rauðarárstígs og Stakkahlíðar

B: Miklabraut - Aðgerðir

- Uppbygging skv. aðferðarfræði um borgargötur
- Lækka hámarkshraða í 50 km/klst.
- Hljóðskermar og aðgerðir við íbúðarbyggð

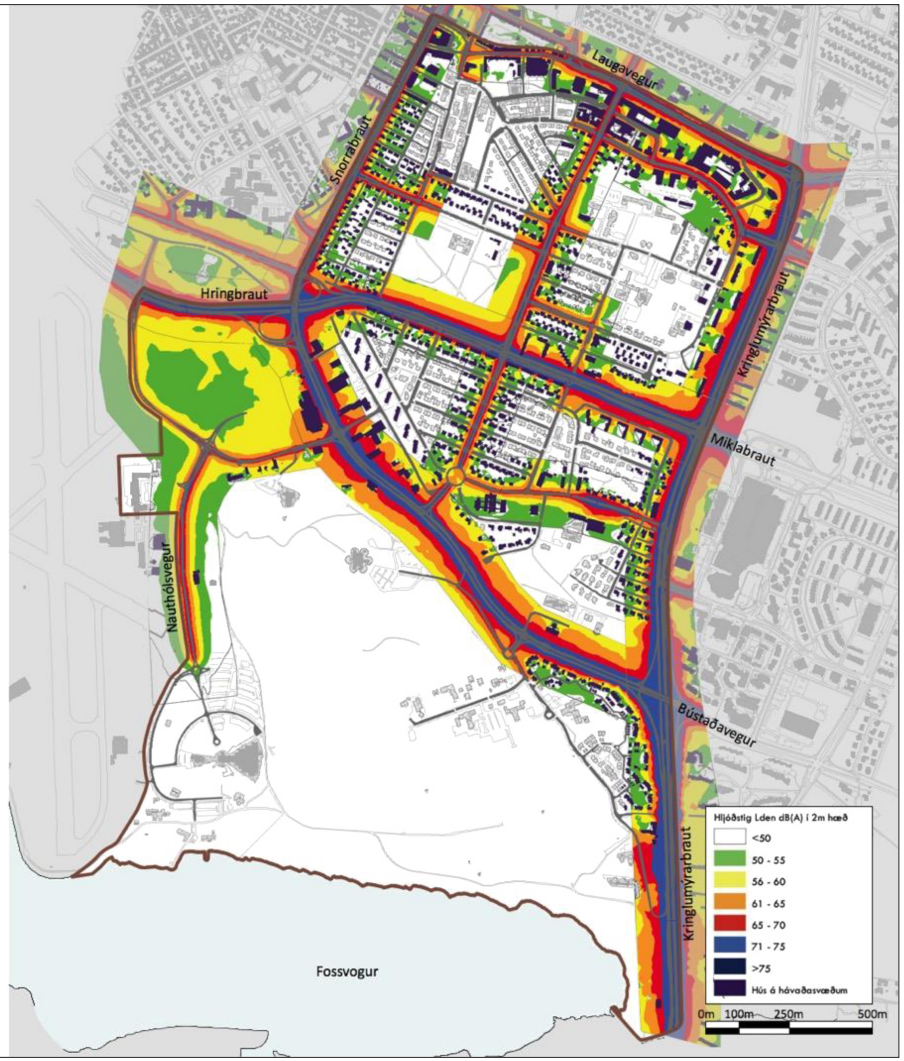

A: Miklabraut í göng

Milli Rauðarárstígs og Stakkahlíðar

A: Miklabraut í göng

- Gatnamót Miklubrautar og Lönguhlíðar

A: Miklabraut í göng

- Gatnamót Miklubrautar og Lönguhlíðar

A: Miklabraut í göng

- Gatnamót Miklubrautar og Lönguhlíðar
- Gegnumakstur í göngum

A: Miklabraut í göng

- Gatnamót Miklubrautar og Lönguhlíðar
- Gegnumakstur í göngum

B: Miklabraut - Aðgerðir

Tilgangur: Jafnari hraði og færri stopp
Byggja að henni skv. aðferðarfræði Borgargötu

B: Miklabraut - Aðgerðir

Tilgangur: Jafnari hraði og færri stopp
Byggja að henni skv. aðferðarfræði Borgargötu

B: Miklabraut - Aðgerðir

Tilgangur: Jafnari hraði og færri stopp
Sértækar aðgerðir vegna umferðarhávaða

Eskitorg: Tillögur í skoðun

Tilgangur: Bæta aðgengi og öryggi gangandi og hjólandi

A: Ljósastýrð gatnamót

B: Minna hringtorg

C: Breyta fyrirkomulagi hringtorgs

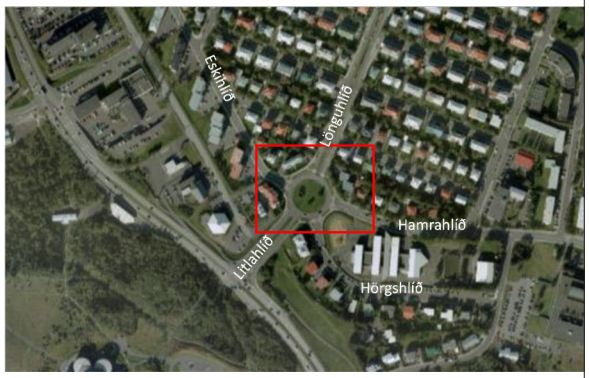

Eskitorg: Tillögur í skoðun

A: Ljósastýrð gatnamót

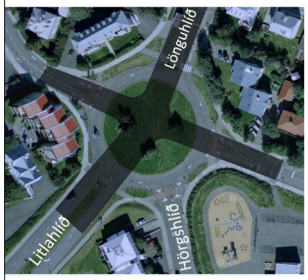

Loka Hörgshlíð
Ljósastýring
Færri þveranir

B: Minna hringtorg

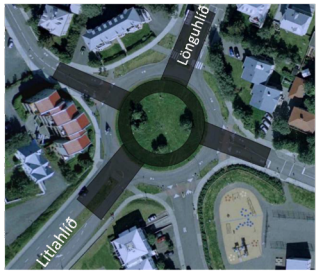

Loka Hörgshlíð
Færri þveranir

C: Breyta fyrirkomulagi hringtorgs

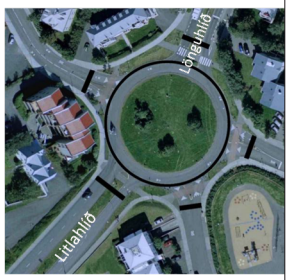

Færa gangbrautir 5-10 m
Mjókka akstursbrautir

Klambratún

Hjarta borgarhlutans

A: Borgargarður

- Afmarkaður af umferðargötum á allar hliðar
- "Central park" borgarhlutans

B: Menningar- og félagsstarfsemi

- Uppbygging félagsmiðstöðvar
- Kjarvalsstaðir

A: Klambratún Borgargarður

Fjölbreytt notkun

Útivist og almenn afþreying

- Leiksvæði og ýmis tæki
- Boltavellir
- Púttvöllur
- Brekka
- Göngustígar
- Grasflöt
- Bekkir

Klambratún

Gangstétt að Flókagötu

Í dag er ekki gangstétt að Klambratúni

- Tengist gangstéttum við Lönguhlíð og Rauðarárstíg

B: Klambratún – Menningar- og félagsstarfssemi

Fjölbreytt notkun

Viðburðir

- Tónleikar
- Cirkus

Klambratún - Félagsmiðstöð

Rauða

- Staðsett á horni Rauðarárstígs og Flókagötu

Eða

Flóka

- Staðsett við Flókagötu, austan Kjarvalsstaða, þar sem nú er hverfamiðstöð

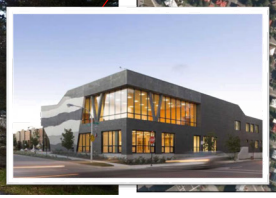

Byggðarvernd

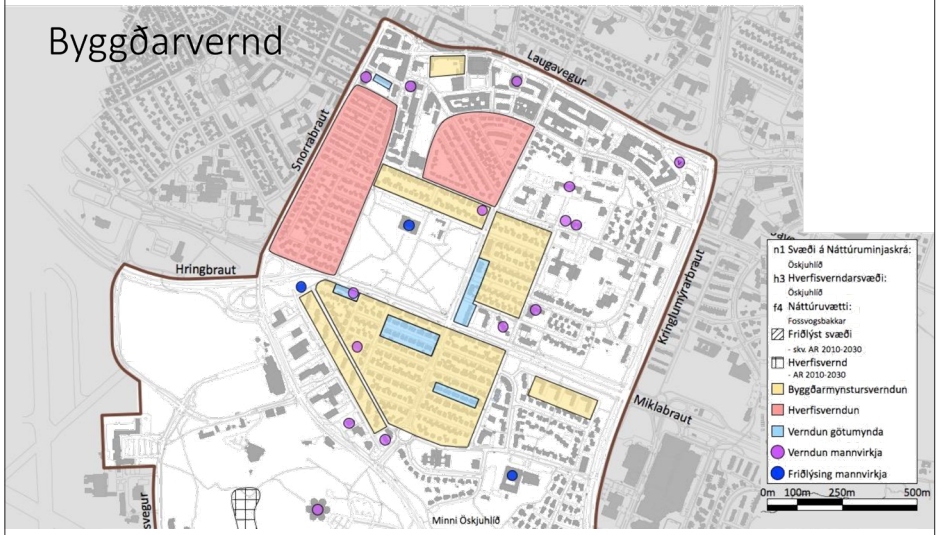

Byggðarvernd

Byggðarmynstur

Sérkenni hverfisins eru lítil fjölbýlishús sem finna má í ýmsum útgáfum víða um borgarhlutann. Víðast hvar hefur borgarhlutinn einkenni íbúðahverfis nema næst Hlemmi og þar upp af til austurs. Flest hús eru 3-5 hæðir en næst koma hús með 1-2 hæðir. Hærri hús eru mjög staðbundin. Hærri byggingar eru sjaldséðari.

Byggðarvernd –

Eftirfarandi mannvirki og byggingar verði skoðuð sérstaklega með tilliti til verndurnar og friðunar:

- Gömlu stakkstæðin
- Fossvogskapella
- Sjómannaskólinn
- Ísaksskóli
- Hlíðaskóli
- Háteigur
- Þjóðskjalasafnið (Gamla mjólkurstöðin)
- Barmahlíð
- Drápuhlíð

Byggðarmynstur

Hverfið eða hluti hverfa hefur heildstætt yfirbragð t.d. Norðurmýri, Hlíðar og x. Gert er ráð fyrir að halda yfirbragðinu og vernda byggðamynstrið. Það hefur í för með sér að meiri takmarkanir verði á breytingum í þeim hlutum.

- Eru þið fylgjandi því?
- Eða á að heimila breytingar alls staðar?

Byggðarmynstur – skilmálar í grónu hverfi

Lóðarveggir

- Steyptir, sama yfirbragð og húsið
- Timburveggir

Byggðarmynstur – skilmálar í grónu hverfi

Svalir

- Steyptar svalir og svalahandrið, sama yfirborð og húsið
- Málmklæðning, ekki í samræmi við húsið

Byggðarmynstur – skilmálar í grónu hverfi

Heildaryfirbragð

- Einsleit hús, sama yfirborð
- Fjölbreytt byggðarmynstur

Byggðarmynstur – skilmálar í grónu hverfi

Kvistir

- Takmarkaðar heimildir, litlir kvistir
- Allskonar kvistir

Gististaðir

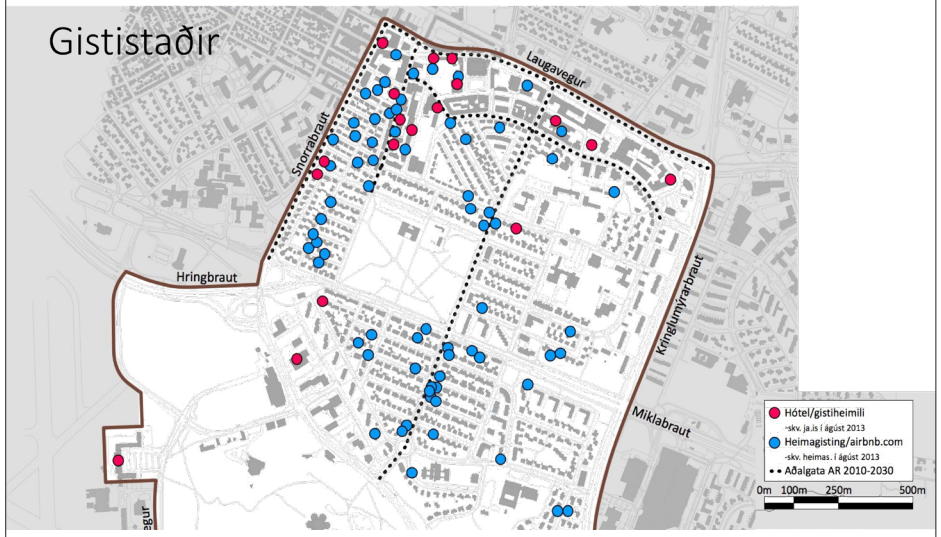

Gististaðir – í grónu íbúðarhverfi

- Íbúðar og verslunarhús verður gististaður
- Hótel við “Borgargötu”

Borgargötur og gistirými

Heimildir um gististaði

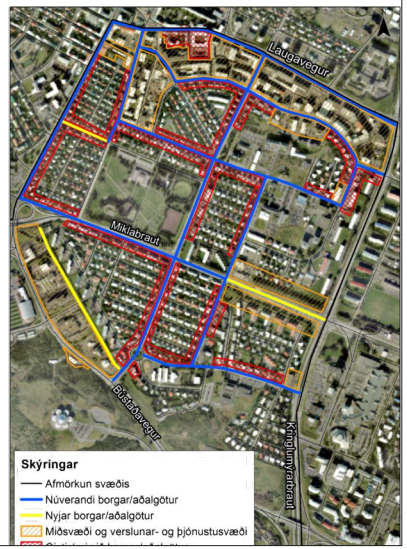

Miklabraut Athugunarsvæði

Borgarhús hús 3-5 hæðir, verslun og þjónusta á neðri hæðum, íbúðir á efri hæðum

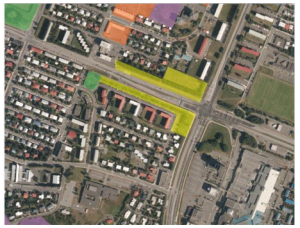

Þ34 Skógarhlíð

Athugunarsvæði - Borgargata

Dæmi um borgargötu
Verslun og þjónusta á jarðhæð
Íbúðir og skrifstofur á efri hæðum
Allir ferðamátar jafnvígir
Breiðar gangstéttir
Hjólareinar
Almenningssamgöngur
Einkabílar
Önnur umferð

Þéttingarreitir

Uppbyggingarsvæði

- Veðurstofuhæð
- Skógarhlíð

Þéttingar- og athugnarsvæði

Þéttingarreitir

- 4. Bústaðarvegur – 20 til 25 lág smágerð sérbýli við skilgreindan hverfisgarð í aðalskipulagi.
- 5. - 6. -Veðurstofuhæð – Stofnanir og atvinnusvæði 3-5 hæðir, íbúðir á efri hæðum

Veggspjöld frá íbúafundi í Hlíðaskóla 17. maí 2016

3.a Samgöngur

Gangandi, hjólandi, strætó og akandi

Mengun

Hljóð- og loftmengun er mikil í borgahlutanum Hlíðar. Við allar stofnbrautir, sem umlykja og þvera borgahlutann, er hljóðstig yfir viðmiðunarmörkum fyrir íbúðarbyggð.

Í hverfisskipulagi er leitað lausna til að draga úr mengun og auka öryggi íbúa.

Skoðaðir eru mismunandi aðgerðir til að ná framangreindu markmiði. Aðgerðirnar geta verið allt frá breyttum ferðavenjum og nýju almenningssamgöngukerfi til kostnaðarsamra framkvæmda á stofnbrautkerfi höfuðborgarsvæðisins.

Miklabraut í göng

Milli Stakkahlíðar og Rauðarárstígs.

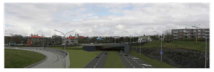

Miklabraut aðgerðir

Jafnari hraði og færri stopp. Uppbygging við Mikabraut samkvæmt hugmyndum um borgargötu.

Akandi umferð

Stofnbrautakerfi höfuðborgarsvæðisins hefur neikvæð áhrif á íbúa hverfisins. Loft- og hljóðmengun er mikil vegna hraðaksturs og umferðarþunga í gegnum hverfið. Hverfisskipulag leggur áherslu á að lækka umferðarhraða, breyta ferðavenjum og bæta umhverfi gatna til að draga úr neikvæðum áhrifum umferðar.

Hjóla- og göngustígar

Uppbygging hjólastígakerfis á forsendum samgönguhjólreiða mun geta dregið úr umferð einakbíla milli úthverfa og miðborgar.

Almenningssamgöngur

Borgarlutinn Hlíðar er mjög vel tengdur strætókerfi höfuðborgarsvæðisins.

Borgarlína

Nýtt almenningssamgöngukerfi samkvæmt Svæðisskipulagi Höfuðborgarsvæðisins 2040. Það mun hafa jákvæð áhrif á alla umferð milli úthverfa og miðborgar.

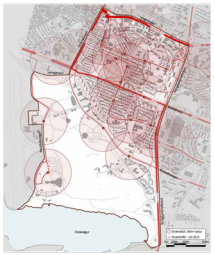

- ### Hvað er borgargata?

„Borgargötur" eru lykilgöturnar í hverju hverfi. Þær skulu njóta forgangs við endurhönnun og fegrun sem almenningsrými og umferðaræð fyrir alla ferðamáta.

Í hverfisskipulagi skulu götur sem skilgreindar eru sem borgargötur hannaðar heildstætt með aðliggjandi byggð. Sumar borgargötur eru einnig skilgreindar sem „aðalgötur" og við þær er fjölbreyttari starfsemi heimil en við aðrar götur í viðkomandi hverfi.

Helstu þjónustukjarnar og stofnanir hverfis standa við borgargötu og gatan er oft mikilvægasta samgöngutengingin við næsta hverfi fyrir alla helstu ferðamáta. Gata sem hefur sögulegt mikilvægi, sterka ímynd eða er mikilvægur sjónás í borgarlandslaginu. Heitið vísar til hinnar hefðbundnu götu í þéttri byggð þar sem húsið, gatan og opna rýmið mynda órofa heild.

Þær götur sem skilgreindar eru sem borgargötur í aðalskipulaginu uppfylla ekki allar þessa skilgreiningu, sist göturnar í úthverfum borgarinnar.

Skilgreiningin vísar hins vegar til framtíðarinnar, þ.e. til þess að viðkomandi götur þróist sem fjölbreytileg almenningsrými.
Mikilvægur þáttur í því er að efla tengsl götunnar og þeirra bygginga sem við hana standa.

Í markmiðum í Aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030 um endurhönnun gatna og umhverfis þeirra kemur fram að tilgreindar götur skulu skoðaðar heildstætt við gerð hverfisskipulags og /eða deiliskipulags og eftir atvikum sem sjálfstæð skipulagsverkefni.

3.b Grænar áherslur

Umhverfi, útivist og hreyfing

Hjólreiðar

Umhverfi og lýðheilsa

Hjólastæði auðveldu grænni samgöngur

Leiksvæði

Allir aldurshópar

Leikvöllur á Klambratúni

Grænn svæði, útivist og leikur

Stór hluti lands í Hlíðum er þakinn gróðri

- **Öskjuhlíð**
- **Fossvogskirkjugarður**
- **Klambratún**
- **Skóla- og stofnanalóðir**
- **Leiksskólalóðir**
- **Grænn svæði**
- **Leikvellir**

Hreyfing og útivist

Aðstæður í Öskjuhlíð

Líffræðilegur fjölbreytileiki

Stór hluti lands í Hlíðum er þakinn gróðri

Gróðurþekja

Stór hluti lands í Hlíðum er þakinn gróðri

Rafmagnsbílar

Aðstæður í Öskjuhlíð
Til skoðunar er að staðsetja hleðslustöðvar fyrir rafmagnsbíla í hverfið. Huga þarf meða annars að aðgengi, nýtingu svæðis, umferðarmyndun við hleðslustöðvar og almenna þörf.

Hraðhleðslustöðvar ýta undir grænni samgöngur bílreiða

Sorphirða

Nýtt fyrirkomulag sorphirðu. Gámum fyrir flokkaðan heimilisúrgang er komið fyrir í jörðu nálægt heimili. Þessir gámar eru staðsettir við götu sem auðveldar aðgengi notenda og þjónustuaðila.

Fáilegra yfirbragð með nýjum lausnum í sorphirðumálum

Hefðbundar ofanvatnslausnir

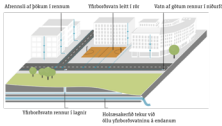

Blágrænar ofanvatnslausnir

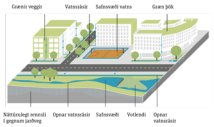

Vistkerfi og minjar, verndun byggðar og náttúrusvæða og sjálfbærar ofanvatnslausnir í vistvænu skipulagi hverfa

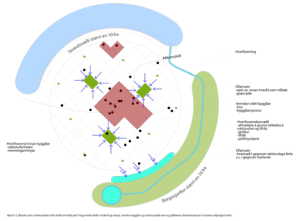

Umhverfisvæn áhrif

Grænn svæði hafa jákvæð áhrif á hringrás vatns og aukinn gróður stuðlar að hreinna lofti. Á grænum svæðum má koma fyrir matjurtagörðum fyrir íbúa í fjölbýlum.

Vellíðan

Grænn svæði hafa jákvæð áhrif á andlega og líkamlegan vellíðan fólks.

Útivist

Íbúar geta notið sín hvort sem er við hvíld eða leik á ólíkum grænum svæðum. Gróin svæði veita skjól sem eykur gæði svæðisins.

Hreyfing

Gott stígakerfi frá íbúðabyggð að grænum svæðum stuðlar að hreyfingu og íþróttaiðkun íbúa. Leik- og æfingatæki á stóku svæðum getur gert íbúum á öllum aldri kleift að stunda leikfimi allan ársins hring.

3.c Miðsvæði

Betri almenningsrými, þjónusta og leiksvæði

Klambratún

Í hverfisskipulagi er lögð áhersla á að styrkja Klambratún sem hjarta borgarhlutans, sem mikilvægt menningar- og útivistarsvæði.

Borgargarður

"Central park" Reykjavíkur, almenningsgarður umlukinn umferðargötum. Þar eru haldnir ýmsir viðburðir eins og tónleikar og sirkus. Leiksvæði fyrir alskonar fólk á öllum aldri eru í garðinum.

Menningarstarfsemi

Kjarvalsstaðir er ein af þremur byggingum Listasafns Reykjavíkur. Þar eru reglulegar sýningar á verkum Jóhannesar Kjarvals og á fjölbreyttri nútíma- og samtímalist eftir virta íslenska og erlenda listamenn.

Félagsstarfsemi

Klambratún gegnir mikilvægu félaslegu hlutverki fyrir íbúa Háteigs- og Hlíðahverfis.

Í hverfisskipulaginu er sett fram hugmynd um uppbyggingu félagsmiðstöðvar fyrir borgarhlutann. Húsnæði þar sem allir aldurhópar geta fundið sér athvarf, en þó sérstaklega hugað að unglinum borgarhlutans. Tillaga að staðetningu:

- A: "Rauða" á horni Flókagötu og Rauðarárstígs
- B: "Flóka" á lóð hverfisþjónustu

Verslun og þjónusta

Tiltölulega lítið er um verslun og þjónustu í Hlíðum og hefur hún dregist verulega saman á síðustu áratugum. Víða er húsnæði þar sem endurvekja má verslunarrekstur, húsnæði sem áður var verslun en hefur verið breytt í íbúðir.

Tillaga hverfisskipulags er að hlúa að verslun og þjónustu í hverfinu, með því að takmarka heimildir til breytinga á verslunarhúsnæði í íbúðir.

Áhrif ferðaþjónustu

Ferðaþjónusta hefur umtalsverð áhrif í borgarhlutanum.

Gistiheimili og hótel

Víða hefur íbúðarhúsum verið breytt í gistiheimili og hótel og heimagisting er algeng í hverfinu.

Tillaga hverfisskipulags er að beina uppbyggingu gistiheimila að borgargötum.

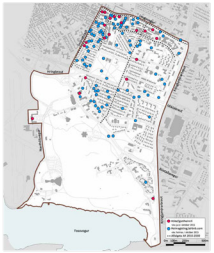

3.d Núverandi byggð

Hugmyndir að nýjum skilmálum

Byggðarmynstur

Hlíðahverfi og einstaka hlutar þess hafa heildstætt yfirbragð. Hverfisskipulag gerir ráð fyrir að halda heildar yfirbragði og sérkennum hverfisins með verndun byggðarmynsturs.

Flokkun hverfiseininga

Hverfisskipulag leggur til flokkun byggðar í hverfiseiningar eftir byggðarmynstri, aldri og gerð húsa.

Til að auka gæði og verðmæti núverandi byggðar verða þróaðar leiðbeiningar og skilmálar sem gefa heimild til minniháttar breytinga.

Verndun

Byggðarverndun og varðveisla.
Tillaga að verndun einstakra mannvirkja:

- Gömlu stakkstæðin
- Fossvogskapella
- Sjómannaskólinn
- Ísaksskóli
- Hlíðaskóli
- Háteigur
- Þjóðskjalasafnið (Gamla mjólkurstöðin)
- Barmahlíð
- Drápuhlíð

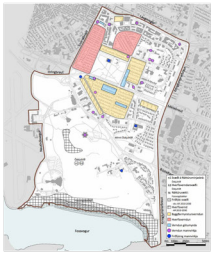

Svalir

Steyptar svalir og svalahandrið með sama yfirborði og húsið eru algengasta upphafleg svalagerðin, þó finna megi einstaka undantekningar á því.

Við gerð nýrra svala eða þegar þær hafa verið endurgerðar er að finna ýmis dæmi um breytingar.

Lóðarveggir

Steyptir lóðarveggir með sama yfirborð og húsið eru einkennandi fyrir ákveðna hluta hverfisins.

Við endurgerð og viðhald lóðarveggja hafa komið fram nýjar gerðir lóðarveggja sem eru annrrar gerðar en húsið á lóðlinni.

Kvistir

Algengt er að upphafleg þakgerð bygginga sé ýmist kvistalaus eða með litlum kvistum.

Fjölmörg dæmi eru um ýmsar útfærslur kvista, bæði stærð og gerð.

Hækkun húsa

Hækkun húsa hefur áhrif á byggðarmynstur og heildaryfirbragð hverfisins. Lítið er um að hús hafi verið hækkuð frá upphaflegri gerð, þó eru einstaka dæmi um breytt þakform, og hækkun húsa um eina hæð.

3.1.1 Háteigshverfi
Helstu áherslur

Framtíðarsýn
Stefnan er að draga úr neikvæðum áhrifum umferðar, stuðla að aukinni sjálfbærni með vistvænum áherslum og varðveita byggðarmynstur hverfisins, ásamt því að móta leiðbeinandi stefnu fyrir þróunar- og athugunarsvæði.

Byggð
Hverfisskipulag leggur áherslu á að varðveita byggðarmynstur einstakra hverfiseininga og gatna og setur skilmála fyrir núverandi byggð.

Borgarvæðing stofn- og tengibrauta mun auka gæði byggðar. Þessar götur verða endurhannaðar sem „borgargötur" með það að markmiði að draga úr umferðarhraða, auka öryggi og jafnræði milli samgöngumáta ásamt því að fegra umhverfið.

Þétting byggðar
Stefnt er að uppbyggingu atvinnu- og íbúðarhúsnæðis í samræmi við stefnu aðalskipulags um þróunarsvæði. Auk þess tekur hverfisskipulag til athugunar svæði sem hugsanlega má nýta til uppbyggingar. Þróunarvæðin eru ýmist skilgreind sem miðsvæði eða stofnanasvæði. Athugunarsvæðin eru skilgreind sem íbúðarbyggð.

Meginþungi uppbyggingar á þróunarsvæðum er við Laugaveg frá Hlemmi að Kringlumýrarbraut, við svokallaðan þróunarás í aðalskipulagi. Þar má hugsa sér uppbyggingu blandaðrar byggðar, atvinnu- og íbúðarhúsnæðis. Auk þess eru stofnanasvæði norðan og sunnan við Háteigsveg skilgreind sem þróunarsvæði.

Áætluð fjölgun íbúða í Háteigshverfi er 600-650.

Almennt er ekki gert ráð fyrir fjölgun íbúða í þegar byggðum íbúðarhúsum.

Samgöngur
Hverfisskipulag leggur til aðgerðir sem hafa það að markmiði að draga úr neikvæðum afleiðingum mikillar umferðar á lífsgæði íbúa í hverfinu. Loft-, hljóð- og sjónmengun ásamt almennu öryggi eru þeir þættir sem unnið er með. Lögð er áhersla á að styrkja vistvæna samgöngumáta. Borgargötur, hjóla- og göngugleiðir og almenningssamgöngur ásamt breyttri útfærslu Miklubrautar eru skoðaðar í því samhengi.

Grænar áherslur
Stefnt er að markvissum aðgerðum til að auka líffræðilegan fjölbreytileika í hverfinu með trjágróðri og grænum svæðum. Það mun stuðla að bættri lýðheilsu og hafa almenn jákvæð áhrif á líðan íbúa í hverfinu. Klambratún er lykilsvæði sem grænt veiturinn í hverfinu.

Miðsvæði
Þróunarsvæði aðalskipulags og athugunarsvæði hverfisskipulags eru skilgreind sem miðsvæði fyrir blandaða byggð.

„Borgargatan" Miklabraut
Það má draga verulega úr neikvæðum áhrifum mikillar umferðar eins og loft-, hljóð- og sjónmengun með því að endurskilgreina Miklubraut sem „borgargötu". Jafnræði milli samgöngumáta getur aukið flutningsgetu og öryggi Miklubrautar. Fegrun umhverfis Miklubrautar eykur lífsgæði íbúa og vegfarenda.
- Draga úr umferð
- Lækka umferðarhraða
- Hjólaleiðir
- Almenningssamgöngur
- Fagurt umhverfi

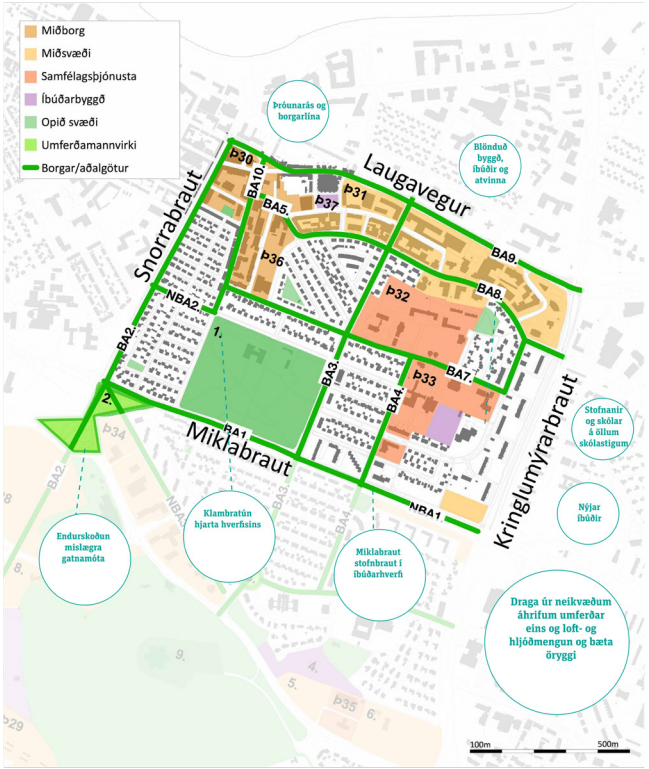

Áhersla á götur og almenningsrými
Til að auka gæði byggðar er lögð áhersla á að bæta umhverfi gatna og almenningsrýma. Borgarvæðing stofn- og tengibrauta gegnir þar mikilvægu hlutverki, götur verða endurhannaðar með það að markmiði að gera þær fallegri, draga úr umferðarhraða og auka öryggi allra vegfarenda.

Dæmi um svæði sem hentar til uppbyggingar

Miklabraut

Dæmi um uppbyggingu við Miklubraut sem borgargata

Umhverfis- og skipulagssvið Reykjavíkur
Skipulagsfulltrúi

Hverfisskipulag Reykjavíkur - www. hverfisskipulag.is
BH3 - Hlíðar

3.2.2 Þéttingarsvæði
Tillögur að þéttingarsvæðum

Þéttingarsvæði
Stefnt er að uppbyggingu íbúðar- og atvinnuhúsnæðis í hverfinu í samræmi við stefnu aðalskipulags. Þessi svæði eru ýmist skilgreind sem miðsvæði eða stofnanasvæði. Meginþungi uppbyggingar er við Bústaðaveg. Auk þess tekur hverfisskipulag til athugunar svæði þar sem hugsanlega má þétta byggð.

Athugunarsvæði
Hverfisskipulag setur fram hugmynd að uppbyggingu við Miklubraut, sem rammar inn og styður við breytingu Miklubrautar í borgargötu. Þriggja til fimm hæða byggð fyrir blandaða starfsemi. Verslun, þjónusta, skrifstofur og íbúðir á efri hæðum. Áætlað byggingarmagn 10-15 þúsund fermetrar.

Þ34 Skógarhlíð
Hugmynd að þriggja til fimm hæða byggð fyrir blandaða starfsemi. Smásöluverslun og veitingastaðir á fyrstu hæð, þjónusta, skrifstofur og íbúðir á efri hæðum. Þjónustueining sem hefur bæði hlutverk nærþjónstu fyrir hverfið og þjónar einnig öllu höfuðborgarsvæðinu. Áætluð aukning byggingarmagns 10-15 þúsund fermetrar.

3 Eskitorg
Endurskoðun hringtorgsins með tilliti til öryggis skólabarna og skólaloðar Hlíðaskóla.

4 Litla Hlíð
Hugmynd að þar- og raðhúsum til að mæta þörf fyrir stærri fjölskylduíbúðir.
Um 2ha land fyrir 40-60 íbúðir.

Þ35 Veðurstofuhæð
Stórt stofnanasvæði með tiltölulega litla nýtingu. Lagt er til að víkka út landnotkun á svæði 5. og 6. í miðsvæði. Sett er fram hugmynd að þriggja til fimm hæða byggð. Verslun, þjónusta, skrifstofur og íbúðir mynda þjónustueininga sem þjónar bæði hverfinu og öllu höfuðborgarsvæðinu.

7 Suðurhlíðar
Hverfisskipulag leggur til stækkun íbúðarbyggðar í Suðurhlíðum. Hugmynd að þriggja til fimm hæða fjölbýlishúsabyggð, um 2ha landsvæði fyrir 100-140 íbúðir.

- **Dæmi um athugunarsvæði**

Eskitorg : Tillögur í skoðun

Dæmi um rað- og parhús fyrir stærri fjölskyldur

Dæmi um hvernig byggingar mynda skjólgóð útirými

Hverjir eru kostir þess að þétta byggð ?

Samfélagið
Meiri nærvera milli manna sem hefur jákvæð áhrif á andlega og líkamlega velliðan fólks.

Vistkerfið
Með þéttingu byggðar minnkar sótspor borgarinnar, dregur úr útþenslu sem takmarkar álag og ofnýtingu á auðlindum landsins.

Efnahagur
Við nýtum fjármuni borgarinnar, fyrirtækja og einstaklinga betur með aukinni samnýtingu á innviðum.

20 mínútna hverfið
Þétting byggðar gefur möguleika á fjölbreytilegri þjónustu og starfssemi í einungis 20 mínútna göngufjarlægð frá heimilinu.

Umhverfis- og skipulagssvið Reykjavíkur
Skipulagsfulltrúi

Hverfisskipulag Reykjavíkur - www. hverfisskipulag.is
BH3 - Hlíðar

3.3.1 Öskjuhlíðarhverfi
Helstu áherslur

Framtíðarsýn
Öskjuhlíðarhverfi er nýtt hverfi í útjaðri miðborgar Reykjavíkur. Hverfi sem byggist upp í samræmi við vistvænar áherslur aðalskipulags um sjálfbærni hverfisins. Þar er lögð áhersla á borgarmiðað gatnakerfi og þétta, þriggja til fimm hæða byggð, fyrir blandaða starfsemi eins og íbúðir, verslanir, þjónusta, skrifstofur, léttur iðnaður og margt fleira.

Byggð
Núverandi byggð í Öskjuhlíðarhverfi reis á nokkrum áratugum. Þar eru menntastofnanir, Háskólinn í Reykjavík, íþróttamannvirki Hlíðarenda og ýmiss konar atvinnuhúsnæði eins og hótel, þjónustubyggingar við Reykjavíkurflugvöll, og Perlan. Þessar byggingar munu gegna mikilvægu hlutverki í framtíðaruppbyggingu Öskjuhlíðarhverfis. Þar er fyrirhuguð blönduð byggð fyrir atvinnu-, skóla- og íbúðarhúsnæði, 1.000-1.500 nýjar íbúðir og hugsanlega nýr grunnskóla.

Þétting byggðar
Stefnt er að uppbyggingu atvinnu- og íbúðarhúsnæðis í samræmi við stefnu aðalskipulags um þróunarsvæði. Auk þess tekur hverfisskipulag til athugunar svæði sem hugsanlega má nýta til uppbyggingar. Þróunarvæðin eru ýmist skilgreind sem miðsvæði eða stofnanasvæði. Athugunarsvæðin eru skilgreind sem íbúðarbyggð og miðsvæði.

Meginþungi uppbyggingar er í Hlíðarenda og við Háskólann í Reykjavík. Nýtt þróunarsvæði á gatnamótum Flugvallarvegar og Nauthólsvegar vestur af Bústaðavegi.

Áætlaður íbúðabjöldi í Öskjuhlíðarhverfi er 1.000-1.500.

Samgöngur
Hverfisskipulag leggur til aðgerðir sem hafa það að markmiði að draga úr neikvæðum afleiðingum mikillar umferðar á lífsgæði íbúa í hverfinu. Loft-hljóð- og sjónmengun ásamt almennu öryggi eru þeir þættir sem unnið er með. Lögð er áhersla á að styrkja vistvæna samgöngumáta. Borgargötur, hjóla- og gönguleiðir og almenningssamgöngur ásamt mislægum gatnamótum Miklubrautar og Snorrabrautar / Bústaðavegar eru skoðaðar í því samhengi.

Grænar áherslur
Stefnt er að markvissum aðgerðum til að auka líffræðilegan fjölbreytileika í hverfinu með trjágróðri og grænum svæðum. Það mun stuðla að bættri lýðheilsu og hafa almenn jákvæð áhrif á líðan íbúa í hverfinu. Öskjuhlíð og strandsvæðið í Nauthólsvík mun gegna lykilhlutverki sem útivistarsvæði hverfisins.

„Snorrabrautarás“
Framtíðarskipulag Vatnsmýrar gerir ráð fyrir að byggð sem þar rísi tengist miðborginni meðal annars um „Snorrabrautarás“ sem er framlenging Snorrabrautar til suðurs. Þetta kallar á endurskoðun mislægra gatnamóta Snorrabrautar og Miklubrautar, sem helst í hendur með endurhönnun þeirra gatna sem „borgargötur“. Jafnræði milli samgöngumáta og öryggi er aukið með þættu aðgengi gangandi og hjólandi vegfarenda.

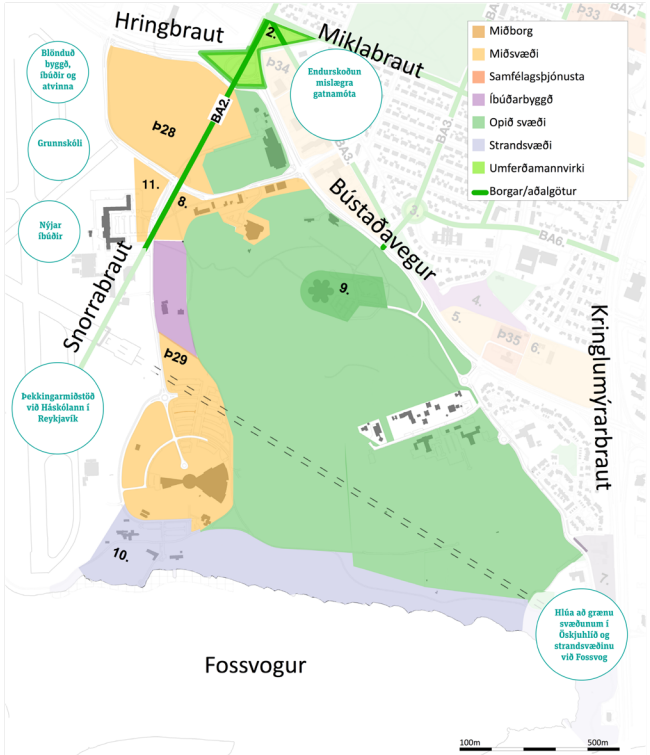

Loftmynd sem sýnir umfang mislægra umferðarmannvirkja

Mislag gatnamót Miklabraut og Snorrabraut / Bústaðavegur

Snorrabraut

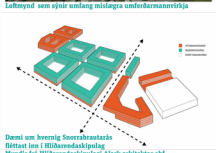
Dæmi um hvernig Snorrabrautarás fléttast inn í Hlíðarendaskipulag
Myndir frá Hlíðarendaskipulagi Alark arkitektar ehf.

Dæmi um borgarmiðað gatnakerfi í Hlíðarendabyggð

Dæmi um húsagötu í Hlíðarendabyggð

Umhverfis- og skipulagssvið Reykjavíkur
Skipulagsfulltrúi

Hverfisskipulag Reykjavíkur - www. hverfisskipulag.is
BH3 - Hlíðar

3.3.2 Þéttingarsvæði
Tillögur að þéttingarsvæðum

Þéttingarsvæði
Öskjuhlíðarhverfi er uppbyggingarsvæði til framtíðar. Landnotkun, þéttleiki, gatnakerfi og yfirbragð byggðar tekur mið af heildarskipulagi Vatnsmýrar.

Þ28 Hlíðarendi
Þriggja til fimm hæða blönduð byggð. Smásöluverslun og veitingastaðir á fyrstu hæð, þjónusta, skrifstofur og íbúðir á efri hæðum. Áætlað er að byggja 600 íbúðir og um 250 þúsund fermetra atvinnuhúsnæðis. Samþykkt deiliskipulag og fyrsti áfangi er í framkvæmd.

8 og 11 Athugunarsvæði
Opnu svæði breytt í miðsvæði. Hugmynd að þar rísi þriggja til fimm hæða byggð fyrir blandaða starfsemi. Verslun, þjónusta, skrifstofur og íbúðir á efri hæðum. Fjölgun íbúða í Öskjuhlíðarhverfi kallar á grunn- og leikskóla á svæðinu.

Þ29 HR háskólagarðar
Deiliskipulag fyrir um 350 íbúðir.

Þ29 HR deiliskipulag
Miðsvæði samþykkt deiliskipulag. Aukning atvinnuhúsnæðis á skipulagstímabilinu 25 þúsund fermetrar.

9 Öskjuhlíð Perlan
Skilgreint sem borgargarður í aðalskipulagi. Uppbygging í tengslum við útivistarsvæði Öskjuhlíðar.

10 Nauthólsvík
Skilgreint sem strandsvæði í aðalskipulagi. Frekari uppbygging á íþrótta- og útisvistarsvæði og hlúa að náttúruminjum við Fossvogsstrendur.
Skoða svæðið sérstaklega með tilliti til brúartengingar við Kópavog.

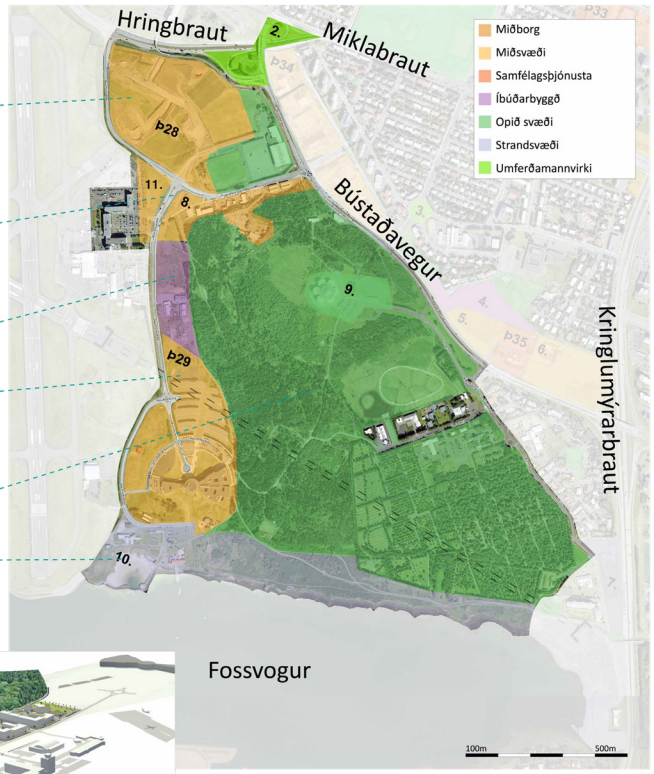

Dæmi um Háskólagarða við Öskjuhlíð, Kanon arkitektar

Hverjir eru kostir þess að þétta byggð ?

Samfélagið
Meiri nærvera milli manna sem hefur jákvæð áhrif á andlega og líkamlega velliðan fólks.

Vistkerfið
Með þéttingu byggðar minnkar sótspor borgarinnar, dregur úr útþenslu sem takmarkar álag og ofnýtingu á auðlindum landsins.

Efnahagur
Við nýtum fjármuni borgarinnar, fyrirtækja og einstaklinga betur með aukinni samnýtingu á innviðum.

20 mínútna hverfið
Þétting byggðar gefur möguleika á fjölbreytilegri þjónustu og starfssemi í einungis 20 mínútna göngufjarlægð frá heimilinu.

Umhverfis- og skipulagssvið Reykjavíkur
Skipulagsfulltrúi

Hverfisskipulag Reykjavíkur - www. hverfisskipulag.is
BH3 - Hlíðar

6.2 Annað efni

Hér er að finna annað kynningarefni, svo sem skjáskot af heimasíðu, miðasjá og annað myndefni.

- Skjáskot af efni á heimasíðu: *www.hverfisskipulag.is*
- Skjáskot af miðasjá, sjá www.hverfisskipulag.is

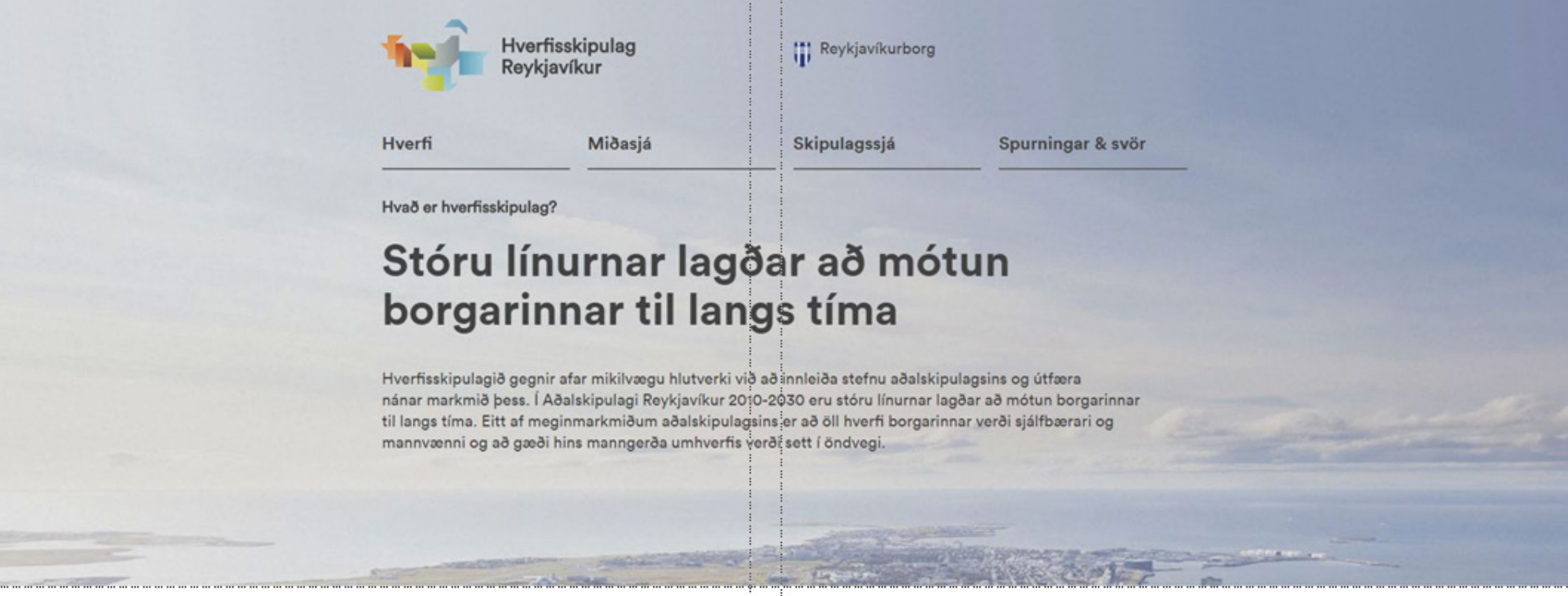

Hugmyndir skráðar í Miðasjá hverfisskipulags sjá

www.hverfisskipulag.is

Hverfisskipulag Reykjavíkur

Reykjavíkurborg

Hverfi | Miðasjá | Skipulagssjá | Spurningar & svör

Hvað er hverfisskipulag?

Stóru línurnar lagðar að mótun borgarinnar til langs tíma

Hverfisskipulagið gegnir afar mikilvægu hlutverki við að innleiða stefnu aðalskipulagsins og útfæra nánar markmið þess. Í Aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030 eru stóru línurnar lagðar að mótun borgarinnar til langs tíma. Eitt af meginmarkmiðum aðalskipulagsins er að öll hverfi borgarinnar verði sjálfbærari og mannvænni og að gæði hins manngerða umhverfis verði sett í öndvegi.

Hverfisskipulag er tegund deiliskipulags fyrir gróin hverfi – þ.e.a.s. skipulagsáætlun fyrir fastmótaða byggð sem nær yfir stærra landssvæði en hefðbundið deiliskipulag.

Nýtt hverfisskipulag mun sameina ólíkar deiliskipulagsáætlanir innan hverfanna í eitt heildarskipulag sem einfaldar til muna gerð og eftirfylgni áætlana sem varða skipulag, uppbyggingu og framtíðarsýn hvers hverfis.

Hvað er skipulag?

Hvernig mun hverfisskipulagið líta út?

Hvers vegna þurfum við hverfisskipulag?

Er hverfisskipulagið tilbúið?

Fréttir

Undirbúningur fyrir hverfisskipulag Kjalarness

Vellíðan fyrir alla – Jöfnuður og heilsa

Undirbúningur fyrir hverfisskipulag Kjalarness

Gott, gagnlegt og skapandi samráð í Breiðholti

Fleiri fréttir

Miðasjá Hverfisskipulagsins heldur utan um raddir íbúanna

Unnið er með miðana í svokallaðri Miðasjá

Miðasjáin er tæki sem birtir alla miða sem lagðir hafa verið niður á samráðsfundum hverfisskipulagsins. Með henni er hægt að fletta upp athugasemdum eftir ákveðnum gerðum, flokkum eða stöðum. Við skipulagsgerðina rýna ráðgjafar og starfsmenn hverfisskipulagsins í miðasjánna og vinna með þær hugmyndir og skoðanir sem þar koma fram. Miðasjáin er einnig opin almenningi.

Skoða Miðasjána

Hverfisskipulag Reykjavíkur

Sjö lykiláherslur hverfisskipulags

Hvert hverfisskipulag er unnið eftir gátlista um visthæfi byggðar

Í Aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030 er skilgreindur gátlisti fyrir visthæfi byggðar. Gátlistanum er ætlað að gefa borgaryfirvöldum vísbendingar um visthæfi mismunandi hverfa með það að markmiði að móta tillögur og aðgerðir til úrbóta.

Með vistvænum lausnum og umhverfisvænni hugsun er kröfum samtímans mætt um leið og með ábyrgum hætti er gætt að hag komandi kynslóða. Aðgerðir sem byggja á þessum sjö lykiláherslum munu styrkja hverfi borgarinnar og gera hana fallegri og heilsusamlegri. Með þessum aðgerðum verður Reykjavíkurborg í forystu við innleiðingu vistvænna lausna og sjálfbæra þróun í skipulagi.

1 Samfélag

2 Gæði byggðar

3 Samgöngur

4 Vistkerfi og minjar

5 Orka og auðlindir

6 Mannvirki

7 Náttúruvá

Hverfisskipulag Reykjavíkur

Forsíða > Hverfin > Háteigshverfi

Háteigshverfi | Hlíðahverfi | Öskjuhlíðahverfi

Háteigshverfi

Flýtileiðir í verkþætti

1 Verklýsing
2 Stefnumótun
3 Samráð
4 Skilmálagerð
5 Tillögugerð
6 Kynningar- og samþykktarferli

Hverfisskipulag Reykjavíkur

Forsíða > Hverfin > Hlíðahverfi

Háteigshverfi | Hlíðahverfi | Öskjuhlíðahverfi

Hlíðahverfi

Flýtileiðir í verkþætti

1 Verklýsing
2 Stefnumótun
3 Samráð
4 Skilmálagerð
5 Tillögugerð
6 Kynningar- og samþykktarferli

Hverfisskipulag Reykjavíkur

Forsíða > Hverfin > Öskjuhlíðahverfi

Háteigshverfi | Hlíðahverfi | Öskjuhlíðahverfi

Öskjuhlíðahverfi

Flýtileiðir í verkþætti

1 Verklýsing
2 Stefnumótun
3 Samráð
4 Skilmálagerð
5 Tillögugerð
6 Kynningar- og samþykktarferli

Hverfisskipulag Reykjavíkur

Miðasjáin er tæki sem heldur utan um alla þá miða sem íbúar hafa sett fram á íbúafundum til að tjá hugmyndir eða skoðanir

Allir miðar skráðir í Miðasjá

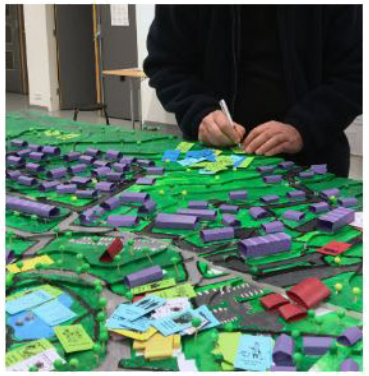

Í gegnum sérhannað miðakerfi skapandi samráðs, sem tekur til helstu málaflokka sem skipta máli við skipulag hverfanna, gefst íbúum kostur á að bregðast við skipulagshugmyndum og koma á framfæri ábendingum með því að leggja miða með hugmyndum eða athugasemdum á viðeigandi stað á líkani.

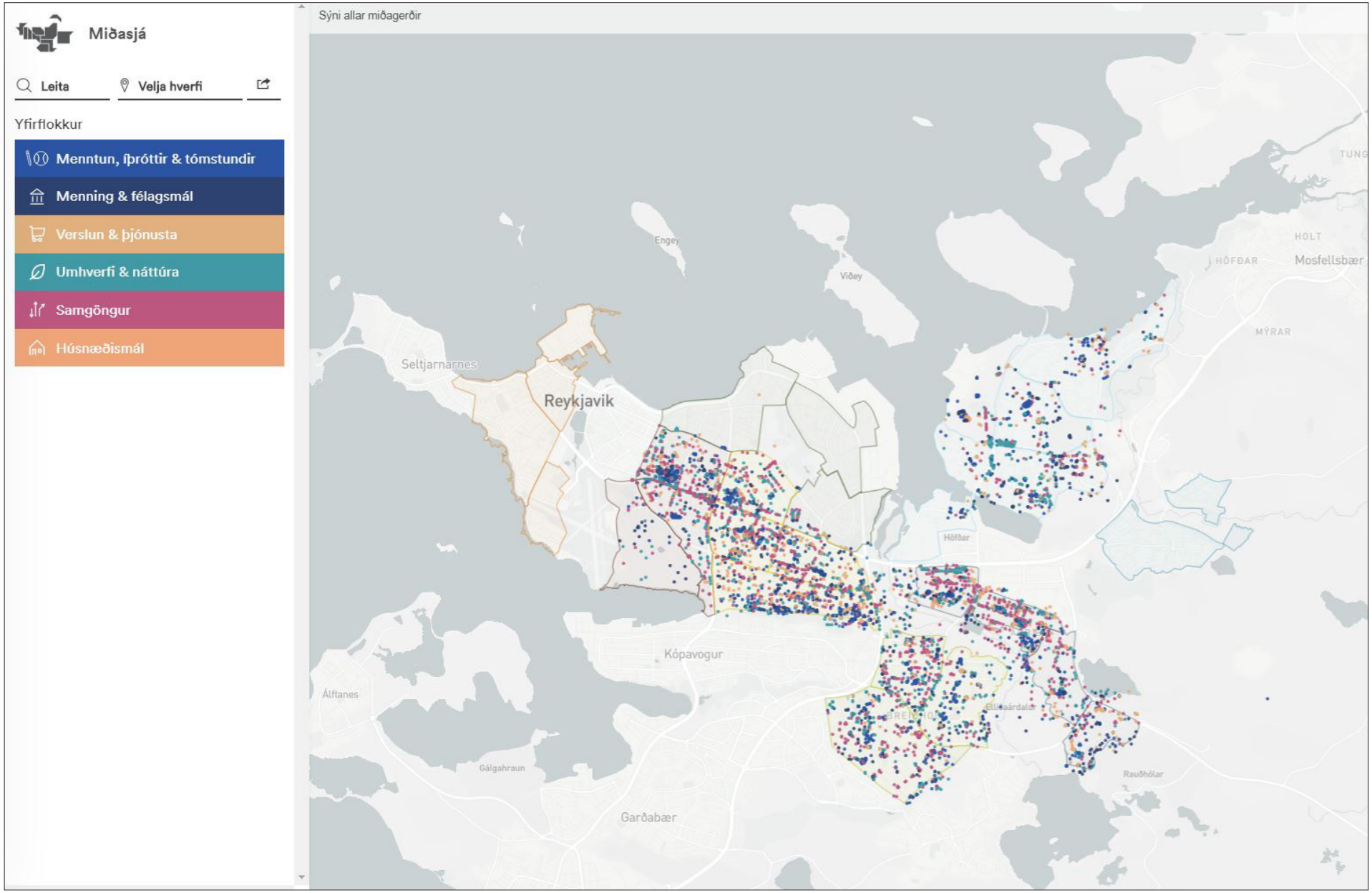
Miðasjá
Leita
Velja hverfi
Yfirflokkur
Menntun, íþróttir & tómstundir
Menning & félagsmál
Verslun & þjónusta
Umhverfi & náttúra
Samgöngur
Húsnæðismál
Sýni allar miðagerðir
Engey
Viðey
Seltjarnarnes
Reykjavik
Kópavogur
Álftanes
Gálgahraun
Garðabær
Höfðar
HÖFDAR
HOLT
Mosfellsbær
MÝRAR
Rauðhólar

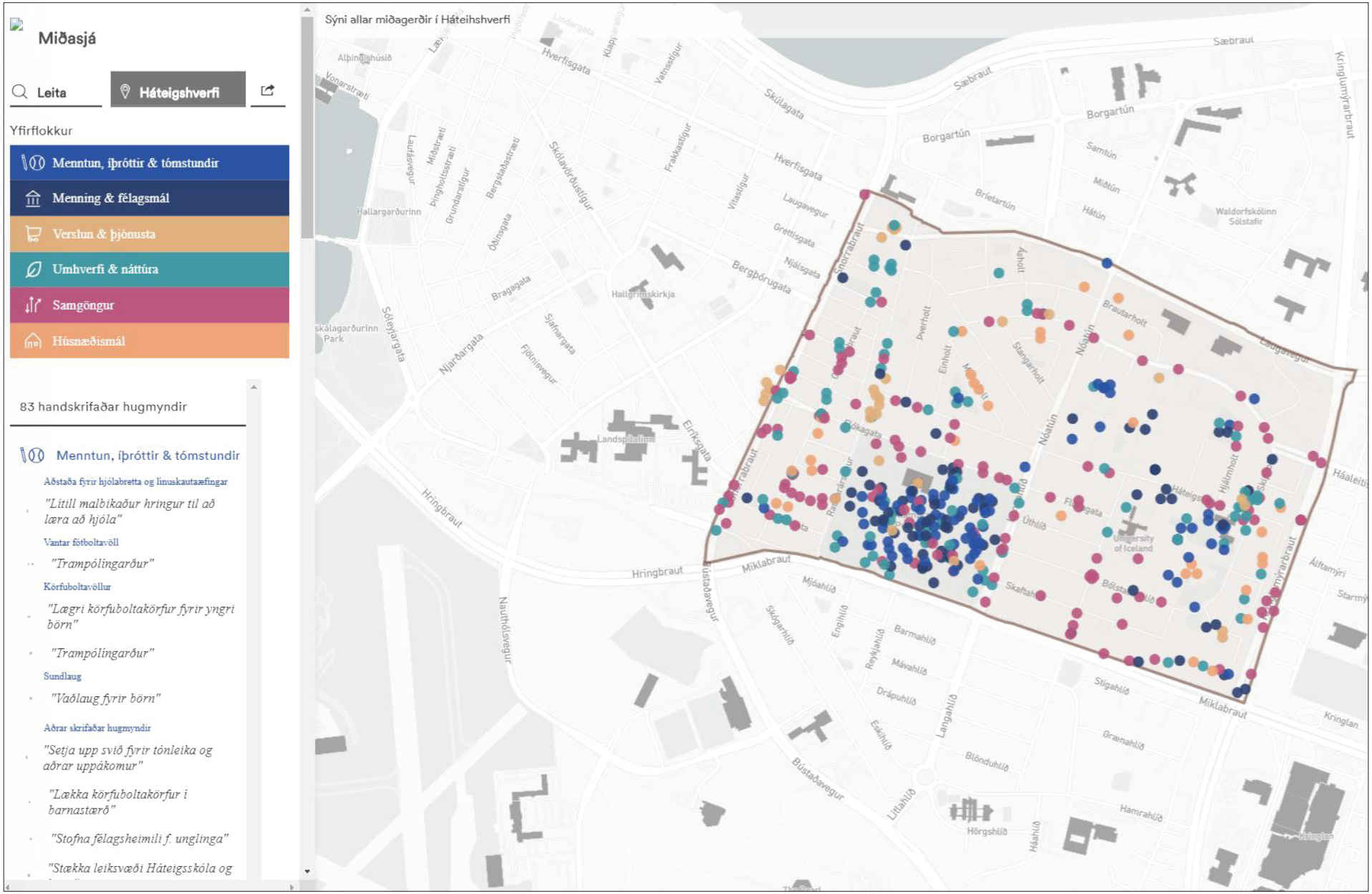
Miðasjá
Leita
Háteigshverfi
Yfirflokkur
Menntun, íþróttir & tómstundir
Menning & félagsmál
Verslun & þjónusta
Umhverfi & náttúra
Samgöngur
Húsnæðismál
83 handskrifaðar hugmyndir
Menntun, íþróttir & tómstundir
Aðstaða fyrir hjólabretta og línuskautaæfingar
"Lítill malbikaður hringur til að læra að hjóla"
Vantar fótboltavöll
"Trampólingarður"
Körfuboltavöllur
"Lægri körfuboltakörfur fyrir yngri börn"
"Trampólingarður"
Sundlaug
"Vaðlaug fyrir börn"
Aðrar skrifaðar hugmyndir
"Setja upp svið fyrir tónleika og aðrar uppákomur"
"Lækka körfuboltakörfur í barnastærð"
"Stofna félagsheimili f. unglinga"
"Stækka leiksvæði Háteigsskóla og
Sýni allar miðagerðir í Háteihshverfi
Hverfisgata
Skúlagata
Sæbraut
Borgartún
Samtún
Miðtún
Hátún
Brautarholt
Laugavegur
Grettisgata
Njálsgata
Bergþórugata
Bragagata
Hallgrímskirkja
Landspítalinn
Eiríksgata
Hringbraut
Miklabraut
Nóatún
Einholt
Stangarholt
Háteigsvegur
University of Iceland
Kringlumýrarbraut
Bústaðavegur
Grænahlíð
Hörgshlíð
Kringlan

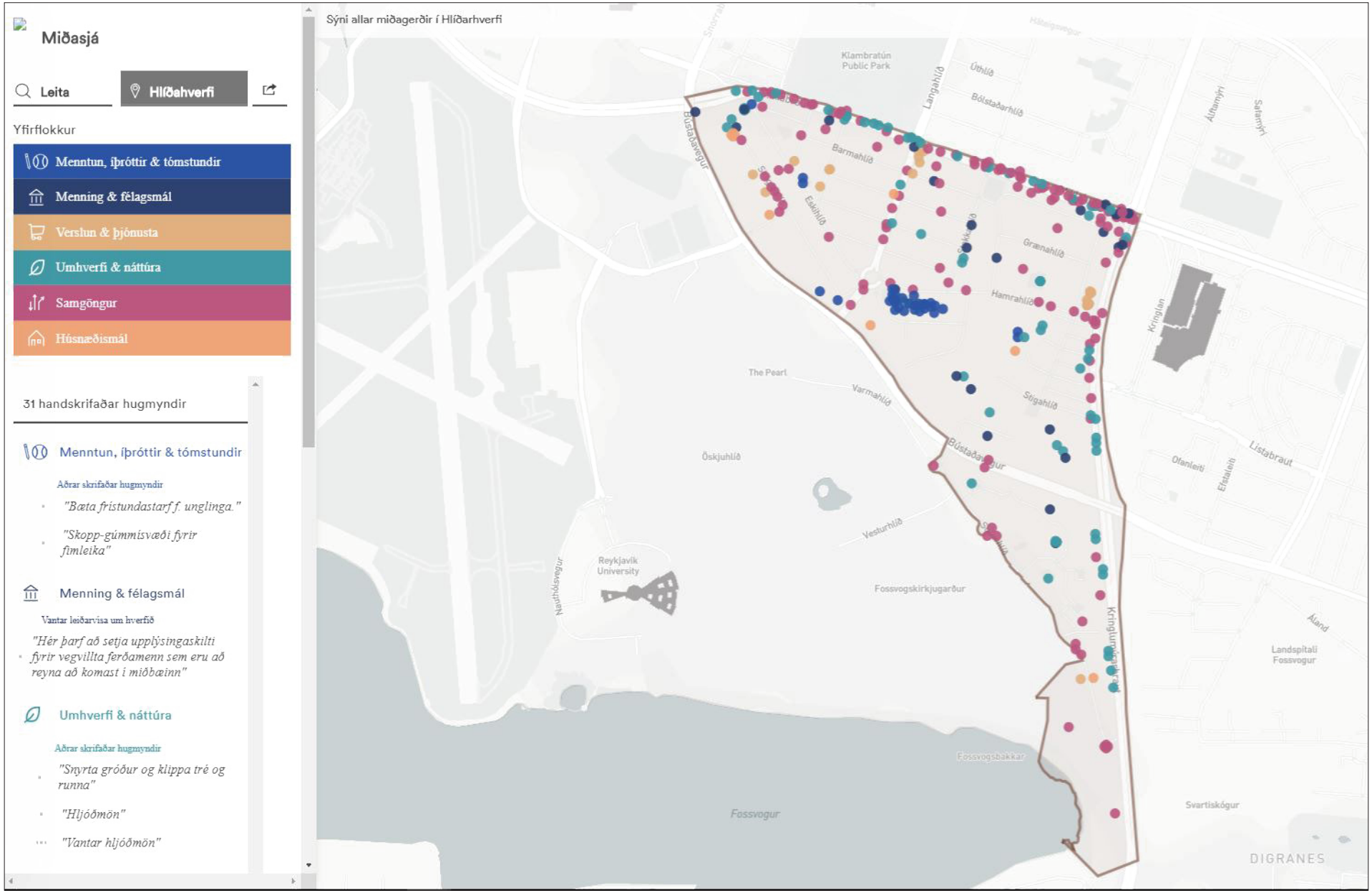
Miðasjá
Leita
Hlíðahverfi
Yfirflokkur
Menntun, íþróttir & tómstundir
Menning & félagsmál
Verslun & þjónusta
Umhverfi & náttúra
Samgöngur
Húsnæðismál
31 handskrifaðar hugmyndir
Menntun, íþróttir & tómstundir
Aðrar skrifaðar hugmyndir
"Bæta frístundastarf f. unglinga."
"Skopp-gúmmísvæði fyrir fimleika"
Menning & félagsmál
Vantar leiðarvísa um hverfið
"Hér þarf að setja upplýsingaskilti fyrir vegvillta ferðamenn sem eru að reyna að komast í miðbæinn"
Umhverfi & náttúra
Aðrar skrifaðar hugmyndir
"Snyrta gróður og klippa tré og runna"
"Hljóðmön"
"Vantar hljóðmön"
Sýni allar miðagerðir í Hlíðarhverfi
Klambratún Public Park
Úthlíð
Langahlíð
Bólstaðarhlíð
Bústaðavegur
Barmahlíð
Eskihlíð
Grænahlíð
Hamrahlíð
Kringlan
Álfheimar
Safamýri
The Pearl
Varmahlíð
Stigahlíð
Óskjuhlíð
Listabraut
Ofanleiti
Eskihlíð
Vesturhlíð
Reykjavík University
Nauthólsvegur
Fossvogskirkjugarður
Kringlumýrarbraut
Álfland
Landspítali Fossvogur
Fossvogsbakkar
Fossvogur
Svartiskógur
DIGRANES

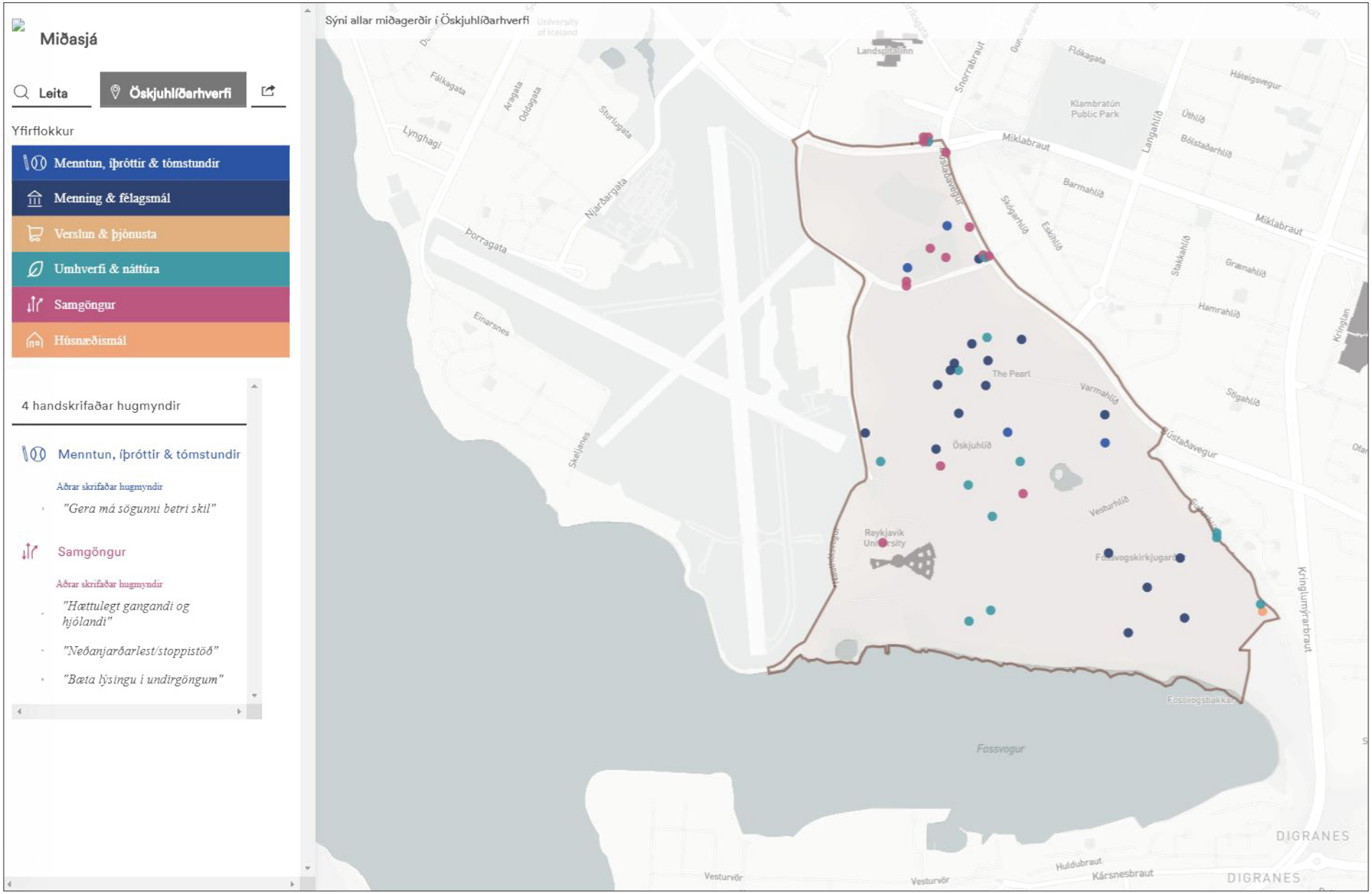
Miðasjá
Leita
Öskjuhlíðarhverfi
Yfirflokkur
Menntun, íþróttir & tómstundir
Menning & félagsmál
Verslun & þjónusta
Umhverfi & náttúra
Samgöngur
Húsnæðismál
4 handskrifaðar hugmyndir
Menntun, íþróttir & tómstundir
Aðrar skrifaðar hugmyndir
"Gera má sögunni betri skil"
Samgöngur
Aðrar skrifaðar hugmyndir
"Hættulegt gangandi og hjólandi"
"Neðanjarðarlest/stoppistöð"
"Bæta lýsingu í undirgöngum"
Sýni allar miðagerðir í Öskjuhlíðarhverfi
Landspítalinn
Snorrabraut
Flókagata
Hátúnsvegur
Klambratún Public Park
Úthlíð
Bólstaðarhlíð
Langahlíð
Miklabraut
Barmahlíð
Skógarhlíð
Eskihlíð
Stakkahlíð
Grænahlíð
Hamrahlíð
Kringlan
Stigahlíð
Varmahlíð
Bústaðavegur
Öskjuhlíð
The Pearl
Vesturhlíð
Reykjavík University
Fossvogskirkjugarður
Kringlumýrarbraut
Fossvogur
Fossvogsbakkar
DIGRANES
Hulduhraut
Kársnesbraut
Vesturvör
Fálkagata
Ávagata
Oddagata
Sturlugata
Lynghagi
Njarðargata
Þorragata
Einarsnes
Skerjafjörður

6.3 Myndir

Ljósmyndir úr samráðinu.

Mynd 6.1-5
Ljósmyndir frá Íbúafundi í Hlíðaskóla.

Mynd 6.6-9
Ljósmyndir frá samráði við skóla í hverfinu.

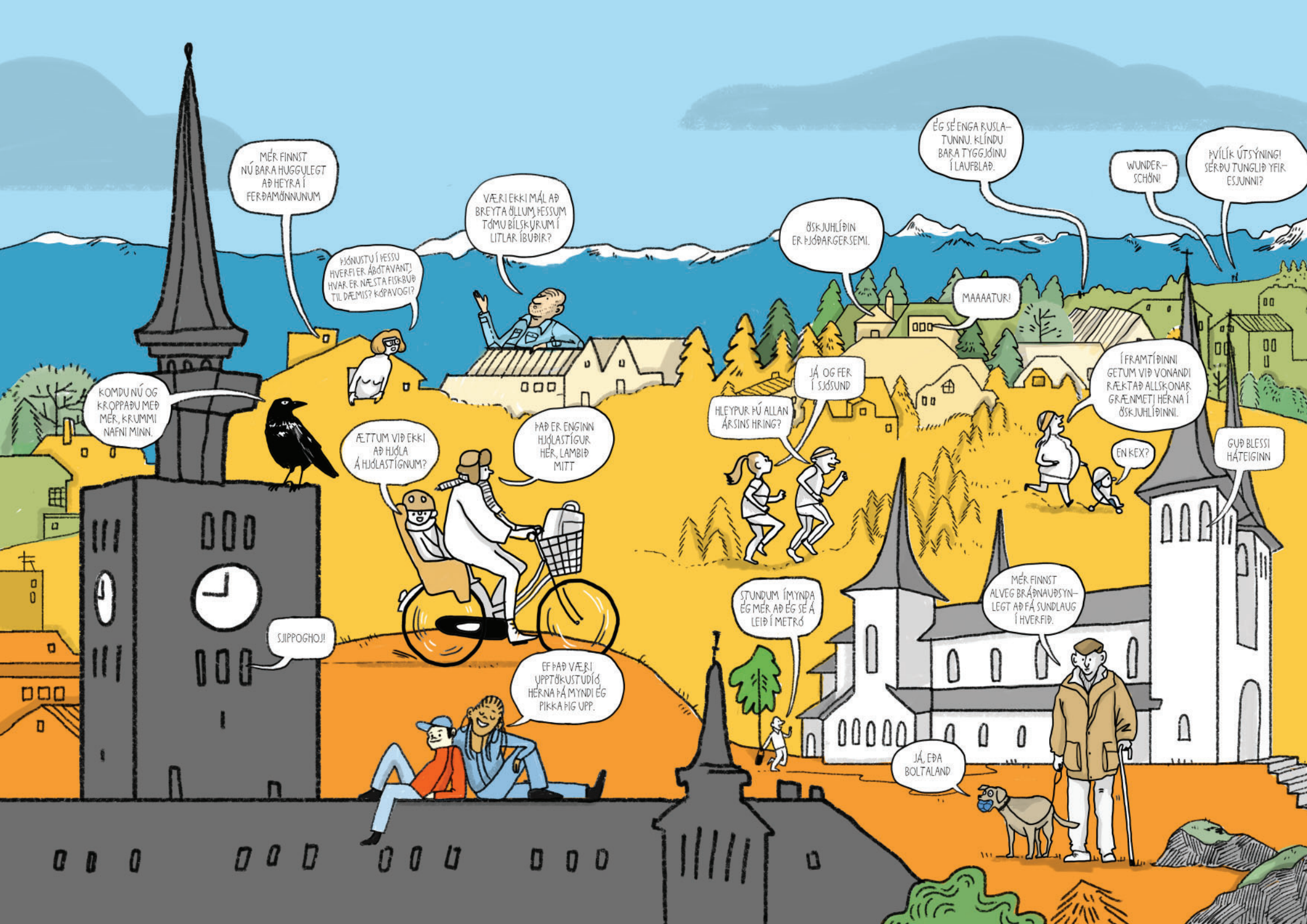
KOMDU NÚ OG KROPPAÐU MEÐ MÉR, KRUMMI NAFNI MINN.
MÉR FINNST NÚ BARA HUGGULEGT AÐ HEYRA Í FERÐAMÖNNUNUM
ÞJÓNUSTU Í ÞESSU HVERFI ER ÁBÓTAVANT! HVAR ER NÆSTA FISKBÚÐ TIL DÆMIS? KÓPAVOGI?
VÆRI EKKI MÁL AÐ BREYTA ÖLLUM ÞESSUM TÓMU BÍLSKÚRUM Í LITLAR ÍBÚÐIR?
ÆTTUM VIÐ EKKI AÐ HJÓLA Á HJÓLASTÍGNUM?
ÞAÐ ER ENGINN HJÓLASTÍGUR HÉR, LAMBIÐ MITT
SJIPPOGHOJ!
EF ÞAÐ VÆRI UPPTÖKUSTUDÍÓ HÉRNA ÞÁ MYNDI ÉG PIKKA ÞIG UPP.
ÖSKJUHLÍÐIN ER ÞJÓÐARGERSEMI.
JÁ OG FER Í SJÓSUND
HLEYPUR ÞÚ ALLAN ÁRSINS HRING?
ÉG SÉ ENGA RUSLATUNNU. KLÍNDU BARA TYGGJÓINU Í LAUFBLAÐ.
MAAAATUR!
STUNDUM ÍMYNDA ÉG MÉR AÐ ÉG SÉ Á LEIÐ Í METRÓ
WUNDERSCHÖN!
ÞVÍLÍK ÚTSÝNING! SÉRÐU TUNGLIÐ YFIR ESJUNNI?
Í FRAMTÍÐINNI GETUM VIÐ VONANDI RÆKTAÐ ALLSKONAR GRÆNMETI HÉRNA Í ÖSKJUHLÍÐINNI.
EN KEX?
GUÐ BLESSI HÁTEIGINN
MÉR FINNST ALVEG BRÁÐNAUÐSYNLEGT AÐ FÁ SUNDLAUG Í HVERFIÐ.
JÁ, EÐA BOLTALAND

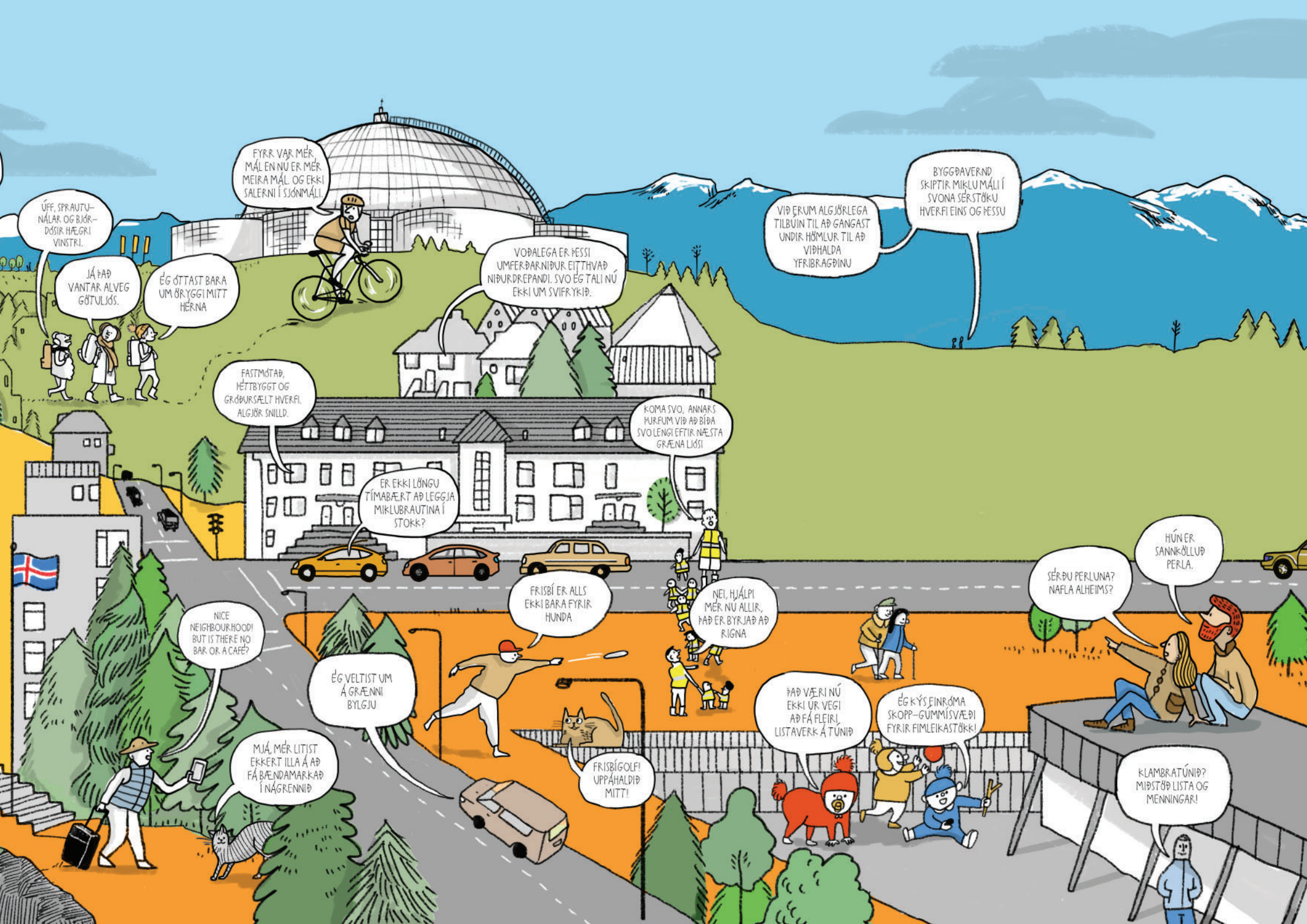
ÚFF, SPRAUTU-NÁLAR OG BJÖR-DÓSIR HÆGRI VINSTRI.
JÁ ÞAÐ VANTAR ALVEG GÖTULJÓS.
ÉG ÓTTAST BARA UM ÖRYGGI MITT HÉRNA
FYRR VAR MÉR MÁL EN NÚ ER MÉR MEIRA MÁL. OG EKKI SALERNI Í SJÓNMÁLI.
VOÐALEGA ER ÞESSI UMFERÐARNIÐUR EITTHVAÐ NIÐURDREPANDI. SVO ÉG TALI NÚ EKKI UM SVIFRYKIÐ.
VIÐ ÆRUM ALGJÖRLEGA TILBUIN TIL AÐ GANGAST UNDIR HÖMLUR TIL AÐ VIÐHALDA YFRIBRAGÐINU
BYGGÐAVERND SKIPTIR MIKLU MÁLI Í SVONA SÉRSTÖKU HVERFI EINS OG ÞESSU
FASTMÓTAÐ, ÉTTBYGGT OG GRÓÐURSÆLT HVERFI. ALGJÖR SNILLD.
KOMA SVO, ANNARS ÞURFUM VIÐ AÐ BÍÐA SVO LENGI EFTIR NÆSTA GRÆNA LJÓSI
ER EKKI LÖNGU TÍMABÆRT AÐ LEGGJA MIKLUBRAUTINA Í STOKK?
NICE NEIGHBOURHOOD! BUT IS THERE NO BAR OR A CAFÉ?
MJÁ, MÉR LÍTIST EKKERT ILLA Á AÐ FÁ BÆNDAMARKAÐ Í NÁGRENNIÐ
ÉG VELTIST UM Á GRÆNNI BYLGJU
FRISBÍ ER ALLS EKKI BARA FYRIR HUNDA
FRISBÍGOLF! UPPÁHALDIÐ MITT!
NEI, HJÁLPI MÉR NÚ ALLIR, ÞAÐ ER BYRJAÐ AÐ RIGNA
ÞAÐ VÆRI NÚ EKKI ÚR VEGI AÐ FÁ FLEIRI LISTAVERK Á TÚNIÐ
ÉG KÝS EINRÓMA SKOPP-GÚMMÍSVÆÐI FYRIR FIMLEIKASTÖKK!
SÉRÐU PERLUNA? NAFLA ALHEIMS?
HÚN ER SANNKÖLLUÐ PERLA.
KLAMBRATÚNIÐ? MIÐSTÖÐ LISTA OG MENNINGAR!

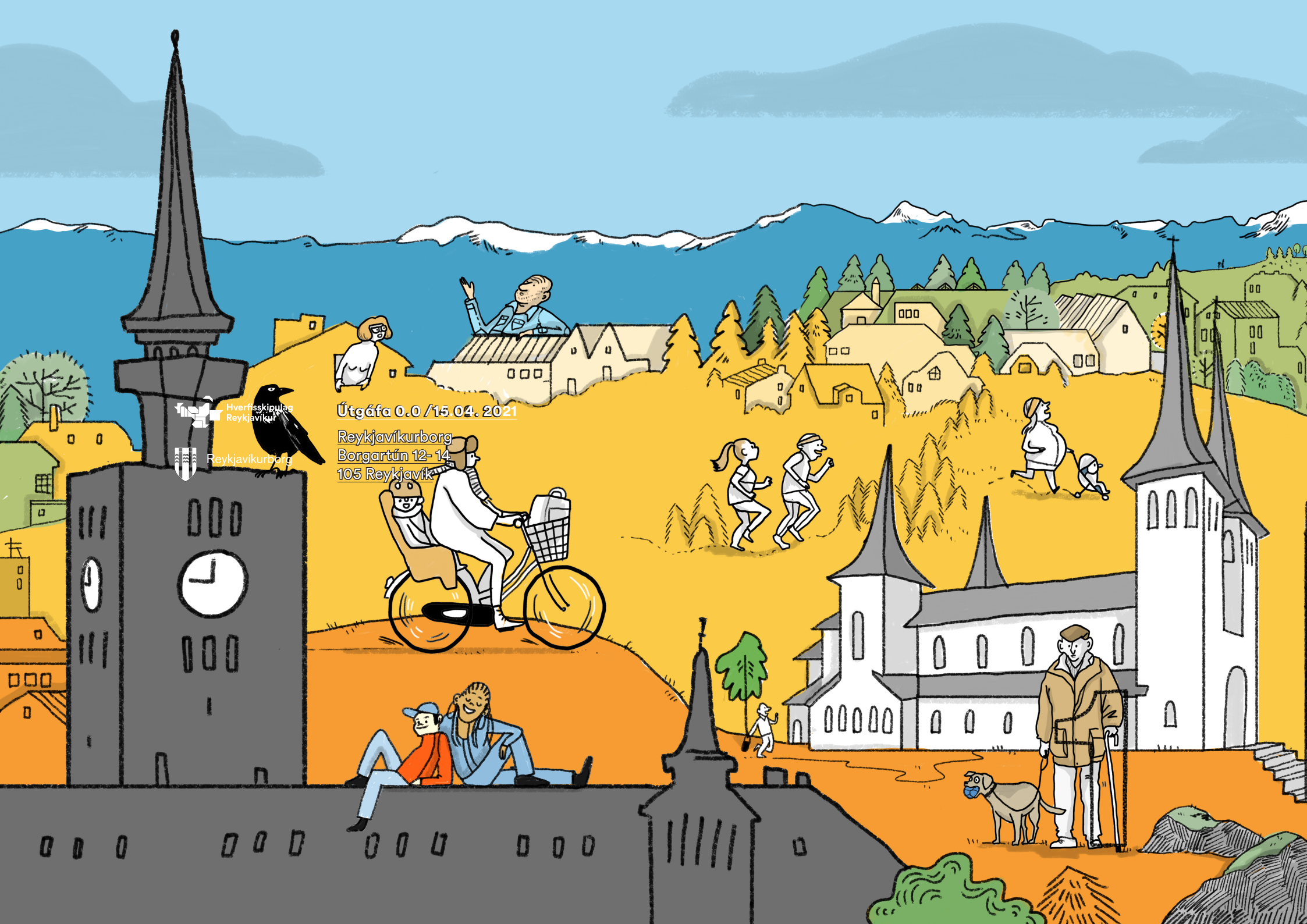

Útgáfa 0.0 / 15.04. 2021

Reykjavíkurborg
Borgartún 12- 14
105 Reykjavík